

౩౦౯౧౨

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును.

Vol. 11
సంపుటము ౧౧

చెన్న పట్టణము 1924 వ సం॥ నవంబరు నెల 15-వ తేది శనివారము
శ్రీ రక్తాక్షినామ సంవత్సరము, శార్తికమాస బహుళ చతుతి ర.

No. 191
సంచిక ౧౯౦

ఆమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

నొప్పు గొప్పవారిచే నేలకు నేలు యోగ్యతాపక్రమము పొందియున్నది వంశభాష పీటి మాచి కొనిక మోనముగలుగడు.

ఆమృతాంజనము నకలవిద

నొప్పులకు నంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును, బాధువుపోట్ల తాపును,
చర్మపు నొప్పుల తారదోలును, పొట్లగొట్టును.
బెణుకుల భేదించును పాపుల రూపుమాపును.
దగ్గును తగ్గించును దురదనుతొలగించును.

జునుదును రుద్దగానే ఔషుట కట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి యహమాన
కాకోగ్యము గలిగించును. నొకళ్లు తీసివేసును.
విదేశములలో కూడి పాడుచున్నారు.

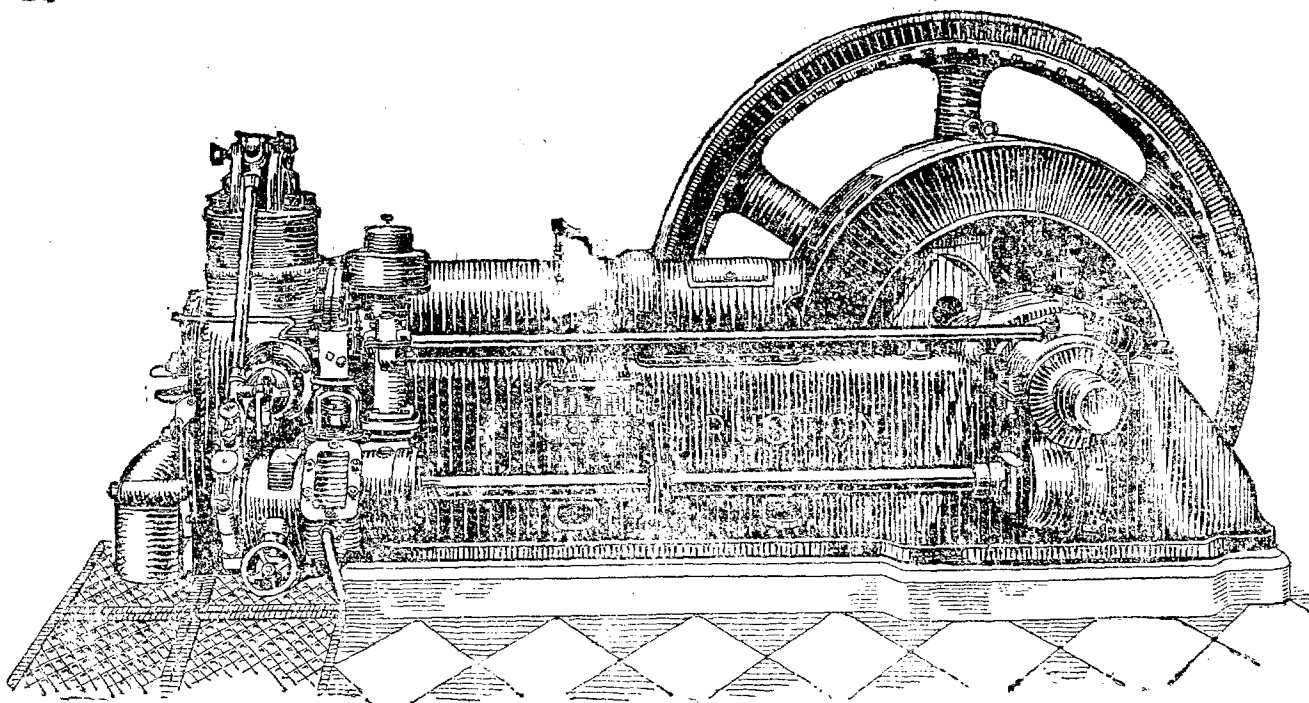
వకానికబ్బితో నహా పీసా 1-కి ర్పు 0-10-0; దజన్ 1-కి ర్పు 0-4-0. ప్రతిముంట నుండదగినది.
ఆమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుకెట్టిపీడి మద్రాసు లేక, బొంబాయి.

ది రస్త్ న్ క్రాడ్ ఆయిల్ ఏంజిను

ప్రస్తుతము బజారులోనున్న
ఆయిల్ ఏంజిను లన్ని టికంటెను
మిక్కిలి పోడిమిగలది.
తక్షణమే కదులును.
హాట్ బల్బు, స్ట్రక్, మాగ్నెటో,
మన్నగునవి లేవు

పొయ్యికి మిక్కిలి సరసమైన
నూనె చాలును.
కొద్దినూనెతో పనిచేయును.
చతురత ఏమియు ఉండ
నవసరము లేదు.

నెం ఎ 4512 రు, చిత్రముగల మా క్యాటలాగును వ్రాయుడు
మద్రాసులో ఫోల్ ఏజెంట్లు, మాస్సి అండుకో లిమిటెడ్, ఎంజనీర్లు, తపాల్ పెట్టె నెం 60, మద్రాసు. (388)

Now Ready for Sale:
Published for the mutual Benefit of the
Foreign and Indian Business Houses
THE BUSINESS DIRECTORY
of India, Burma, and Ceylon.

A Comprehensive Directory of the various Businessmen, Exporters, & Importers, Firms, Factories, Merchants, Manufacturers, Mills, and Industries of the principal Cities, Ports and Towns of India, Burma and Ceylon.

Price Rs. 10 per copy. V. P. charge Re. 1 extra.
AS FEW TESTIMONIAL.

The British Export Gazette, London:—We would draw the attention of all interested in Far Eastern markets to the excellent "Business Directory of India, Burma and Ceylon," published by the Business Directory Co., Kanara Press Buildings, Madras. The work covers the principal towns of the countries concerned, business names being arranged under trade headings, while there are additional sections particularising firms in certain foreign centres who are engaged in trade with India. Not the least helpful part of the volume is that devoted to the Indian import and export Customs tariff.

The British Printer, London.

The Business Directory offers a bulky volume in stout covers, suitably arranged for reference. The Kanara Press has certainly shown very strong enterprise in the production of the Directory. The lists must be of the greatest use to business people in the enormous districts covered, as also to export houses in this country. The volume is well supported by advertisers.

Ceylon Daily News, Colombo.

A useful addition to the libraries of business houses in India, Burma and Ceylon. It affords a useful reference book, and the manner in which the index of products is compiled makes it simple to place a finger on the right place for the goods. The printing is clear and distinct, and the volume serviceably bound.

The Hindu, Madras.

The Business Directory is a handsome book of reference useful for businessmen of every description, including traders and merchants. It is a directory of Banks, Firms, Associations and Business houses in all important towns and cities of India, Burma and Ceylon, arranged in the alphabetical order. The description of these cities is brief and interesting. The names of Foreign Bank and Firms interested in trade with India are also given.

The Servant, Calcutta.

On the whole we congratulate the publishers on this very useful publication. Every business firm will encourage this first Indian enterprise of the kind will do so with profit.

Madras Mail, Madras.

It is a well-got-up publication and gives a comprehensive list of the different trades, not only in the principal cities of the Indian Empire but also in various mofussil centres. The publication should prove of great use to merchants and tradesmen of the look-out for improving their business.

Indian Daily News, Calcutta.

This is a very handy volume containing a mine of information. It not only gives a detailed list of business firms in order of subjects of almost all the important towns of India, Burma and Ceylon, but it has also a Foreign Section stuffed with similar information. Every business man and public institution should possess a copy.

The Bombay Chronicle, Bombay.

The Business Directory has an attractive get-up and it offers a good medium of advertisement. It contains valuable information for businessmen. Some prominent features are exchange values and money equivalents, ready reckoner tables, Indian Customs duties and tariff valuations, together with brief descriptive notices on important business centres. Occasional photographs of special attractions of cities give some relieving interest. Some tips to salesmen are also given. The volume is a welcome addition to the number already in the field.

Ceylon Observer, Colombo.

It is clearly printed and is a comprehensive work dealing with the businesses of about 200 principal places. In the foreign section is given a list of firms in the United States of America interested in trade with India and the Far East. On the whole this Directory should prove a useful work of reference to businessmen.

The Statesman, Calcutta.

The Business Directory of India, Burma and Ceylon for 1923 issued from the Kanara Press, Madras, is a useful work of reference. It has an Indian as well as a foreign section and the information given is of a kind that will be appreciated not only by businessmen in this country, but also by manufacturers, merchants and exporters in foreign countries.

The Modern Review, Calcutta.

This is a very useful book of reference for businessmen and a very good medium of advertisement. Chief towns of India have been treated under different sections, sometimes with short introductory notices about their origin and objects of interest. The book deserves a good circulation among the public taking an interest in commerce, industry and trade of the country.

The Industry, Calcutta.

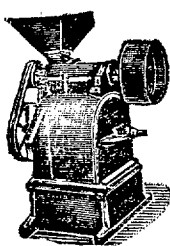
This handy volume contains addresses not only of the Business houses of this country but also of some representative firms of Shanghai, (China); Kobe (Japan), Singapore (F. M. S.) etc. This is a new diversion for which the directory should be liked by merchants wishing to extend their trades in oriental seas. It is neatly printed, recently bound and cheaply priced.

PUBLISHERS:

THE BUSINESS DIRECTORY Co.,

2/13, VANIER STREET, KANARA PRESS BUILDINGS, MADRAS.

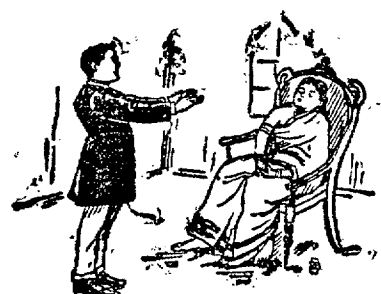
మెషిన్ల ఆమోకము

1. క్రొత్త 18 గుట్టల పవరుగల హోర్స్ ఫోర్స్ యింజను.
2. క్రొత్త 12 గుట్టల పవరుగల టెట్టి యింజను.
3. నుంచి సకండాహారు 20-25 గుట్టల పవరుగల ఆక్రాయిడు పైపు, హోర్స్ ఫోర్స్ యింజను.
4. టెట్టి రైసు హుల్స్ పాలిషర్లతో సహా నెం 1 ను 7 ను.
5. క్రొత్త 18 అంగులము వేగముగల షేపింగు మెషిన్.
6. 14 అంగులము డ్రైమామిటరుగల, వర్టికల్, పిండిమిల్లు.
7. క్రొత్త 12 అడుగుల \times 8 $\frac{1}{2}$ అంగులం స్క్వా, కట్టింగ్, లేట్, యింకా ఫువయోగించిన 12 అడుగుల \times 10 అంగులం, 12 అడుగుల \times 10 $\frac{1}{2}$ అంగులం లేట్లును ఉన్నవి.
8. ఉపయోగించిన 50 గుట్టల పవరుగల, బ్లాట్టింగ్, 65 గుట్టల పవరుగల, రప్ప, ప్రాప్టరు, క్రూడా యింజను, (బొంబాయి స్టాక్లోగలవి).
9. ఉపయోగించిన 20 గుట్టల పవరుగల, మార్షల్, డబిల్, సిలిండరు, పోర్టబిల్, స్ప్రింగ్, యింజను. (కర్కాటా స్టాక్లోగలవి) మాయొక్కధరలు మిక్సిల్ టెక్నిక్, వచ్చిచూడుము.

"ఒక సకండాండు 32 గుట్టల పవరుగల హోర్స్ ఫోర్స్ పాతపైపు యింజను. రెండు చక్రములుగలదు."
బి. డి. బెట్టి అండు కంపెనీ, 8, నెంబుదానువీధి, చెన్నపురి.

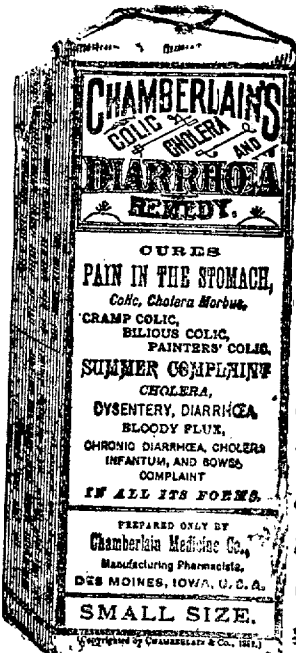
మెషిన్ల సేర్వీసు

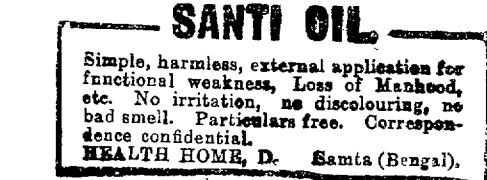
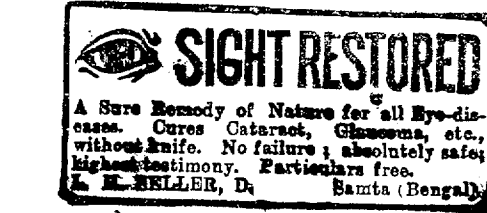
1416

మెషిన్ల సేర్వీసు, హిస్టరీజము, తాల్ రీడింగు, కాన్ సెన్ ట్రే వన్, ఆర్కైవ్ క్లి, దూరదృష్టి, దూరశ్రవణము, మెషిన్ల సేర్వీసు యును వ్యాధి నివారణచేయు పద్ధతులు విపులముగ, మర్కర హితముగ, సుబోధకముగ, లక్ష్యసమన్వితముగ, గురువులేకనే ఆభ్యాసయోగ్యముగ నుండునట్లు రచింపబడినది.

పెం ప్రతి 1-కి రు- 1-0-0 పోస్టేజీ 0-4-0
ప్రొఫెసర్, నేఖర్, మెషిన్ల సేర్వీసు వలూము.

చేంబర్లెన్ గారి
కూలనాప్పి
అతి సార
నివారిణి (2)
ఈ వధమును
సేవించుటచే
కడుపునొప్పి, గ్రహణి,
అతిసారము, కూలనాప్పి,
పేగు సంబంధమైన వ్యాధులు మున్నగునవి అత్యధురముగా కుదురును.
అన్ని జాగాలలో విక్రయమునకు దొరకును. శిశి

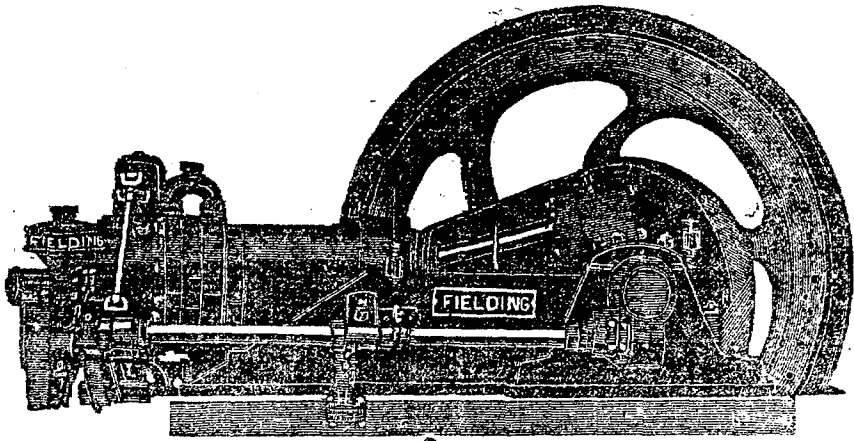

చమత్కార గణితము
ఈ గ్రంథములో చమత్కారగణితము, విశిష్టగణితము, వివిధగణితము, మనోగణితము, త్రికోణగణితము, సమస్యలు, శిథిలములు, అద్భుతములు, విశ్మయ, విశ్మలకర్మము, యంత్రములు, రహస్యాలెక్కలు, గణితావధానము గలవు. మంత్రములు, మనోవిజయము, తెలివిన వృద్ధిచేయు రసవంతములైన శిథిలశిథిలాలెక్కలు ఇందులో నున్నవి. ఈ గ్రంథము చదివిన గణితమునం నవమానకర్తయై, చమత్కారమును, యంత్రము తెలివియు కలుగును. ప్రతిజానకర్త నుండవలసిన పుస్తకము. దీనిపై రు 1 య. వి. పి. చార్జి అ రు. 6 ప్రతులు రు 5 య. వలయువారు:— పి. ఆర్. జనార్దనం నాయుడు, (2118) 2-ంగోలు, (గుంటూరు జిల్లా) అని జూడవలెను

బ్రహ్మసూత్రార్థ చంద్రిక
తెనుగు వచనము
రెండు సంపుటములు (ప్రతి 1 కి రు 12-)
తె త్రియోపనిషత్తు, సటీక " 8-
ద్వాదశోపనిషత్తులు, సంస్కృతమునకు సరియైన తెనుగు " 8-
అప్పకవీయము, నూతనముదితము రావుసాహేబు గిడుగు వేంకటరామమూర్తి పంతులుగారి పరిష్కృతము పరిష్కరల పీఠికతో నున్నది. " 3-0
వావిళ్ల రామస్వామి శాస్త్రులు
అందు నన్ను
29, ఎస్టేట్ నేడు, మద్రాసు.

ప్రసిద్ధి కెక్కిన "ఫీల్డింగ్" వేటంటు కమిడిశన్
క్విక్ స్టార్టింగు కూడు ఆయిలు ఇంజను
STARTS IN TWO MINUTES FROM COLD

586

యా యింజను సుమారు రెండే నిమిషములలో వేపరై జరు చ్చుని స్థితిలో నుండగనే స్టార్టు కాగలదు. యెటువంటి కూడు ఆయిలుతోనైనను అతిసంతుష్టికరముగా పనిచేయును. కూడు ఆయిలు ఖర్చు బహు స్వల్పము. యా యింజనును నడిపించుటకు యెక్కువ సామర్థ్యమును, యెక్కువ అనుభవమును అవసరములేదు.

పోర్ యేజెంట్లు:—

టెలెఫోన్ నెం 690 రు. డి. యల్. శాస్త్రి అండు కో., పోస్టు బాక్సు నెం 203 రు.
12, తంబు కెట్టిపిడి, మదరాసు.

లక్ష్మీ ఇన్సురెన్సు కంపెనీ, లిమిటెడ్.

1683

10, నిన్ బెట్ రోడ్డు, లాహోరు.

(1924 సం॥రం మార్చి 28 వ తేదీన 1918 సం॥రం ఇండియన్ కంపెనీల ఆక్ట్ ననుసరించి రిజిస్టరు చేయబడినది.)

అనుమతిబొందిన మూలధనము రూ 10,00,000 చందాలు వేయబడిన మూలధనము రూ 10,00,000
1-11-1924 తేదీవరకు చెల్లించబడిన మూలధనము రూ 88, 255 లు
1-11-1924 తేదీన వసూలుకావలసిన అలాటుమెంటుపైకిము రూ 11,745
మూలధనమునకు పైగానే చందాలు వేయబడినది. వాటాలకు యికముందు దరఖాస్తులు అంగీకరింపబడవు.

బోర్డు ఆఫ్ డైరెక్టర్లు

1. లాలా లజపతిరాయగారు, 2. పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూ గారు, 3. రాయీ జడభగత్ రామ్ గారు,
4. రాయబహదూరు లాలా ధన్ పత్ రాయగారు, 5. లాలా దివాన్ చందుగారు, 6. డాక్టరు నిహాల్ చందు సిక్రిగారు, 7. పండిత కె. సంతానంగారు. (మేనేజింగు డైరెక్టరు)

ఆసాధారణ, అపూర్వవిజయము గలిగినది. మొదటి రక్త మాసములలోనే రూ 14,00,000 లకు పైగానే ప్రమాదలొనర్చి నవి, అందరికిని అనుకూలమైన పాలసీలు, పాలిసిహోల్డ్ గలకు లొంగవలయుగజేయునట్టి నియమములు లేవు.

మిక్కిలి నిపుణతగాను, మితవ్యయముతోను నిర్వహించబడుచున్నది.

ప్రాప్తైష్ట్యము, ఫారములు, ఇతరసంగతులకు ప్రధానకార్యాలయమునకు దరఖాస్తుపంపిన పంపబడును.

పండిత కె. సంతానం (మేనేజింగు డైరెక్టరు)

మంచి పలుకుబడి, పూచిగలవారుమాత్రము దరఖాస్తులు ఈ దిగువవిలాసమునకు పంపుకొనవలెను.

లోకల్ అడ్వైజరుకార్యాలయము, 16 నుంకురామ కెట్టిపిడి, నుగ్రాహు.

అతిమూత్ర వ్యాధిచే కలిగిన రాచ కురుపుకు అత్యద్భుత నివారిణి

నేను ఎడమ అమ్మువైన రాచకురుపుచే బాధపడుచుంటిని. ఆభాగమునకు సరిగానున్న వీపు సందుకూడ మితిలేని బాధయండెను. జ్వరముకూడ వచ్చుచుండెను. నేను అనేకవైద్యులతో యోచించితిని. వారు అది మాంసమునుతినవేయు పుండుకు ప్రారంభవస్థయందుగల సూచనలుగలవని తెలిపిరి. ఎడమరొమ్మ చివరభాగమందు రాచకురుపు మొనయంకి, గుండెకాయగల భాగమునందుకూడ కొంత ఎరకు వ్యాపించియుండుటచే శస్త్రచికిత్స చేయుటకు సందేహించిరి. అద్భుతవశమున ప్రస్తుతము సుగ్రాసు, ఆర్మీనియన్ వీధిలో నెం 72, గృహము నందుండు పండితస్వామి శ్రీనివాసఅయ్యంగారి వద్ద చికిత్స చేసుకొనుమని కొందరు సలహానిచ్చిరి వారు తక్షణమే నాకు చికిత్స ప్రారంభించి, లోనికి బొవధము, పైపూతకు బొవధమునిచ్చి అత్యద్భుతముగా నాకుండిన రాచకురుపును బాగుచేసిరి.

ఓడిరోజుల చికిత్సచే రాచకురుపు పగిలెను. నా వ్యాధి పూర్తిగా కుడిరినది. నేనిప్పుడు పుష్టిగాను ఆరోగ్యముగాను యున్నాను.

ఎన్. వి. వణ్మంగనాడారు

14-11-24,

ఎన్. వి. వణ్మంగం అండుకో, నశ్యమువర్తకులు, తపాలపెట్టె నెం 555, మద్రాసు.

వారి సలహాకట్టుము రూ 15-0-0

సిటీ మోటారుపాఠశాల మదరాసు

టెలెఫోను నెంబరు 148

ఇచ్చట మంచి అనుభవముగలవారితో మోటారు బండిని నడుపుధానము, మెకానిజమ్, మొనలగునవి నేర్పబడును.

మరియు మోటారుబండ్లు మరమతులు, గండుల వేయుట వగైరా అన్నిపనులను చేయబడును.

యోగ్యతాపత్రములు మంచినిపుణులైన ఆటో ఇంజనీర్లచే ఇయ్యబడును.

అన్నివిధములైన ధరలు సరసముగా యుండును. వివరములు తెలియగోరురా రీకిందివిలాసమునకు వ్రాశుము.

మేనేజరు,

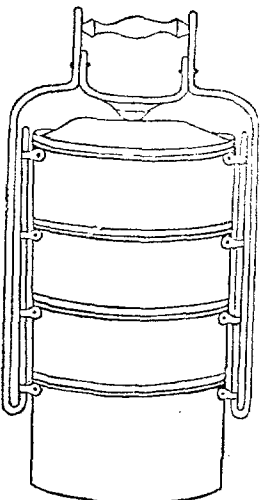
సిటీ ట్యాక్సికంపెనీ, 1736

2/3 అంపర్స్ వీధి, జి.టి. మదరాసు.

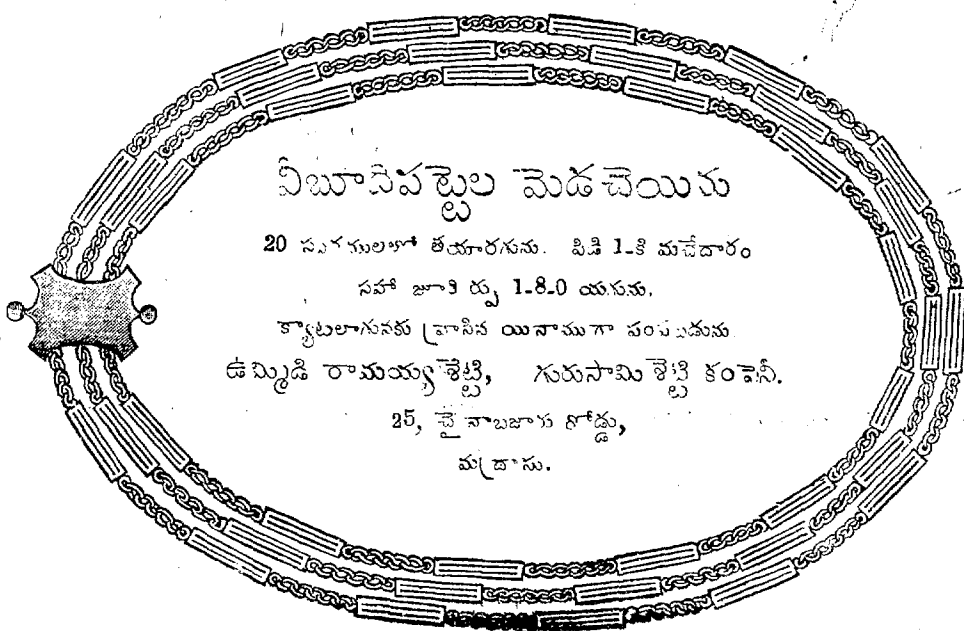
(బ్రాడ్వేకు పడమటివీధి)

మీకు బంగారు, వెండిసామానులు, నగలు యేమి కావలసియున్నను త్వరతో తయారుచేసి యిచ్చెదము. నవరముబంగారుకు, సీమవెండికి పూచీ యిచ్చెదము.

1

భోజనము తీసుకొనిపోవు పెట్టు, రూ 20 ఎత్తునుండి రూ 800 లు ఎత్తునకు తయారు చేయవచ్చును. మజూరి ఒక రూపాయ ఎత్తుకు రూ 1.5-0.

వీరూపిపట్టెల మెడచెయిరు

20 సుగములతో తయారగును. పిడి 1-కి మచేదారం.

సహా జూ3 రూ 1.8-0 యగును.

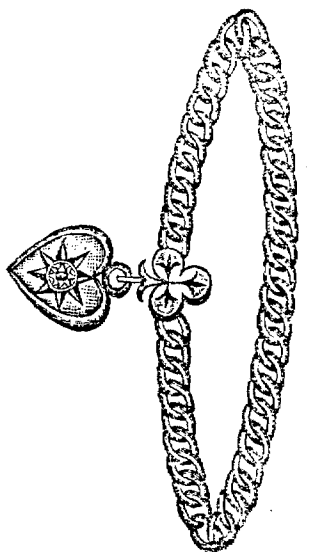
క్యాటలాగునకు వ్రాసిన యినాముగా పంపబడును

ఉమ్మడి రామయ్యశెట్టి, గురుసామి శెట్టి కంపెనీ.

25, చై వాబజారు రోడ్డు,

మద్రాసు.

మీకు బంగారు, వెండిసామానులు, నగలు యేమి కావలసియున్నను త్వరతో తయారుచేసి యిచ్చెదము. నవరముబంగారుకు, సీమవెండికి పూచీ యిచ్చెదము.

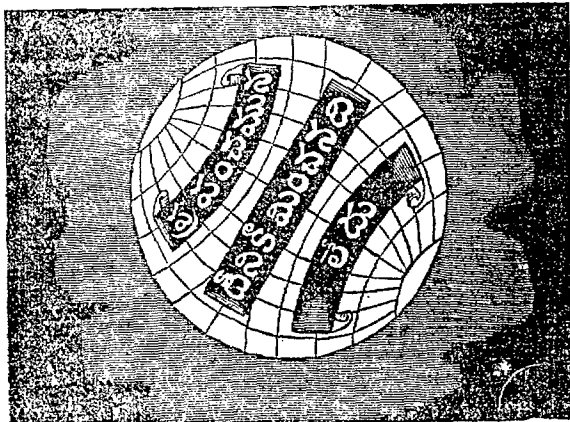

SHUNMUGAM SNUFF

ధరల జాబితా
షణ్ముగం నశ్యము

1641

షణ్ముగం

నశ్యము

మామదింపును పంపెదము

మేము మొత్తముగా నయమైనదంతటిని మా కాలాదాయలకు సప్తయి
చేయుదుము. వర్తకులకు ప్రత్యేక పుధరలు చొప్పున యివ్వబడును.

షణ్ముగం స్నఫ్ కంపెనీ, లిమిటెడ్, పోస్టుబాక్సు నెం. 140, మద్రాసు.

(అర్. కె. పరిమితనశ్యమును మామూలు నశ్యముతో
చేర్చి ఉపయోగించి, అనందమును పొందుదు)

రెండవతరం షణ్ముగం నశ్యము

పీకె 1 కి ధర రూ 8.0-0, ప్యాకింగు, తపాల
ఖర్చువేరు.

నశ్యము డబ్బీలు యితర వస్తువులు

ప్రూను డబ్బీ 1-కి ధర	రూ 0 4 0
ప్రూను డబ్బీలు 12-కి ధర	2 8 0
చందనపు ప్రూను డబ్బీ 1-కి ధర	0 5 0
చందనపు ప్రూను డబ్బీలు 12-కి ధర	3 4 0
జర్మనీలో తయారైన నలుపుడబ్బీ 1-కి	3 0 0
డబ్బీలు 12-కి	2 0 0

కొమ్ముతో తయారైన నలుపుడబ్బీ,	
చాలాకాలము వరకు ఉండును 1 కి ధర	1 2 0
డిటా 12 కి ధర	12 8 0
మక్కాబావిత్తు 1-కి ధర	0 1 0
12-కి ధర	0 10 0
అరటిపట్టు చిన్నది 100-కి ధర	0 8 0

(ప్యాకింగు పోస్టుఖర్చు వేరు)

జనరల్ ఆర్డర్ డిపార్టుమెంటు ఒకగుండు నూడికి,
మొదలుగొని గృహమునకు ఆవశ్యమైన సామానుల
వరకును, ఒకగుడ్డ మొదలుగొని నిలువగల సీమకము
లాలు వరకును సప్తయి చేయబడును. మాకు చిన్నది,
పెద్దది అను వ్యత్యాసమే లేదు.

మొదటితరమునశ్యము (తపాలాద్యారా పంపబడును)

పలము	ధ ర	పాక్కి	పాకింగు	మొ తం
2	0 4 0	0 4 0		0 8 0
4	0 8 0	0 4 0	0 1 0	0 13 0
5	0 10 0	0 4 0	0 1 0	0 15 0
8	1 0 0	0 5 0	0 1 0	1 6 0
10	1 4 0	0 5 0	0 1 0	1 10 0
13	1 10 0	0 8 0	0 1 0	2 3 0
16	1 12 0	0 8 0	0 2 0	2 6 0
20	2 0 0	0 8 0	0 2 0	2 10 0
25	2 5 0	0 11 0	0 2 0	3 2 0
40	3 8 0	0 14 0	0 3 0	4 9 0
48	4 4 0	0 14 0	0 3 0	5 5 0

రైల్వేపార్సులమాలముగా (మద్రాసు స్టేషనుకు
మాఖర్చుతో పంపబడును)

40	3 8 0	0 8 0	0 2 0	3 13 0
80	7 0 0	0 8 0	0 4 0	7 7 0
120	10 8 0	0 8 0	0 4 0	10 15 0

అర్. కె. పరిమితనశ్యము

1 బుడ్డి	0 4 0	0 4 0	0 1 0	0 9 0
3 బుడ్డి	0 9 0	0 4 0	0 1 0	0 14 0
12 బుడ్డి	2 4 0	0 8 0	0 1 0	2 13 0

మంచితరుణము!

గొప్పజిన్నింగ్ గ్రౌండ్ నెట్ ఫ్యాక్టరీలాటరీ

త్వరపడును!

రూ 2,500 కు లాటరీ టికెట్లు 1-కి రూ 5-0-0 10,500 టికెట్లు మాత్రమే

గవర్నమెంటు వారి L. DIS. 3505, 1924 గా తెలియపరచి లాటరీమాలముగా విక్రయించుచున్నాము.

లాటరీ వేయు ఆ స్థితివరము:—కడపజిల్లా జమ్మలమడుగుతాలూక
కొండాపురంలో మాన్వాధినానుభవములో శ.న్న సుమారు 4 యకర
ముల భూమిని చుట్టూ కాంపౌండుగోడ. అందులో వున్న 11 హార్స్
పవర్ పోర్టబిల్ స్టీయింజిన్ 10 ప్లాట్ బ్రదర్స్ జిన్నలు. 3 కి. టైప్
డికార్డ్ కేటర్లు, వెల్వేటర్, క్లినింగ్ మిషన్, ఫిటింగ్ చేయని 2 ఆయిల్
ఎక్స్ ట్రాక్టుమిషనులు, వీటికి సంబంధించిన బిల్డింగులు గోడవునులు,
సామానులు, కాపు.ముందుటకు దివ్యమైన మహాలు గల గొప్ప
యిల్లున్న, కాంపౌండులోకి చేరిన మర్రికొట్టున్న, కూలీలకు
6 కొట్టములు, బావి, నిమ్మతోట గలవి ముంచిరింగు ఆర్డరులో
వున్నది.

సౌకర్యములు వగైరా:—రైల్వేస్టేషన్ కాంపౌండులో యీ
ఫ్యాక్టరీగోడ కలుసుకొని రైలుకు మిగుల చేతిగా వున్నది. కడపనుంచి
తాడపత్రికరకు బాగుగా జనిచేసిన మొదటితరగతి ఫ్యాక్టరీలలో నిది
యొకటి. దినం 1-కి 12 గంటలు జనిచేసిన 100 బార్లు శనిగెకాయ
వహ్న, 8 బార్లు దూది తయారగును. ప్రత్తి శనిగెకాయ విశేషముగా
పండు పల్లెలకు మధ్య నున్నది. కొండాపురం శనిగెకాయవ్యాపారము
నకు విశేష ప్రసిద్ధి కెక్కినదని సర్వలకు తెలిసిన విషయమే.

ఇతరవిషయములు:—టికెట్లయూవత్తు పూర్తి అయిన వెంటనే
లాటరీకలుపుతేది వినాకిని. ఆంధ్రపత్రిక, హిందూపత్రికలలో ప్రచు
రముచేయించి మ|| రా|| రా|| గుత్తి దివాన్ బహద్దూర్ పి. కేశవశెట్టి
గానున్న యింకా తగుపెద్దమనుష్యులయెదుట లాటరీ కలిపి యెత్త
బడును. వసూలు అయినసొమ్ములో ఖర్చులుపోను, మిగతసొమ్ము కడప
యింపీయల్ బ్యాంక్ లో డిపాజిట్ చేయబడును. గెలుపొందువారికి
వెంటనే పోస్టుద్వారా తెలుపుతూ పైపత్రికలలో ప్రచురము చేయ
బడును. ఆవెంటనే 15 రోజులలో వారి స్వంతఖర్చులపైని మావల్ల
క్రమమైన దస్తావేజును పొందవచ్చును.

లాటరీ టికెట్లు మానదగిన, మేము నియమించిన ఏజెంట్లవద్ద
గాని, స్వయముగాగాని, మనియార్డ్ ద్వారా సొమ్ముపంపిగాని పొంద
గలరు. లాటరీ టికెట్లు అమ్ముటకుగాను, కమిషన్ యేజెంట్లు కావలెను.
మంచికమిషన్ యివ్వబడును. ఏజెంట్లుగా పనిచేయువారు, గొప్ప
లాభము పొందుటకు మంచితరుణము. కమిషన్ వగైరా అన్ని విష
యములకు లాటరీ స్వంతదారుల మగు మాకు, యీక్రింది అడ్రసుకు
వ్రాసిగాని, స్వంతంగా వచ్చిగాని, యేర్పాట్లు చేసుకొనవచ్చును.

లాటికిటిక్లెట్లు అమ్మినాదు మా యేజెంట్లు కాదా అనుటకు తార్కాణం మా అధికారి తెలుసు. మా డిజిటలైజ్డ్

శి. యం. పెద్దరామా రెడ్డి, బి. సి. మల్లారెడ్డి

పోస్టు, కొండాపురం. కడపజిల్లా సిక్కు.

M. S. M. R.

ఆధ్యాత్మిక చికిత్స

అన్నివిధముల రోగములును కుదురుట

బ్రాహ్మణుల సెంటుమార్గము క్రైస్తవ దేవాలయ మందు జే. యు. హిక్సను అనుసారము, భిక్షు డాక్టరు సె రోసుగారి యెదుట జేసిన అద్భుత చికిత్సలను తద్విధానమును గూర్చి 'మాంచెట్టరు గార్డియన్' లో ప్రకటింపబడినది.

మిస్. యూఫీమియా బ్రయింటు అనువామెకు 34 సం॥ మల వయస్సు. చిన్నప్పటి నుండియు ఆమెకు పక్షపాత ముండెను. మరియు 14 యేండ్లనుండి ఆమె బొత్తిగా కడలలేకుండెను. నోటిదాక చెయ్యివచ్చేదిగాదు కుక్కలొ జెట్టి తిప్పవలసి యుండెను. ఈ క్రైస్తవ దేవాలయమున ప్రార్థనకాగానే ఆమె ను కురల కుక్కలొ నల్లరు కూర్చో జెట్టిరి. ఆమె యింటికి పోవు దారిలో గుట్టలు లోయలుండెను. ఆమెకుక్క గుట్టవద్దకు వెళ్లు నిపోయిన తరువాత దిగి వెళ్తుననెను. ఇంటిదాకా పోలేక పోయెనుగాని చాలవరకు వెళ్ళె ఆచట ఒక మిత్రునియింట నాగెను. అంతట ఇంటిదాకా వెళ్లుకొనిపోయెను. ఆపిదప నూ రుగిజముల దూరముననున్న చెల్లెలియింటికి పోయెను. సాయంత్ర ముతసంతటతాను గుడ్డలు తొడుగుకొనుటయు విప్పకొనుట యు జేయగల్గెను. మరియు లేచి చాలకులాసాగా నుండె ననియు రాత్రి బాగానిద్రపట్టెననియు జెప్పెను. ఇతియన్ని యును నిజమైన సంగతులే.

మరియుకటి చూడుడు. ఈ ఆధ్యాత్మికవేత్తహిక్సను గారు మరునాడు చర్చికి ప్రక్కనున్న అంధకరశాలయమునకు పోయెను. ఆచట అందఱును 'ఏను నామశక్తిని ప్రస్తుతించి ప్రార్థనజేసిరి. ఈ ఆధ్యాత్మికవేత్త శరీర రోగములు కుదురు టకు ముందు పాపములు పోవు సంగతిని జెప్పి వాపమునదలి పోవుటయందలి ప్రాముఖ్యమును జెల్పెను. అక్క మారుట యెంత సెమ్మదిగ జరుగనో అట్లే దేహము నంటియూ న్న రోగములు కుదురుటగూడ సెమ్మదిగ జరుగను.

అంతట నాయన చికిత్సజేయ ప్రారంభించెను. ములోచ నములు పెట్టుకొనినవా రందఱును వానిని తీసివేసిరి. స్త్రీలం దఱును తలపై హాటులను తీసివేసిరి. ఆ చికిత్సకుదు ప్రతివాని యెదుటను నిల్చుని ఆబాలునిగాని, స్త్రీనిగాని, పుడుషునిగా ని భగవంతుడు ఆకర్షించుచుగాక. వారివారము రోగములకు దుర్బుగాక యని సెమ్మదిగ కండ్లపై స్పృశించెను. ఆయన వెంటనే మతపరువు వచ్చి అట్లే భగవంతుడు ఆత్మకరమల నాశి ర్వించుచుగాక యని కోరెను.

ఈ హిక్సనుగారు చాలకాలమునుండియును ప్రపంచ ములో ననేక భాగములం దిట్టి చికిత్సలనే జేయుచుండెను. ఆ యన కర్పూరచేతనే సర్వరోగములును కుదురుచుండెను. అట్టి తరి బ్రాహ్మణులొ ఆచర్మి యధిపతి ఫలానిరోజున చికిత్సజరు గునని ప్రకటింపగనే స్త్రీలు, పురుషులు, పిల్లలు, కుంటివారు, గ్రుడ్డివారు, చెవిటివారు అంతా 12 వందలమందిట్టి ప్రార్థనలకు వచ్చెదమని దరఖాస్తు పంపుకొనిరి. మూడుసార్లు ప్రార్థనల సలి పితిడవకు 400 మందిని లోపలికి పంపునటుల నిర్ణయింపబడినను. మొదటిది అక్టోబరు 12 వ తేదీ సోమవారము జరిగెను.

ఈ సెంటు మార్గరెలుచర్చి పట్టణమునకు దగ్గరలోనే ఒక పల్లెలో నున్నది. ఎక్కువ పేరులేదు. ఇప్పుడప్పుడే మట్టుపక్కల యిండ్లు పడుచున్నను నానివెనుక మైదానముగలదు. చర్చి కదురుగా యీరోగులగుంపు నడుచుటను జూడవలెనని చాలమంది చేరియుండిరి. సెంటు ఆంబ్రులెస్సువారలను, డాక్ట గ్గును పోలీసువారును వెంటనుండిరి. అంతటను పుష్పమయ ముగనుండెను. సెమ్మదిగ యంత్రముపై గానము ప్రారంభ మయ్యెను.

వాతావరణ మంతయు భక్తి ప్రపూర్ణముగ నుండెను. అందు రోగులందఱునువచ్చిరి. పడకలమీద వచ్చినవారినివేడిదగ్గ రనుంచిరి. కుక్కలొ వచ్చినవారిని వారివెనుకనుంచిరి. కూర్చొన గలవారు కూర్చొనిరి. మతగురువులు చాలమంది వచ్చిరి.

మొదటిప్రార్థన సోమవారమునాడు పదిగంటల తరువాత ప్రారంభమయ్యెను. మతగురు ముందుప్రార్థన జేసెను. అంతట చికిత్సకుదు ఆధ్యాత్మికచికిత్స క్రొత్తదికాదని యుపన్యసించెను ఏనుక్రిస్తుబోధించుటకును చికిత్సజేయుటకుగూడ నుద్దేశించెను. హిక్సనుగారు రుపవ్యాసమైనపిదప భిక్షుగారి యంగీకారముతో చికిత్సను ప్రారంభించిరి. ఒక్కొక్కరిగిగ్గరకు పోయి వారితో చేతులు మోపెను. ఇదైన పిదప అందఱును చర్చినుండి వెడలి పోయిరి. అందఱును లోపలికి వచ్చిన విధముగనే పడకల మీదను మిత్రుల సహాయముతో ను పోయిరి. ఈ వచ్చినవారిలో పిన్ఫోల్డ్ సతీమణి యను వామె వాతనొప్పుల చేత కడలదెక రెండు కణ్ణులతో నడుచుచున్నా మెగలదు. హిక్స గారి చికిత్సకాగానే ఆమె తలుపుదాక కణ్ణులమీద పోయెను. అచట కణ్ణులపడకేసి పదిగజములు మోటారుకారువద్దకు పోయి యెవరి సహాయము లేకుండనే లోపలి కెక్కెను. మట్టునున్న ప్రజలు భగవంతుని సంకీర్తనముజేసిరి.

ఇది రాను రాను మిగిలి ప్రబలమగుచున్నది. ఎందుకు? నుప్రసిద్ధమైన వెల్లర్నుగ్రాండు సర్క్యు ఎస్టేనేడు, మదిరాసు

విలసనగా సాధారణమైన వాటికంటెను కొన్ని ముఖ్యమైన ప్రదర్శనములను ప్రదర్శించుటకు తగుశ్రద్ధ వహించు చున్నాము. ఎందుగాని మా సర్క్యుసునందు ఒకే మోస్తరుగానే ప్రదర్శనము ప్రదర్శించ బడుచున్నదని తెలుపదు.

ప్రతిదినము రెండు ప్రదర్శనములు

నాయంత్రం గం॥ 5-30 నిమిషములకు — రాత్రి గం॥ 9-30 నిమిషములకు

రెండు ప్రదర్శనములును మిక్కిలి అపూర్వమైనవి, అద్భుతమైనవి

12 సం॥ రమలను లోబడినబాలరకు అన్ని తరగతి వకును మాటికి మాత్రము సగముచార్జి తీసుకొనబడును.

టిక్కెట్టు ధరలు:— ధృ. 3, 2, 1, గాలరి అ. 0—8—0 సి. రామాయజం, మేనేజరు.

మైనపువత్తులు

ది ఇండో - బర్మా వెల్ట్రోలియం కంపెని లిమిటెడ్

రంగూను,

వారిచేతయారుచేయబడినది

నిజంట్లు, స్టాకు చేయువారు

ప్యారి అండుకో

పోస్టుబాక్సు నెం 12, మద్రాసు

మైనపువత్తులు, మైనము, ధరలకు వ్రాసిన తెలుపబడును.

పిన్ఫోల్డ్ సతీమణిని యింటివద్ద కొన్ని గంటలైన పిదప జూడగా బాగానడచుచున్నట్లు గాన్పించెను. ఆమె బాగానడు మైనదని చెప్పెనట. మధ్యాహ్నమునకే మట్టుపక్కల జిల్లా నుండి నల్లరెదుగురు యీచికిత్సలన కాభము గల్గినట్లు తెలియ జేసిరి. ఒక గ్రుడ్డివాడు కొంచెము కనుబడుచున్నదనెను. పక్ష పాతమువాళ్లు అతయనము లాడుచున్నవనిరి.

శ్రీ శారదానికేతనోపాధ్యాయసంఘ వార్షికోత్సవము

గుంటూరు ౯-౧౧-౨౪

ఈనెల ౯ వ తేదీ ఆదివారము మధ్యాహ్నము ఘోషారు 3 గంటలకు శ్రీయత దేవభక్త కొండవెంకటప్పయ్య పంతులు గారి ఆధిపత్యముక్రింద పై సంఘముయొక్క వార్షికోత్సవము జయప్రదముగ జరిగినది. పంతులుగారు తమ వాక్సభామాధురిచే శ్రోతలమనంబుల నోలబడించిరి. అభ్యుత్థుని ప్రారంభోపవాసా సము ముగిసిన తరువరి కార్యనివేదిక మందు తమ ఆదర్శములను పూర్తిగ నివేదించిరి. బాలికలచే సంస్కృతాంధ్ర హిందీభాష లలో ఉత్సాహపూరితములైన సంభాషణలు జరిగినవి. తర్వాత విద్యార్థిమలకు చిన్నిచిన్ని బహుమానముల నిచ్చిరి. సభ జయ ధ్యానములతో ముగిసెను.

చేతుకుడు.

శ్రీ శారదానికేతనము-గుంటూరు దీపావళి వనూళ్లు

తెనాలి ఘనకంపెనీవారు స్త్రీలయొక్క బాతీయవిద్య యందలి యభిమానముచేత తమ దేవాస్వామును కల్గించుచు సె ప్టెంబరు 15 వ తేదీన గుంటూరులో సావిత్రిస్థాటకమును ప్రద ర్శించి వచ్చినవనూళ్లు ఖర్చులుపోను యావత్తుమొత్తము శ్రీ శార

దానికేతనమునకు విరాళ మొసంగిరి. వీరి మార్గములను యితర వాటక కంపెనీలవారు అనుసరింతురని కోరుచున్నాము.

Table with 3 columns: Item, Quantity, Price. Includes items like వీరివల్ల ఖర్చులుపోను వచ్చినమొత్తం, బరంపురం, వెల్లూరిపాలెం కృష్ణాజిల్లా, గుంటూరు ఆర్యవైశ్యయవకుల సాహితీసంఘమువారు, బందరు, గుడ్లవల్లేరు కృష్ణాజిల్లా, గురజ, కవుతరం, గుడివాడ, కొత్తపల్లి (గోదావరిజిల్లా) రావు, రామరాయపురమందిర సభ్యులు.

చెరసి ౨౪.౧.౩-౯ పున్నవ లక్ష్మీనారాయణ సహాయకార్యదర్శి శ్రీమయిలవరం బాలభారతి సమాజమువారు రాజమండ్రి చింత్రావణి కృష్ణ నాటకశాలలో 22-11-24 నాటకము 17-11-24 ప్రతి నాటకము 11-24 ప్రదర్శింతురు. 24-11-24 కట్ట వివరము:—ర 3.0-0, 2.0-0, 1.0-0, 0.8-0. కె. పట్టభిరామయ్య, కార్యదర్శి.

అత్యధునామక గని వారి లాభి

గుణములేదని రుజువుచేయునాల్సియు 116-0.0 లు బహుమాన మివ్వబడును. అట్టడకే కృష్ణాగములుగ్యారంటీగ కుర్చుబడును 1 నెలకు సరిపడు డౌవధము ధర రూ. 6.0-0 రెండునెలకు పరిపడు డౌవధము చల రూ. 10.0-0 ప్యాకింగు ఛార్జులు వేరు.

1278

రెడ్డి అండు కో, ప్రాప్రయిటరు, యం. సుబ్బారెడ్డి, గోపాలపురం, క్రొత్తపేటపొస్టు గోదావరిజిల్లా.

కంపెనీవారికే చేయబడ్డది. (8068)

కానావిధములకు రివాలవర్లు అరులేక విడుదలయ్యే రైట్లను ప్రాప్తించు 0943 సం||

ధరలు
వరసము.
కేటలాగు
ఉచితము

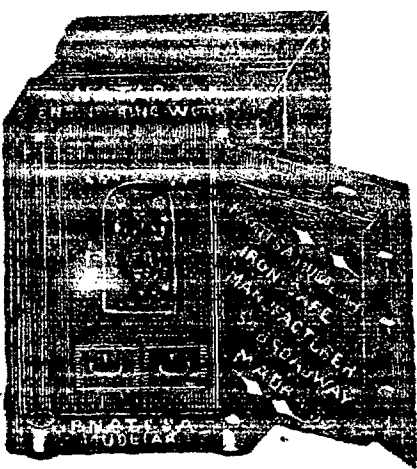

చాక్లెట్ 3.0, 3.4, 3.6 అంగుళములలో పొరకును కొన్నివి. కేజులలో పెట్టుకోగలిగిన హుడ పొరకును. యం. పి. రామారావుచేత రెడ్డి అండు కంపెనీ, నెం. 0.2, బ్రాబ్స్, మద్రాసు.

నరసము

దృఢమైనది

నమ్మకమైనది.

యిప్పటినుండి ప్రభుత్వకారము కాగుగా తయారుచేయబడిన ఇనుపపెట్టెలు ఈదిగువ తెలుపబడిన వారిద్దరు అత్యధునామక సిద్ధముగాయున్నది. కాంతలు, కంపెనీలు, కార్యాలయములు, కోఆపరేటివ్ సంఘములు మొదలగునాటికి సరఫరా చేయబడినవి. (1429)

సి. న. శేఖ మొదలియార్, ఇనుపపెట్టెలు చేయువారు,

(ప్రాప్రైటరు, 89, బ్రాబ్స్, మద్రాసు. నటరాజన్ ఎంజినీరింగు వర్క్సు. విరన్ అండు బ్రాన్ ఫౌండర్లు ఆయిల్ ఎంజినులు, హెటరులు, మెషిన్లు, గేములు, మొదలగునవి రిపేరు చేయుటయందు సమర్థులగువారు. రైనుమిల్లులకు మల్టీ సిలండర్లు, సాప్లింగ్స్, నట్టులు, సరకులుగా ఇవ్వబడును. నుబ్బరాయప్పి విధి, పెద్దకాయకట్టేట, మద్రాసు. మెషినులకు సంబంధించిన భాగములన్నియు ఆర్డరు యిచ్చిన తయారుచేసి ఇవ్వబడును. ఉత్తరములు బ్రాసిన బహు బ్రాసులును.

డాక్టరు, జి. బి. గారి సుగంధనన్యము

అంగములయందెల్ల కిరక్కును, ఇంద్రులయందెల్ల నయనములును, ప్రభావము అను నీవయము సర్వజనులకును తెలిసినవియమే కాక ఈ రెండింటియందును కలుపు బాధలు సాధారణముగా ప్రాబల్యము కలిగియున్నవి. అవి

వ్యాధిగ్రస్తులను నివృత్తియొనగజేయునట్టి యామరజాంతమును బాధించు చుండును. ఇట్టివ్యాధులకు అనేక చికిత్సామయము లుండే ముఖ్యమొకటియగుచున్నది. నది గాని యది యావ్యాధులను నివారించు తేక బాధలతోడ గాక రసవిషగంధకాయలు చేసినవిగా నుండుటచేత తుదకు తేహోగ్యము నంతకు చెదరియుండును. గానాడే శిర్యదినవి. తరువాత వైద్యులను పట్టును ననకాగరితులచేత నుంచివైద్యములుగా తీరా నింపబడి యట్టి మందులకుడ ననేక మిశ్రు ముఖయోగింపబడుచున్నది. గాని అవి గూడసంతక ప్రయోజకరములుగా గ్రహించబడినవి లేదు.

ఈ సందర్భము లన్నియును యోచించితిరకాలము తరి శ్రమచేసి యాయుర్వేదాంగలేయ యూనానీవైద్యములను బారితే అోహోకారార్థమై తమసర్వస్వమును వినియోగించుచున్న డాక్టరు, జి. బి. గారి సుగంధనన్యమును కనిపెట్టిరి.

ఇవిచేత తోకమందెంతును బాధ ప్రభువు చేయబడి నుప్రసిద్ధమైనది కాబట్టి దీనినిగురించి మేము విశేషించికామించుటలే మిగిలినది. అదియే యిందుయోగింపబడుచున్నది. దానిచేత వ్యాధిగ్రస్తులకు సరియైన సామ్యమును కలిగియుండును. తీవ్రత బాధానన్యము గాంచి కృత్రిమ ప్రాకార్యముగా గొప్పజాతును కొలచివారును కుండియోగ్యతా బ్రతికెడి తెక్కకు మిక్కిలిగానున్నది.

ఈ సుగంధనన్యము సుఖయోగింపబడుట మెదడు, ముక్కు, కన్నులతో సంబంధించిన సమస్తవ్యాధులను నశింపజేయును. పీడనము, ఒంటిరలసిపోవు, తలతొనిపోవు, కలపోవములు, మొదలైనవి, కంతమునకు లైబిన్ ౯౬ బాధలకును ఈ సుగంధనన్యము పెట్టినది భిక్షము. ఇట్టి గుణవిషయము గలిగి యింతలక్షణముగా విక్రయించబడు నావధ వినితప్ప మితియొకటి లేదు. తిరకాల ముంచినను చెదని సుగంధ విశేషమువలన, పొడి యభ్యాసము లేనివారికి నదియే మితి సరియైనది.

సాధారణముగా పొడిచేయువారు లీ సుగంధనన్యమునకట్టి రెండుసారులు అవయోగించినయెడల, ఇది సాధారణపు పోడి ౧౦, ౧౫ సారులు అవయోగించినంత పనిచేయును. కాలిగా మెలగు సాధారణపు పొగాకు పొడితో నీ సుగంధ నన్యము పోడిచితిర కలిపినయెడల కా పొగాకుతయను మిక్కిలి పండుగవంత మగును.

బుడ్డి ౧ కి ల. ర వి. పి. ఖర్చు అ ర డబ్బా ౧ కి రూ. ౨-౦-౦. వి. పి. ఖర్చు ౦-౫-౦ (1163)

అంగు లేక అంధకావళి విలాసము వివరముగా బ్రాయుటలేదు. విలాసము:-గురుబసవ అండు కంపెనీ లిమిటెడ్, పోస్టుబాక్సు 510 మద్రాసు.

మృత్యుచిహ్నములను కలరావలన

భూతిపహించి యున్నది. సాధారణముగ గలిగె అన్ని విధములకు విశేష వ్యాధులయందును మటుంబావధముగా వాడతగియున్నది. నెల బుడ్డి 13 రూ 1-4-0 అన్ని డౌవధములకు వి. పి. ఖర్చు ప్రత్యేకము. కోరువారికి అంగు, అంధ క్యాటలాగునకు ప్రాసిన ఉచితముగా పంపబడును.

యిది పిల్లలకు చనుపాలను కృత్రిమము. కృత్రిమముల ఆహారము నిచ్చి పిల్లలను పోషించుట చేకలగునన్యము, రోగముదాయము తప్పిపో ను. బుడ్డి 13 ధర రూ 1.8-0.

ఆయుర్వేదభూషణ నోరి రామశాస్త్రి, (ప్రాప్రైటరు, ఆయుర్వేదనిలయము, బెజవాడ,

ప్రశ్నోత్తరములు

మదరాసు శాసనసభ

మన్యఫలములందు మామవాజ్ఞ్యము

శ్రీమాన్ శశిభూషణరథోగారు

ప్ర:-మన్యఫలములందు ఆరోగ్యయోగ్యము చేయున ద్వేషించిరా. ఉ:-లేదు.

ప్ర:-అన్నీటలందు మామవాజ్ఞ్య మతిదారుగాను గా నుండుటచే నివారించునో యేర్పాటులుజేసిరి.

ఉ:-మన్యఫలములందు క్రిందను ఉచితముగా పండితెట్టబడుచున్నది. విశాఖపట్నము మన్యమువందు మామవాజ్ఞ్య పరిశోధనచేయుటకై ఒకజట్టు నియమించవలెనని 1923-24 లో నిశ్చయించబడినది. కాని తగినవైద్యోగ్యోగి లేనందున పని ప్రారంభించబడలేదు. 1924-25 సం|| బడ్జెటులో తావులేకుం డెను. 1925-26 సం|| కు 8,700 యందులకు ప్రత్యేకింప యేర్పాటులుగలవు.

ప్ర:-ఏజన్సీలో స్వీటకము నివారణముగాను టీకా లువేయుట యెంతవర కుపయోగించెను? ఉ:-మకరాసు నుండి చాలదూరము మందు గొంపోవలసి యుండుటచేతను, విరివిగా అన్నిచోట్లను పొస్తాఫీసులు లేనందునను టీకాల యేర్పాటులు అంతగా ఫలిం చేలేదు. అయినను యిన్ని ప్రతిబాటపంపెటలనుజెట్టి జూచిన చో సంతృప్తికరముగ నేయున్నది. 1923-24 సం|| 34.2 టీ కాలు ఫలించెను.

ప్ర:-ఏజన్సీలో యిప్పుడు నియమించిన వైద్యోగ్య గులు, సానిటరీ ఇన్స్పెక్టరులు అంత విస్తీర్ణము కాపాడుటకు సరిపోవుదురా? ఉ:-1918 సం|| ఆరోగ్య ఇన్స్పెక్టరులు 9 గురు నియమించబడిరి. మరినలుగురను, 21 మంది టీకాల ఇన్ స్పెక్టరులను 1925-26 సం|| నియమించుటకు యేర్పాటులు జరు గుచున్నవి.

పైపొడుల వ్యత్యాసము

ఆర్. వీరయ్యగారు

ప్ర:-లోకరు ఎలిమెంటరీ గ్రేడు (ప్రెయిసింగు విద్యార్థులలో మహమ్మదీయులకు హిందువులకు రూ 10.80 చొప్పున స్వయంశెండు (ధనసహాయము) ఇచ్చి నిమ్మజాతుల వారికి 9.5 రూ మాత్రమే యేల నిమ్మయిచ్చును? అంగ్లేయులకు దేరియులకుగూడ నిట్టివ్యత్యాస మేలకావీక. ఉ:-ధన సహాయమువారివారి జీవన వ్యయమునుబట్టియందును.

ప్ర:-నిమ్మజాతులవారికి గూడ పైవారికిగల శి య వ్యరాదా? ఉ:-ఆ విషయమై ఆలోచన జరుగును.

ప్ర:-గార్డియను ఆలవెన్సు హిందూ మహమ్మదీయ శ్రేణులకే యిచ్చి నిమ్మజాతులవారి విషయమైయేల తలపెట్ట లేదు. ఉ:-అలవెన్సు, రిలెవెన్సులను నిమ్మజాతిశ్రేణులకు నుకొరలేదు. ఆలవెన్సు ఉంచుట లేదాయనవిషయ మాలో చించబడును.

రిజిస్ట్రేషనుశాఖ

రిజిస్ట్రేషను కచేరీలందు ఉన్నత వ్యాగములకు సరాసరి క్రొత్తవారిని నియమించుచున్నాడు. విరు ఛార్జునునాడిఉన్న ప్రాతకద్యోగులకున్న యెక్కువ తేలివేటలు గలవారా? అట్లు నియమించుట కవసరమేమి? ఎక్కువలనండి నియమించుచున్నా రు అని జి. రామేశ్వరరావుగారు ప్రశ్నించిరి.

ఉ:-సరాసరి నియమించుటకు కారణమేమన జిల్లా అధికారము ఒత్పగించుటకు తగియుండువారిని శిక్షణమొసగి సమర్థులుగాజేసి పిన్నవయస్కులకే ఆఉద్యోగముల సప్సగించ వలెనను తలంపే. ఇట్టియేర్పాటులు యింతకాలముందు జరు గుచున్నవి. రిజిస్ట్రేషను శాఖయందు ఒక యేడాదినుండి ప్రా రంభించబడినది.

బుల్లెట్లో కఱపు

ఎ. రంగనాథమొదలగువారు

ప్ర:-(1) బుల్లెట్లలో 1923 24 సం|| ఏయేతాలూ కాల కఱపులములుగా ప్రకటించబడిన (2) వజ్రము ప్రక టించిరి (3) ఎంత విస్తీర్ణము 4. ఆకరపు ఎక్కువలనకుండును. బహుళకార్యము ఎన్నిచోట్ల ప్రారంభించి యెంతకాలముంచిరి.

ఉ:-రాయదుర్గంతాలూకాకు చేర్చబడిన 10 గ్రా మములు హాగరీ నడి తూర్పుభాగమునప్ప మిగిలిన భాగం తాలూకాయంతయు (2) 1924 ఫిబ్రవరి 2 తేదీ, (3) 417.42 చదరపు మైళ్లు 4. కొల్లూరులో నోకటి అల్లిపురమునం నోకటి సహాయకార్యములు స్థాపించబడినది. మొదటి ది 2.2-24 నుండి 22.9-24 వరకు నుండెను. రెండవది కూలీలు రానందున ఫి బ్రవరిలో 3 రోజులు మాత్రము తెరచియుంచబడినది.

ప్ర:-సహాయకార్యములకు యెంతమంది కూలీలు వి చెప్పివారు. వారికి నెలకు యెంత మట్టుచుండెడిది. ఉ:-కొల్లూరు సహాయ కార్యమునందు కూలీలసంఖ్య దిగువ తెలియ జేయబడినది. వాటివలనగూర్చి భూతిగా తెలియదు.

పనిచేసినవారు	ఉచితసహాయము పొందినవారు
శ్రీబ్రహ్మ	1027 212
మార్క	1102 257
ఏప్రిలు	1826 351
మే	1891 360
జూన్	1688 517
జూలై	1577 502
ఆగస్టు	694 276
సెప్టెంబరు	425 191

విదవ నీదినవరితని సన్నిహితులప్రశ్నలు వేయబడెను.

ఎ. రంగనాథ మొదలవారు:—క్రిందపేరు నియమింపబడిన సంఘమువారు ప్రతి 5 మైళ్లకు ఒకసహాయ యేర్పాటు నిడవలెనని శిఫార్సు చేయలేదా?

ఉ:—అవును.

ఎ. రంగనాథ:—అట్లయ్యెను 417 వ మైళ్ల కొక స్థలమేర్పరచిన చాలునని ప్రభుత్వమువారు తెలపిరా?

రివెన్యూసభ్యుడు:—కలెక్టరుగారు రిటూర్నింగ్ వున్నారు.

ఎ. రంగ:—సహాయ కార్యములు చాలనందునే ఆ షాఫ్టి కూలీలు ఆస్సాముపోవుట తలపెట్టెనా?

రివెన్యూసభ్యుడు:—దీనికి దానికట్టి సంబంధములేదని చెప్పవచ్చును.

ఎస్. సత్యమూర్తి:—దీనినిబట్టి రివెన్యూ మొదల గారట్లు చెప్పవచ్చును.

ప్రారంభోక్త చెట్ల గ్రామోద్యోగుల బాధ్యత

సి. వి. వెంకటరమణయ్యంగారు:—

ప్ర:—ప్రారంభోక్త స్థలములందుల చెట్లవెనక కొట్టు కొనిపోయిన గ్రామోద్యోగులు లు తరవాదులగురా? వారు దొంగలకు పట్టియివ్వవచ్చునో భనముచెల్పించవలసియున్నదా?

ఉ:—గ్రామోద్యోగుల మాన్యుల ప్రకారము సేరస్థలముల వారు నిరూపించి ఫిర్యాదు జేయవలసియుండును. వారి ఆశ్రయములే చెట్లు నశిజేయబడినవని తెలిసినచో వారు ఫిర్యాదు ముద్రాయివ్వవలసియుండును.

ప్ర:—ప్రకృష్టలముల పట్టాదారులుకాని, ఫారమ్మనా కరులుకాని జవాబు దారీకారా? ఉ:—కారు.

ప్ర:—ఇది ఎన్నాళ్లనుండి ఆచారముగ నున్నది? గ్రామోద్యోగుల సంఘముల చర్యను నిరసింప లేదా?

ఉ:—పైన పేర్కొనిన నిబంధన చాలకాలమునుండి యున్నది. ఎప్పుడును నిరసింపవలదు రాలేదు. దానినిమార్చి ప్రభుత్వము వారెప్పుడయి.

పి. శివరావుగారు:—ప్రతినియమనందు గ్రామోద్యోగులపై సేదోనేరము నూచింపబడలేదా?

రివె. సభ్యు:—నాకు తెలియవచ్చుట లేదు.

పి. శివ:—ఏమైన విచారణ జేసి సాక్షులను పరీక్షించుచుందరా?

ఉ:—ఎట్లు విచారించి పరీక్షించుచుందరా? నాకు తెలియదు. ఎచ్చుపెట్టు జరుగుచున్నచో సభ్యులు తెలిసినచో విని గోరదను.

టి. నరసింహాచారి:—గ్రామమునను కరణము యిద్దరు జవాబుదారులుగుదరా?

రివెన్యూ సభ్యుడు:—గ్రామాధికారి.

పి. వెంకట రత్నంగారు:—తెలుగున యిటువ్రప్పించిరి:—

ప్ర:—సమీపముందున్న ఒకవస్త్రపును కామకొనుటకు మనజేసేమందు కష్టముగనుకన్నప్పుడు కొన్ని మైళ్లదూరములో

నన్ను చెట్లకు ఒక్కమునున్నందు కాపాడుటకు అపాధ్యము గాకా.

రివెన్యూసభ్యుడు:—ద్వివిధప్రశ్నలకు నేను ప్రత్యుత్తరమియ్యజాలను.

విశాఖపట్నంజిల్లా బోర్డుఅధ్యక్షుల

సి. రామలింగరెడ్డిగారు విశాఖపట్నంజిల్లా బోర్డువారు అధ్యక్షుని ఎన్నుకొన పాశ్చాత్యులనువీ నాడు తీర్మానించిరి.

ఉ:—ఎన్నికస్వాతంత్ర్యము కొరకు 1921 జూలై యందు, 1922 ఆగష్టునందు, 1924 ఆగష్టునందు తీర్మానముల గావించిరి.

తుంగభద్రపాక్షకులు

కా. బి. సి. వెంకటరమణయ్యంగారు:—తుంగభద్ర సంగమేశ్వరప్రాజెక్టు యొక్క నుపరిశీలననుండే యున్నదా?

ఉ:—దాముకట్టస్థలములు సర్వేకాలముల మదరాసు సరిహద్దులకు చెందునంతవరకు పూర్తియైనవి. మిగిలిన పరిశీలన కార్యము, ప్రాధికారము ప్రభుత్వమువారిలో సంప్రదించు నిమిత్తము గతమాస్సులో నిలుపుజేయబడినది.

ప్ర (2):—పరిశీలన మొత్తకాలముపట్టును. ఉ:—ఇప్పుడు చెప్పజాలము.

ప్ర:—పరిశీలనార్థము 1923-24 సంవత్సరమున యంత భనము చెప్పించబడెను.

ఉ:—సంగమేశ్వరము రివర్సాయనకుగాను, రూ 25,858 చెప్పింపబడెను.

పెర్రనలు అసిస్టెంటులు

రా. సా. య. రామకృష్ణగారు:—జిల్లాలో రులవద్ద పెర్రనలు అసిస్టెంటు డిప్యూటీలకులను ఏయేజిల్లాలో నుంచిరి. గుంటూరులో నుంచిరా ఎన్నివేసిరా?

ఉ:—ఈ దిగువజిల్లాలో పెర్రనలుఅసిస్టెంటు డిప్యూటీ క్లర్కులను ఏర్పిజేయబడినవి. వజీరాబాద్, చంగల్, కొయ్యంబూరు, కడప, గంటాము, గోదావరి, నేలము, తిరుచనాపల్లి, విశాఖపట్నం, తిన్నవల్లి, గుంటూరులోతప్ప మరెచ్చటను ఆరుని నిలుపుజేయబడలేదు.

స్థానికసంఘముల లెక్కను పరీక్షించుభారము డ్రైజరి డిప్యూటీలకులకు తప్పించబడినదని రామారావుగారిప్రశ్నకు తరముగా తెలుపబడెను.

ఎలిమెంటరీ ఉపాధ్యాయులకు కాపీలేషను

అల వ న్ను

టి. ఆదినారాయణగారు

ప్ర:—ప్రభుత్వప్రాథమిక పాఠశాలఉపాధ్యాయులకు పిల్లలసంఖ్యను బట్టి యిచ్చుఅలవెన్న 1922 ఏప్రిల్ నుండి తీసివేసి జీతములభివృద్ధిజేసిరా?

ఉ:—మదరాసులో ను ఏ జస్టి లోను బాలి కాపాఠశాలలందు కడపయందు ఉపాధ్యాయులజీతము లధికముజేయబడెను. స్థానికసంఘముల యాధీనమునకు మారినన్న పాఠశాలలందుమాత్రము హెచ్చింపక, ప్రత్యేకముగా ఆలవెన్ను నివ్వవచ్చును.

ప్ర:—ఆ ఉపాధ్యాయులకు 1923 ఏప్రిలునుండే యీలాభము పొందుచుండిరా?

ఉ:—స్థానికసంఘములందలి ఉపాధ్యాయులకు కాపీలేషను ఆలవెన్ను 1923 ఏప్రిలునుండే తీసివేయబడినది. తదుపరిజీతము లెచ్చుజేయుమని స్థానికసంఘములను కోరితిమి.

ప్ర:—ఈ ఆలవెన్ను 1922 సం॥ నీయరాధని విద్యా శాఖ డైరెక్టరుగారు స్థానికసంఘములకు ఉత్తరువు జేయగా, వారు వేరొక రూపమాన

కం పెంపరీ ఆలవెన్నుగా నీయగా, ఆడిటరులు దానిని ఆక్రమ వ్యయముగా నూచించి యుండిరా?

ఉ:—లేదు. ప్రభుత్వమువారి కావిషయము తెలియదు.

ప్ర:—1922 సం॥ పూర్వము స్థానికసంఘములకు జీతముల కొరకే కాక ఆలవెన్నులకుగాను, కొంత భనము ఒసంగబడుచుండెనా?

ఉ:—అవును. విద్యాచట్టము ప్రకారము అన్ని గ్రాంటులు ఒసంగబడుచున్నవి.

ప్ర:—నూతన పద్ధతి ప్రకారము వేతనాభివృద్ధికై 1923 నుండి అధికగ్రాంటు స్థానికసంఘముల కొసంగబడెనా?

ఉ:—లేదు.

ప్ర:—ఈపద్ధతి 1922 సం॥ ప్రారంభములోనే ప్రభుత్వ పాఠశాలలందు ప్రారంభించగా, యాపాఠశాలలందు 1922 ఏప్రిలునుండి ఉపాధ్యాయులకు అధికవేతనము లూసంగియుండిరా?

ఉ:—1921-22 లో పనిచేసి విరమించినవారికి అట్లు జరిగెను. స్థానికసంఘములలో యెట్లు జరిగెనో ప్రభుత్వము వారికి తెలియదు.

నోటీసు

దక్షిణవల్లూరుఎస్టేటు సీనియరుజమీందారు గారగు శ్రీ రాజా బొమ్మదేవర సత్యనారాయణ వరప్రసాదరావు బహద్దరు జమీందారుగారి మీద లేబడిన యిన్ సాల్ వెస్సి గ్రంథములో:—

కృష్ణా జిల్లాకోర్టు ఫయలు.

బి. పి. నెం 21/1924 రు.

వైగ్రంథములో జిల్లాకోర్టువారు ఈదిగువ సంతకము చేసినవారిని “ఇంటరిం రిసీవరు”గా అప్పాయింట్ చేసి ఎస్టేటు తాలూకు యానదాస్ ని స్వాధీనము చేసికొనుటకు ఉత్తరువులు ఇప్పించియున్నారు. సివిల్ ప్రొసీజరుకోడ్డు ఆర్డరు నెం41రు, రూలునెంబరు 1, లోని అధికారము యానదాస్ వారికి ఇప్పించియున్నారు. సదరు ప్రకాశము ఆన 1924 సం॥ రం॥ ది 10 నవంబరు లేదిన వప్పసంత చేసికొనడ మయినది. గనుక ఇంతటి నుంచీ సదరు ఎస్టేటుకు సంబంధించిన వ్యవహారములను గురించి, పరిపాలనావిధానము యానదాస్ వారిచే జరుపబడును. గనుక వారికి వ్రాసుకొనవలసి యుండుంతి. అట్లు పైన ఉదహరించినప్రకారము జరుగక జమీందారుగారిలో జరుపుకొనువారికి గలుగునవచ్చును వారు (రిసీవరుగారు) ఎంతమాత్రము జవాబుదారీ కాదు. సదరువత్సము వారే భరించవలసియుండుంది. ఎస్టేటులో నిమిత్తము ఉండదు. ఇంతేగాక, రాజాగారు ఇవ్వవలసిన బాకీదార్లకున్నూ, ఋణస్థులకున్నూ కూడా సదరు ఎస్టేటుమీద రావలసిన బావతులన్నిటి విషయములోనన్నూ ఈదిగువ సంతకము చేసినవారికి ది 15.12.1924 లేదీలోగా తెలియపరచుకొనవలసి యుండుంది.

మరింతవట్టగము. } వడ్డాది పేర్రాజు, బి. ఎ. బి. ఎల్. 16.11.1924. }

కృష్ణా జిల్లాకోర్టువారిచే నియమింపబడిన ఇంటరిం రిసీవరు.

వైద్యరత్న

పండిత డి.గోపాలాచార్యగారి

ఆయుర్వేదాశ్రమము

జార్జిటౌన్ మదరాసు

సుప్రసిద్ధ శాస్త్రీయాయుర్వేదవిద్యోగములు దొరకు స్థలము

క్యాటలాగులు కోరు వారికి ఉచితముగ పంపబడును

ఆయుర్వేదాశ్రమము, 41, ఆచారప్పన్ వీధి, జార్జిటౌన్, మద్రాసు.

నవలలు సరస్వతీగ్రంథమండలి నవలలు

(ప్రకాశకుడు:

రాజమహేంద్రవరము

సంపాదకుడు:

అద్దేపల్లి లక్ష్మణస్వామి,

తల్లావజ్రుల శివశంకరశాస్త్రి,

సూత్రాంశకావ్యములు—భాషాంతరీకరణములు—మృదుమధురపద సహితములు—మనోరంజకములు—నగు నవలలు చెందుమాసముల కొకటిగ వెలువడును. చక్కని క్యాటికోజెందు. ప్రవేశదరము 0.4.0 యిచ్చి చందాదారు లగువారికి పోస్టేజీగాక చందాదారులకు రు 1.0.0; ఇతరులకు రు 1.8.0.

కుముద్వతి

రచయిత: శ్రీమతి పులవర్తి కమలాదేవి

మనోహర మైనపదలాలిత్యము—చమత్కారకావ్యము — కుముద్వతి ధైర్యసాహసము — రామానందని యుదారస్వభావవర్ణనము—మిక్కిలి రామణీయకము. శ్రీమతి వ్రాసిన గ్రంథ మిట్లుండుట యరిది యని చదువరులు తలంతురు. మేల చందాదారులకు రు 1—0—0; ఇతరులకు రు 1—8—0.

ధద్దవేషి

తెలిగించినది: శ్రీయుత చిల్లరిగ శ్రీనివాసరావు.

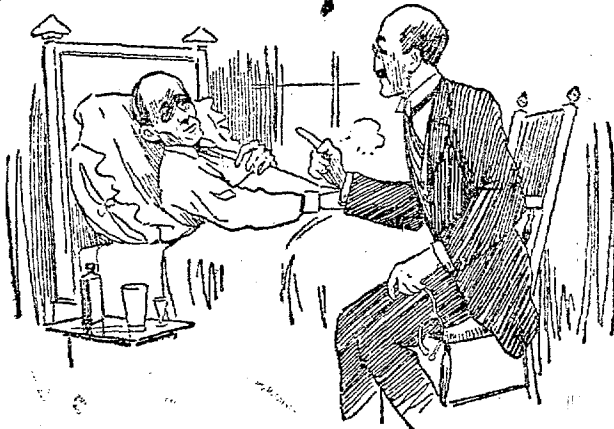
ఇందలికథ లతిచమత్కారములు — హంతకు నశ్వేషించుట — చీటిచోర కట్టుకొనుట — మున్నగుగహస్యా శ్వేషణము లిందు మిక్కిలి రమ్యముగ వర్ణింపబడినవి. మేల చందాదారుకు రు 0—8—0; ఇతరులకు 0—12—0.

నరముల బలహీనత, దుర్బలత్వము, నష్టసంకల్పము, రక్తహీనత, ఆజీర్ణము, నలభ్యము, చెడురక్తము, రోగము నుండి తేలుట, కారజము మూత్రపిండము సంబంధ వ్యాధులు, ఆయాసము, మెదడు శ్రమజెందుట, కుష్మించుట అన్ని శ్రీ సంబంధమైన వ్యాధులు, కొలుకు, సెగనోగము మొదలగువాటికి స్వస్థము చేర్చి తయారుచేయబడిన

నర్వి నన్ ఒక్కటే మీకు గుణ మిచ్చునది.

NERVINUS

Your Only Chance.

ఆ సేకమైన ప్రత్యేక ఔషధములు గుణ మిచ్చుచోయినప్పుడు “మీకు ఇదియే ఆధారము” అని వైద్యుడు నిశ్చయించును. కాపెన్ ఏ. బి. షేక్! షేక్! షేక్! ఫూహ, సింధునండి వ్రాసినది “అది మిక్కిలి ఉపయోగకారి” డాక్టరు ఎన్. మాస్సి, అహమదాబాదునుండి వ్రాసినది “న్యూరన్ స్త్రీనియో రోగికి మంచి గుణ మిచ్చినది” డాక్టరు ఎన్. సి. దత్తు, బ్యానిలర ఇక్స్సెక్టరు, కాశీపూరు, కలకత్తానుండి తెలిపినది: “అమోఘమైన గుణము కలిగినది” డాక్టరు ఆర్. ఎన్. ఘోష, జయతాలనుండి వ్రాసినది: “ఉపయోగము లేదని చేయవలసినది వ్యాధులు బాగుగా కుదినవి” డాక్టరు డి. ఏ. వెకరసిలోనుండి వ్రాసినది: “అత్యద్భుతము”.

ఒకసెలకు సహజ స్వస్థమతో మిలితమైన నర్వి నన్ ఔషధము ధర రు 5.0.0, మైన రుద్దుటకు ఔషధము బుడ్డి 1.కి ధర రు 2.0.0. చెందునకలసి రు 7.0 0. వి. పి. చార్మి ప్రత్యేకము.

జీవితముయొక్క సౌఖ్యమును ఆనందమును యిష్ట మున్నవారందరును తక్షణమే ఈ దిగువ విలాసమునకు

వాయుడు. **BEHAR CHEMICAL WORKS,** CLEVELAND ROAD, 1482 BHAGALPUR. Telegrams “Chemists,” Bhagalpur. or direct from agents Messrs. W. E. SMITH & Co., Ltd., and Branches Madras and Ootacamund. Messrs. Dadha & Co., Asvin & Co., Iyannoo Mudaliar, Madras. A. Abid & Co., Hyderabad, Deccan, Woollen Mari, Mangalore. T. C. Nataraj & Co., Mysore, Spencer & Co., Champion Reefs Colombo Apothecaries Co., Ltd., Colombo, and Chemists and Druggists everywhere.

ది ఎంపైరు ఆఫ్ ఇండియా లైఫ్ అస్సూరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్

బొంబాయి

మంచి అభివృద్ధిలో నున్నది

27 సం॥ రములనుండి మిక్కిలి మిశ్రవ్యముతోను జాగ్రత్తతోను నిర్వహించబడుచే గలిగినఫలము.

నేటికి రు 2,29,00,000 లు ఆస్తిగలదు.

ఈ కంపెనీలో తప్పక మీరు భీమా చేయవలెను.

బెంగళూరు బ్రాంచి 152 కమర్షియల్ బిడ్, మద్రాసు బ్రాంచి 9/10 సెకండు లైనుబిడ్.

నాయకులకు స్వాగతము

సర్పాజీ ఆర్థరు ఖాయవరముట

(స్వకీయవి లేఖరి)

గోదావరిజిల్లాజడ్జి తీర్పు

కాకినాడ, నవంబరు 18:—దేశబంధు చిత్రరంజకా నుగాటి కాకినాడ పురపాలకసంఘము యిచ్చినస్వాగతము అన్వీతించువగై రాఖిప్పులు చైర్మణిగారిని పెట్టుకొనున స్వ సర్పాజీ ఆర్థరునుగురించి గోదావరిజిల్లా జడ్జికోర్టులో సదరు ఆర్థరు అనా యమని కొట్టివేయుమని పిటిషనుదాఖలుచేయుట దెననియు, సదరాపిటిషణ్ కొట్టివేయును సర్పాజీ యిచ్చుకొను 24 వలసినదన్నట్లును జడ్జి ఆగష్టు 28వ తేదిన తీర్పుయిచ్చినట్లు యిచ్చిన వలోనే చదువరులకు తెలియజేయబడెను. సదరు తీర్పు యాక్రింద పూర్తిగా తెలియజేయబడెను.

“పిటిషనునయొక్క ముఖ్యమైనవాదమేమనగా, స్వాగతపత్రము నివ్వమను తీర్మానమును కలెక్టరు రద్దుపరచలేదు పన్నెండు చేయలేదు అని.

“4 వ షెడ్యూలు 58 వరుసలుక్రింద పు. పా. సంఘము సాంక్షికోపాదనక్రర లేదనిపూడ విధింపబడెను. అసలుజరిగినదేమనగా, కలెక్టరు సాంక్షనుపుచ్చుకొననందు సంఘమువాటి అధికారములేదే చేసినతీర్మానమును చైర్మను తనకి స్వబడిన అధికారములవకారము అనుటలోపెట్టెను. తీర్మానములో “కలెక్టరుయొక్క సాంక్షనునులోబడి” అనియుండవలసినది. అట్టిపదములు తీర్మానములోపించునపుడు సాంక్షికోపాదన వచ్చే వరకు సంఘము తమయధికారముల ప్రకారము చేయుట లేదని చైర్మణ్ గ్రహింప వలసినది. ముందే సాంక్షికో Previous action అనెనరమని 40 వ రూలులో నున్నది. కాని 58 రూలులో ముందే “previous” అనుమాట లేదు, అని నాదీంపబడెను. అందువల్ల సాంక్షికో కాకపోతేనే సాంక్షను కాబడెనరకు తీర్మానము చట్టబద్ధమైన బైండింగుతదన్న ఫితిమారదు. చట్టబద్ధమైన బైండింగులేని తీర్మానమును చైర్మను అనుటలో పెట్టినందువల్ల చేయబడిన ఖర్చును స్వయముగా బాధ్యుడయ్యెను. పిటిషనుదాని నందు అయినయెడల సంఘమువారు ప్రతిభక్తునికి మ్యూనిసిపల్ ఫండులోనుండి రూ 100 లు యివ్వవలసినదని తీర్మానించును. అప్పుడు చైర్మను అట్టి తీర్మానమును అమలులో పెట్టవలసి యుండును.

2. సంఘమువారి అధికారములకు వైరుడిచేసిన తీర్మానమును అమలుజరుపు ప్రయత్నములు చేయుట వైర్మణ్ విధికారు. చైర్మణ్ చట్టవిరుద్ధముగా చేసిన ఖర్చులను బట్టిచేయుటకు లోపై యుండెను.

3. ఆశాశ్రీయమైన తీర్మానముల క్రింద చేయబడిన ఖర్చును మొట్టమొదటనే ధర్మ కేసులపైన విధి కట్టవలెననెడు

4. ఖర్చులతో పిటిషణ్ కొట్టివేయబడెను.

అద్భుతమరణము

వంగర రామకృష్ణయ్యయను 24 సం॥వయసుగల వైదిక బ్రాహ్మణ యువకుడు కార్తీకమాసమున నిత్యము రామమను నరసింహంగారి యింటియందు పురాణము చెప్పుచుండెను. కడచిన పాఠము సోమవారంనాడు పురాణములోని ఒకవైద్యుడు కార్తీక సోమవార వ్రతాచరితముచే బొందిన కైలాసప్రాప్తి కథాభాగమును చదువుచు “అనిగో విహసమునచ్చిన” దరి పలుకుచు కన్నులుముసికొని పొరబడినదగుడా కైలాసమున కేగెను.

అదేసమయమున నొకయోగి వేగొకవిధియందు ఆనంద బాష్పములతో విహసమును గాంచినట్లు తనవృత్తయ్యచే నృత్యముచేయుట మరియు విచిత్రము. మరునాడు భజనలతో, బ్యాండు మొదలయిన వివిధ విశేషములతో, కళేబరమున కుచిత్రీయ లానర్పబడెను.

పొత్తూరు హనుమంతరావు, తెనాలి

ప్రభాకరశాస్త్రిగారి గ్రంథములు

1. శృంగార శ్రీనాథము శ్రీనాథుని సమగ్రచరిత్ర 2 0 0
2. చాటుపద్య మణిమంజరి 2 భాగము 1 6 0
3. “ “ ప్రథమభాగము 1 4 0
4. ప్రబంధరత్నావళి. 1 8 0
5. మాన్వాల్లముచ్చట 0 4 0
6. తంజావూరి ఆంధ్రరాజులచరిత్ర. 0 6 0

మశిమంజరి ఆఫీసు, 3/15 నల్లతంబిబిడి, తిరువల్లి క్కే.జి.

భ ద రు

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100 101 102 103 104 105 106 107 108 109 110 111 112 113 114 115 116 117 118 119 120 121 122 123 124 125 126 127 128 129 130 131 132 133 134 135 136 137 138 139 140 141 142 143 144 145 146 147 148 149 150 151 152 153 154 155 156 157 158 159 160 161 162 163 164 165 166 167 168 169 170 171 172 173 174 175 176 177 178 179 180 181 182 183 184 185 186 187 188 189 190 191 192 193 194 195 196 197 198 199 200 201 202 203 204 205 206 207 208 209 210 211 212 213 214 215 216 217 218 219 220 221 222 223 224 225 226 227 228 229 230 231 232 233 234 235 236 237 238 239 240 241 242 243 244 245 246 247 248 249 250 251 252 253 254 255 256 257 258 259 260 261 262 263 264 265 266 267 268 269 270 271 272 273 274 275 276 277 278 279 280 281 282 283 284 285 286 287 288 289 290 291 292 293 294 295 296 297 298 299 300 301 302 303 304 305 306 307 308 309 310 311 312 313 314 315 316 317 318 319 320 321 322 323 324 325 326 327 328 329 330 331 332 333 334 335 336 337 338 339 340 341 342 343 344 345 346 347 348 349 350 351 352 353 354 355 356 357 358 359 360 361 362 363 364 365 366 367 368 369 370 371 372 373 374 375 376 377 378 379 380 381 382 383 384 385 386 387 388 389 390 391 392 393 394 395 396 397 398 399 400 401 402 403 404 405 406 407 408 409 410 411 412 413 414 415 416 417 418 419 420 421 422 423 424 425 426 427 428 429 430 431 432 433 434 435 436 437 438 439 440 441 442 443 444 445 446 447 448 449 450 451 452 453 454 455 456 457 458 459 460 461 462 463 464 465 466 467 468 469 470 471 472 473 474 475 476 477 478 479 480 481 482 483 484 485 486 487 488 489 490 491 492 493 494 495 496 497 498 499 500 501 502 503 504 505 506 507 508 509 510 511 512 513 514 515 516 517 518 519 520 521 522 523 524 525 526 527 528 529 530 531 532 533 534 535 536 537 538 539 540 541 542 543 544 545 546 547 548 549 550 551 552 553 554 555 556 557 558 559 560 561 562 563 564 565 566 567 568 569 570 571 572 573 574 575 576 577 578 579 580 581 582 583 584 585 586 587 588 589 590 591 592 593 594 595 596 597 598 599 600 601 602 603 604 605 606 607 608 609 610 611 612 613 614 615 616 617 618 619 620 621 622 623 624 625 626 627 628 629 630 631 632 633 634 635 636 637 638 639 640 641 642 643 644 645 646 647 648 649 650 651 652 653 654 655 656 657 658 659 660 661 662 663 664 665 666 667 668 669 670 671 672 673 674 675 676 677 678 679 680 681 682 683 684 685 686 687 688 689 690 691 692 693 694 695 696 697 698 699 700 701 702 703 704 705 706 707 708 709 710 711 712 713 714 715 716 717 718 719 720 721 722 723 724 725 726 727 728 729 730 731 732 733 734 735 736 737 738 739 740 741 742 743 744 745 746 747 748 749 750 751 752 753 754 755 756 757 758 759 760 761 762 763 764 765 766 767 768 769 770 771 772 773 774 775 776 777 778 779 780 781 782 783 784 785 786 787 788 789 790 791 792 793 794 795 796 797 798 799 800 801 802 803 804 805 806 807 808 809 810 811 812 813 814 815 816 817 818 819 820 821 822 823 824 825 826 827 828 829 830 831 832 833 834 835 836 837 838 839 840 841 842 843 844 845 846 847 848 849 850 851 852 853 854 855 856 857 858 859 860 861 862 863 864 865 866 867 868 869 870 871 872 873 874 875 876 877 878 879 880 881 882 883 884 885 886 887 888 889 890 891 892 893 894 895 896 897 898 899 900 901 902 903 904 905 906 907 908 909 910 911 912 913 914 915 916 917 918 919 920 921 922 923 924 925 926 927 928 929 930 931 932 933 934 935 936 937 938 939 940 941 942 943 944 945 946 947 948 949 950 951 952 953 954 955 956 957 958 959 960 961 962 963 964 965 966 967 968 969 970 971 972 973 974 975 976 977 978 979 980 981 982 983 984 985 986 987 988 989 990 991 992 993 994 995 996 997 998 999 1000 1001 1002 1003 1004 1005 1006 1007 1008 1009 1010 1011 1012 1013 1014 1015 1016 1017 1018 1019 1020 1021 1022 1023 1024 1025 1026 1027 1028 1029 1030 1031 1032 1033 1034 1035 1036 1037 1038 1039 1040 1

మహాత్మ నకు భూదానము

ఒక ఆంధ్ర సోదరుని భక్త్యోద్యమములు

2000 రూపాయల కిన్నెతు గల భూవసతి

శ్రీయత మానేని మునిస్వామినాయుడుగారు, చిత్తూరుజిల్లా, పుత్తూరుడివిజయ, చవరంబాకం గ్రామవాస్తవ్యుడు, కమ్మవారు.

దాన పట్ట

నేను మహాత్ముని శిష్యులొకటితో నొకడను. పరాధీనులుగానున్న భారతీయులను ముఖ్యముగాను, సమస్త మానవజాతిని గూడ ఉద్ధరించుటకును, మానవుల పృథ్వీమలమందు భగవంతుని మరల ప్రతిష్ఠించి కలహభూయిష్టమును ప్రపంచమును ప్రేమమయముగా నొనరించుటకును మహాత్ముడు తన సర్వమును ధారపోయుచున్నందున నాకుగల భక్తికి మాచనగా దాన విక్రయాధికారముతో నా స్వార్జితమును 2000 రూపాయలకిన్నెతుగల భూవసతిని (దివాను కరముచందు గాంధీగారి కుమారుడు, బనియా, 55 ఏండ్లువయసు, బొంబాయిరాష్ట్రము లోని ఘూర్జరజేతమున సబర్కత్ ఆశ్రమమున నివాసము, ఔహాదాసు కరంచందు గాంధీ ఆసు నామధేయము) మహాత్మునకు (వేంగునాయుడుగారి కుమారుడు; కమ్మవారు, 83 ఏండ్లు వయసు, చెన్నపురి రాష్ట్రమున చిత్తూరుజిల్లాలో పుత్తూరుడివిజయలో చవరంబాకము గ్రామమున నివాసము, మానేని మునిస్వామినాయుడు డను నామధేయము) నేను దాన పట్టావ్రానియిచ్చి సదరుభూమిని సదరు మహాత్మునకు స్వాధీన పరచడమైనది.

1. చవరంబాకంలో - మాన్యంనంజ - రెండవతరగతి భూమి 220 నంబరు 10.8.0 గుంటలు 221 నంబరు 10.8.0 గుంటలు. హద్దులు దక్షిణము నా (మునిస్వామినాయుడు)

భూమి. తూర్పు రావుల చిన్నమునిస్వామినాయుడు భూమి. పశ్చిమము నాభూమి. ఉత్తరము చిన్న స్వామినాయుడు భూమి.

2. కీలంబాకం గ్రామములో మూడవతరగతి పల్లం 185 నంబరు 4-0-0 గుంటలు. 186 నంబరు 4-0-0 గుంటలు. హద్దులు తూర్పు రావుల చెంగమ్మనాయుడు భూమి. దక్షిణం రావుల మునిస్వామినాయుడు భూమి. పశ్చిమంలోటిమాన్యం. ఉత్తరం రావుల చెంగమ్మనాయుడు భూమి.

3. తిప్పాపురం గ్రామంలో ఒకటవతరగతి పుంజమెరక 89 వ నంబరు 22-0-0 గుంటలు. హద్దులు ఉత్తరం కరమా మాన్యం. తూర్పు గురునాథరెడ్డి భూమి. దక్షిణం తిప్పాపురం వెళ్ళేరోడ్డు. పశ్చిమం డిటో రోడ్డు.

4. 20 వ నంబరునయ్య. తూర్పు చెంగలూయారా భూమి. దక్షిణం శ్రీనివాసశిల్లభూమి. పశ్చిమం స్వామిరెడ్డి భూమి. ఉత్తరం రావుల చెంగమ్మనాయుడు భూమి.

(సంతకం) ఎం. మునిస్వామినాయుడు,

21-10-24 చవరంబాకం.

(సరియైనకలు)

అని దానపట్టాలోనున్న దని తిరుపతినుండి శ్రీమాన్ కె. రాజగోపాలాచారిగారు మాకు వ్రాసిరి.

బందరు (స్వకీయవిలేఖరి)

మృనిసిపలుసంఘము

బందరు మృనిసిపల్ పరిపాలనా నివేదికలో విద్యాశాఖ నొక అనుభవజ్ఞులగు సభ్యుని కొసంగబడినటుల వ్రాయబడినది. పుమారు మాడుకలకొండట విద్యాశాఖ పరిపాలనము. రా. శ్రీ మదునూరి వీరభద్రయ్యగారికి సర్వాధికారముతో నొసగబడినది. నాటినుండియు వారు పాఠశాలలను స్వయముగా తనిఖీచేయుచు, వారి న్యాయవాద వృత్తిభారము యొక్కవగానుండి తగ్గించుకొనుచున్న స్థితిలో దీనికొత్తు దినమునకు రెండుమాడంగంటలు వినియోగించుచు పట్టుదలతో పనిచేసి నిద్రావస్థలోనున్న మృనిసిపలు స్కూళ్లను మేలుకొల్పిరి. విద్యాశాఖకు సంబంధించి సర్వాధికారము వీరికొసంగబడినప్పటికి ఉపాధ్యాయుల నియామకములు మొదలగునవి ప్రభుత్వ విద్యాశాఖాధికారితోను, మృనిసిపల్ స్కూళ్లు సూపరిండెంటుతోను సంప్రదించి చేయుచుండిరి. వీరు యీ ప్రకారము కష్టపడి పనిచేయుట స్కూలు టీచర్లు మొదలయిన వారికి కంటకముగానే యుండియున్నది. సౌఖ్యమున కలవాటుపడినవారు కష్టపడుట కియ్యకొనజాలరు. ఈస్థితిలో పరిపాలనానివేదిక చర్చకు వచ్చినది. ఆచర్యలో సంపూర్ణ అధికారము అన్ని శాఖలలోను చెయ్యరుగారికే కలదనియు, ఇతరు లెవరిని యెక్కా పరిపాలన ఒప్పుకొన్నను అధ్యక్షుని అధికారమునకు లోబడియే యుండవలెననియు, పరిష్కార ఉత్తరువులు వారే వేయవలెననియు అభిప్రాయము సభవారు వ్యక్తపరిచిరి. ఈ అభిప్రాయము ననుసరించి శ్రీ వీరభద్రయ్యగారు తమ విద్యాశాఖాధికారపదవికి గతనెలలో రాజీనామా యిచ్చినటుల తెలియుచున్నది.

మోటారుప్రమాదము

సోమవారము మధ్యాహ్నము రెండు మోటారుబండ్లు పోటీబడి నోయల్ కాలేజి రోడ్డుమీద పోవునపుడు నొక చాక్లె కుట్టువానిమీదుగ ప్రమాదవశేషమున పోవుట తలపించినదనియు నాకుట్టువాడు మెటనే మరణించినాడనియు తెలియుచున్నది. మోటారుతోలవారి నిద్దరిని ఆరెస్టుచేసి జామీనుపడ నదిలినటుల వినుచున్నాము.

నా అసంతృప్తి

మహాత్మాగాంధీ

ఈ క్రింది వ్యాసము మహాత్మా గాంధీగారు నవదీపన ప్రతికనుంచి ఆమృతబహువ్రతవా రాంగ్లమున కనువదించిరి.)

వైస్రాయిగారు పేల్చిన బాంబునుగూర్చి యంగిండియాలో వ్రాసితినిగాని, ఆ వ్రాతతో నేనెంత మాత్రము తృప్తుడకాలేదు. ఎంత సత్యముగా ఎంతగట్టిగా వ్రాసిననుగట్టిగా బలముగా చెప్పినవని ఆ వ్రాత సరితూగజాలదు. మన దేశములో ప్రభుత్వ విధానము మహా తీవ్రమైనవనిగా నున్నది. వైస్రాయిగారు చెప్పినవనికి నా వ్రాత తూకము గాలేదు. మంచుమన్న బొగ్గును నీళ్ళతో చల్లార్చినట్లుగా, యీ శిరంకుశ నిర్బంధపు మంటను అహింసా నిర్మాణపు నీటితో నార్చివేయవచ్చును. కాని ఆ అహింస ఎక్కడనుంచి లేగలను? అహింస మనకు చాలాదూరముగా నున్నది. అహింసా సహాయము, కాసనోల్లంఘనము, యీ రెండునూ, నామావశిష్టములుగా నున్నవి. ఈ రోజులలో హిందూ మహమ్మదీయులే దెబ్బలాడుకొనుచుండ కున్నయెడల, ప్రస్తుతము లక్షలకొలది జనులు నూలుబడకుము న్నయెడల, హిందువులు ఆస్పృశ్యతను దుమ్మునలె దులిపివేసి యున్నయెడల, ప్రస్తుతము వైస్రాయిగారు వేసిన బాంబుగుండు ప్రయోగమే కాదు.

రాష్ట్రములు తడబడుచున్నవి

మీరు అహింసను మరిచిపోయినారు. చొప్పదంటు ఈ మాదల చెప్పకొని హిందూమహమ్మదీయులు కొట్టుకొనుట ప్రారంభించినారు. రాటము కాస్తూరమే వ్యాపించినది. పరదేశపు గుడ్డలమీద మోహము యింకాచావలేదు. ఎవరో కొద్దిమంది హిందువులుమాత్రమే ఆస్పృశ్యతానివారణ ప్రాయ శ్చిత్తము చేసికొనినారు.

ఇట్టిస్థితులలో ప్రభుత్వముయొక్క నిర్బంధ దౌర్జన్యాల నెదుర్కొను ఆయుధములు ప్రజలవద్ద లేవు. ప్రభుత్వమువారు వంగదేశముయొక్కయు, చిత్తరంజన దాసుగారి యొక్కయు రెక్కల తెగగొట్టనలయునని ప్రయత్నించుచున్నారు. మిగతా రాష్ట్రములు తడబడు చున్నవి. లక్షలకొలది వ్యాసములు ప్రభుత్వచర్యను నిరసించుచు ప్రచురింపబడినవి. అవి చాలా తీవ్రముగా కోపముగా నున్నవి. కాని ఒక్కసంగతి స్పష్టమగుచున్నది. ఏమిటన ప్రజలు యింతకన్న (వ్యాసములు కోపముగా వ్రాయుటకన్న) ఏమియు చేయలేరని తోచుచున్నది. ఇందుకే నా అసంతృప్తి ప్రభుత్వనిర్బంధములకు జవాబుగా మనమేమైనా గట్టి పని చేసి యుండినయెడల నేను గమ్ముగ నుండేవాడనే. ప్రతికా సరిపాదకుడునుగా నుండకుంటే నిశ్శబ్దముగా నుండేవాడనే గాని ప్రతికాసంపాదకుడుగా నుండుట మూలమున నా యభిప్రాయము నీయవలసి వచ్చినది. అందుచేతనే నేను యంగిండియాలో వ్రాయవలసి వచ్చినది. అందుచేతనే దానినిగూర్చి యింకా వ్రాయవలసి వచ్చును. మాటలాడవలసి వచ్చును.

ప్రతిక్రియ యేమిటి

ఇదంతయు నాకు చాలా కష్టముగా నున్నది. మనసు నొచ్చుచున్నది. 1921 లో ప్రభుత్వము విజృంభించినపుడు ఆదుర్దా పడలేదు. ఎందులకన అప్పుడు మనము చేయదగిన ప్రతిక్రియ గలదని దానిని సందర్భానుసారముగా నుపయోగించుట కూడ తెలుసునని నేను నమ్మియుంటిని. కాని యిప్పుడు ప్రతిక్రియ చేయవలసిన యదను దాని ప్రయోజనము మనకు తెలియలేదని విచారించుచున్నాను. ఇందులకే నామనసు నొచ్చినది. పాఠకులుగూడా నా వలెనే నొచ్చుకొందురని తలచెదను. శుద్ధముగా, ఏకముగా, స్వీయాధారముగా, ఉండే యిండియా నెవ్వడు భయపెట్టగలడు? ఎవనికి కళ్యాణమును? అట్టి ఇండియా? ఎక్కువగా చేయదగిన దేమియు లేదు. ఇంతనూత్న విషయమును నేను ఏలా బోధపరుతును. నేను యిండియా నామాదిరిగా చేయుదనునియే మహమ్మదీయులను దరి జేర్చుంటిని. ఆస్పృశ్యులను కలుపుకొన మంటిని. నూలుబడుకు మంటిని. ఇట్లు చేయుటలోనే ప్రతిక్రియగలదు. ఈ ప్రతిక్రియలోనే వంగదేశము తద్వారా హిందూదేశముమోక్షము పొందుమార్గము కలదు. ఈ విషయములో ఏమాత్రము సందేహములేదు.

పంజాబు రాజకీయ సభ

డిశంబరు 5,6,7 తేదీలలో లాహూరులో జరుగును. డిశంబరు 5,6,7 తేదీలలో లాహూరులో రాజకీయట భనుజరుపుట నిర్ధారణమైనది. సన్యాససంఘముగూడ ఏర్పరుపబడెను. రాజకీయ శిక్షుల సభగూడ దానితోపాటు ఇరుగ

గలదు.

(ఆ. ప్రె.)

రాజకీయపక్షములందైక్యత

రామలింగారెడ్డిగారి యభిప్రాయములు

ఒక హెచ్చరిక

గాంధీ-వాసుదేవబడికను గురించియు వివిధరాజకీయ పక్షములయందు వికృతముగనుంచియు చెన్నరాష్ట్రీయ శాసన సభలోని సంయుక్తజాతీయపక్ష నాయకులలో నొకరగు కట్టమంచి రామలింగారెడ్డి గారితో నీదినమున మాచరించి సంతాపింపగా “గాంధీ-వాసుదేవబడికతో సంపూర్ణముగ నేకీభవించుచున్నాను” అని రెడ్డిగారు వెంటనే ప్రత్యుత్తర మొసగిరి. రెడ్డిగారు భారతదేశ రాజకీయ పక్షానుకూలగుంచి తమ యభిప్రాయములు, తాను గతగోవాపరిజిల్లా మహాసభ కును, చాలాజాజిల్లా మహాసభకును వ్రాసిన లేఖలందు స్పష్టముగ తెలుపబడెననియు నుడివిరి.

“సరిగా నేనా లేఖలందు చెలిపిన విధానమునే గాంధీ-స్వరాజ్యపక్ష యొడంబడికయు, అటుతరువాత గాంధీయ చాతుర్యమును, స్వరాజ్యపక్ష నాయకులను గావించిన ప్రకటనలును ప్రసవించుచున్నవి. ఈయొడంబడికను కాంగ్రెసువారు ప్రభుపరిచినయెడల, భారతదేశమున వికృతపద్ధతి యేర్పడుటకు వీలగును. ద్విపక్షపద్ధతి అనగా (1) వ్యక్తిస్వాతంత్ర్యము, సభాస్వాతంత్ర్యము, వార్తాపత్రికా స్వాతంత్ర్యములు మొదలుగాగల జాతీయవాక్కులకొరకును, సంపూర్ణ బాధ్యతాయంత్ర ప్రభుత్వము కొరకును పోరాడుటకు సంసిద్ధముగ లేనివార్యుడుపక్ష మొకటి (2) లోకజనబోధులు, మునిసిపాలిటీలు, రాష్ట్రీయ, కేంద్రశాసనసభలు మొదలుగాగల ప్రతిసంస్థను నుపయోగించి, ప్రభుత్వమువారిని అభివృద్ధిరచును విధానమునో లేక ప్రాతాధికార నిరంకుశ చర్యల బహిరంగముగ తిరిగి యవలంబించు విధానమునో యవలంబించుటకు బలవంతకట్టుటకు సిద్ధముగనున్న జాతీయవాద పక్షము మరియొకటి.

నూలునడుకుట సభ్యత్వార్హత

నూలునడుకుట గృహపరిశ్రమ. స్వయంగా వడికిగాని వడికించిగాని పంపవచ్చునని గాంధీ - స్వరాజ్యపక్ష యొడంబడికలో నిర్ణయించుట కద్దరులోగల గృహపరిశ్రమ స్వభావమున కనుగుణముగ నున్నది. నేతగేయటనుగూడ గృహపరిశ్రమగ నొసర్చుటకు ప్రోత్సహింపవలసినదనిగూడ గోరెదను. ప్రస్తుతముగల ఫ్యాక్టరీ మిషినుపరిశ్రమల ఆవశ్యకతను తృప్తికరించు అభిప్రాయముల నేను బలపరుపజాలను. యంత్రపరిశ్రమలను గృహపరిశ్రమలనుగూడ అభివృద్ధి జేయుటకు మనదేశమున కావలసినంత యవకాశము గలదు.

వికృతకు రెండుమార్గములు

వేర్వేరుజాతీయపక్షములయందైక్యతనుగలుగజేయుటను గురించి రెడ్డిగారిట్లు నుడివిరి. ప్రస్తుతసూతనపరిస్థితులవలన అన్ని జాతీయపక్షములు నొక్కపక్షముగ వికృతమందుటకుగాని లేక జాతీయదర్శనను నందుటకొరకు వేర్వేరుపక్షములవారందరను సంయుక్త కార్యక్రమము నేర్పరచుకొని సంయుక్త పక్షముగ పని జేయుట గాని సాధ్యమగుట యేగాక, సులభ సాధ్యము గూడ నయ్యెను. ఇంకను గూడ ఏజాతీయవాదయోనను ఆపక్షమునజేర నిరాకరించి వేరుగానున్నయెడల అట్టివారి చిత్తువృద్ధిని, జాతీయతాభిమానమును ప్రపంచించుటకు సిద్ధపడెదను.”

“సంయుక్తపక్షము” అనుమాట నుపయోగించుటకు కారణముగలదు. బహిష్కారకార్యక్రమము చేత మాత్రమే చాలమంది జాతీయవాదులు కాంగ్రెసును వదలి వెలుపల పని జేయుచుండవలసి వచ్చెను. వారట్లు చాలకాలముగా పనిజేయుచుండుటచే, ఇప్పుడు కాంగ్రెసుద్వారము తెరువబడినంతమాత్రమున వెంటనే ఒక్కమారుగా తిరిగి లోనికి జొరొడవాలరు. కాని ఒకమారు కార్యచరణకు అనుగుణమునంత వికృత ఏర్పడినతరువాత క్రమక్రమముగా సంపూర్ణైక్యత దానియంతట ననియేగలుగును. వికృత రెండువిధములుగా గలుగవచ్చును. 1. పాక్షిక సిద్ధాంతములపై సంతకములుపెట్టుటవలన 2. కార్యచరణకొరకు భాగస్వాములగు సుంకులు కంగీకరించుటవలన. ప్రస్తుతపరిస్థితులందు పై రెండవపద్ధతిన నేను వలదనజాలను.

వికృతకుగావలసినపరతులు

వికృతకేమైన విలువయుండవలసినన యెడల రెండు గుణము లుండవలెను. 1. అవలంబించు కార్యక్రమ పద్ధతులను గురించి ఏకాభిప్రాయము. 2. అన్ని పక్షములనుసంబంధించిన

కార్యనిర్వాహక పద్ధతువారియొక్కగాని, ఒక దైర్ఘ్యకేటియొక్కగాని నిర్ణయమునకుబద్ధతై ప్రవర్తించుటకు ఒక్కొక్కటా. ఏపక్షమువారుగాని, అట్టినిర్ణయములచేకట్టుబడుట కంగీకరింపకయే, యూరక కాంగ్రెసునందు జేరగోరునెడల అందువలన లాభము లేకపోతుడేగాక సంపూర్ణైక్యతనిశ్చయముతోను, పట్టునల తోను సాగింపవలసిన కార్యక్రమమును నిర్వహించుటలో మన శక్తిని, సంఘీభావబలమునుగూడ భగ్ను మొనర్చును. అందు చేతనే, బొంబాయిలో జరుగనున్న ప్రముఖులసభయొక్క సభ్యుల తముల గురించి నాకు సంశయముగ నున్నది. ఈసమావేశము నకు పరస్పర వ్యతిరేకములగు రాజకీయపక్షము లాహ్వానింపబడెను. అధికార నిరంకుశవిధానమునందు తెంగాలు నిర్బంధములు ఒక్కయంశము మాత్రమే గదా. ఏ పక్షము గాని ఈఒక్కనిర్బంధములను నిరోధించుటకుదూత్ర మంగీకరించి, మన యభివృద్ధికిని స్వపరిపాలనకును విముఖముగ ప్రభుత్వవిధానమునంతను నిరోధించుట కంగీకరింపనియెడల, అట్టిపక్షమును అట్టివారిని జేర్చుకొనుటవలన యుపయోగముండదు. మనము గోరునది మంచిక క్షింతమగు నిర్మాణముగల రాజకీయసంఘముగాని, నామమాత్రము దెల్పానునం దొక్కచో సమావేశమై అచ్చటనుండి తిరిగివచ్చి శాసనసభలందును, ఎన్నికలందును పరస్పరముప్రతిఘటించుచుండు వికృతీగాదు.

రెండవై పులము ఎదుర్చుట

గాంధీ-స్వరాజ్యపక్ష పుటాడంబడిక నంగీకరించుచో ప్రభుత్వమువారిని రెండవై పులమండియు యెడిరింపవచ్చును. (1) శాసనసభలోనుండి (2) వెలుపలనుండి. ఈవిధానమునుపయోగించిజూచుటకు తగునవకాశము నొసగవలసినదనియు బహిష్కారశాదులకు విజ్ఞప్తియొనర్చుచున్నాను. దేశములోనిపనిని, శాసనసభలోనిపనిని జేరుపరచుట వివేకముగపద్ధతిగాదు. శాసనసభలోని జాతీయవాదులను, బహిష్కారశాదులనుగూడ, ఒక్కఅధికారియొక్క యాజమాన్యమున, కలిసిపనిజేయవలసినది, గోదావరిజిల్లా మహాసభకు నేవ్రాసినజాబునందు నూచించి యుంటిని. నిర్మాణకార్యక్రమమునందు శాసనసభాకార్యక్రమమునందును వారొకరికొకరు సహాయమునర్చుకొను మండవలెను.

నిర్బంధవిధానము-దేశములోని

శాసనసభా కార్యక్రమమువలన నిర్బంధవిధానము నెంతవఱకు నిరోధింపవీలగునను ప్రశ్నకు రెడ్డిగారు ప్రత్యుత్తర మొసరుచు “శాసనసభలో జాతీయవాదులకు గలబలమును పట్టియుండు”ననిరి. “వారు అధికసంఖ్యాకులగు నున్న శాసనసభలో ప్రభుత్వచర్యల నిరోధించి, ప్రభుత్వమువారు నిరంకుశముగ వర్తించుచున్నారని బహిరంగపరుచుటకే వారు ప్రయత్నించెదరు. తెంగాలునందుగాని మధ్యరాష్ట్రములలోగాని సాధ్యమైనదియే.” అదర్శమునందుటకీ నిరోధముజాలునాయను ప్రశ్నకుప్రత్యుత్తర మొసగుచు, “అది దేశీయపరిపాలనాధికారమును తమచేతులలో నుంచుకొనఁజూగుగాను బ్రిటిషుప్రభుత్వము వారెంతవఱకు అనయుగ నిరంకుశపద్ధతుల నవలంబింతురను విషయముపై నాధారపడియుండునని రెడ్డిగారు నుడివిరి. శాసనసభలు, ప్రభుత్వమునెదుర్చు సాధనములలో నొకటిమాత్రమే. దేశములో జేయవలసిన పనిని గూడ గలదు. ఈ రెంటిలోను దేశములోని పనియే పెద్దది. శాసనసభల కెన్నకొనబడిన సభ్యులు ప్రజల రాయబారులు. రాయబారులము, ప్రజలకేక్రిపై నాధారపడియుండును. తుదకు ప్రజలనే ప్రత్యక్షముగా, బ్రిటిషువస్తుబహిష్కారము మొదలగువాని రూపమునను, అప్రత్యక్షముగా, స్థానికసంస్థలు మొదలగువాని ద్వారానిరోధనమును ప్రారంభింపవలెను.”

హెచ్చరిక

“నామమాత్రపు జాతీయవాదుల ఉపద్రవము నుండియే ప్రస్తుతము సంరక్షించుకొనవలెను. ఇట్టివారు, ఎన్నికలుమొదలగు నవసరము లందు మాత్రము జాతీయవాదులమని జెప్పకొనుచు వచ్చెదరు. వారుస్వరాజ్యము తమయాశయమని ఒకవైపు నజెప్పకొనుచుండును. రెండవవైపున రాజకీయ నిర్బంధములు, అధికారలూనన్న నిరంకుశ చర్యల గురించి విచారణలు, నిభేధపుటాత్రవులు మొదలగు సమస్యల సందర్భమున తక్షణము అగనైన నుందురు లేక బహిరంగముగ ప్రభుత్వమువారైన బలపరుచుచుండురు. అట్టి సంసర్గులందు నామ మాత్రపు టైక్యత కొరకు జాతీయవాదులము నసాయకరమగు స్థితియందుంచజాలము.”

కాని కనమితిసమావేశము

సి. ఆర్. రెడ్డిగారు అధ్యక్షులుగనుండెదరు

కోయంబత్తూరు, నవంబరు 14:— కార్మిక సమావేశ ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షుడు కోయంబత్తూరునుండి యిట్లు తంతునం పెను:—

మదరాసు శాసనసభ్యులగు సి. ఆర్. రెడ్డిగారి అధ్యక్ష తక్రింద 16 వ తేదీ ఆదివారమునాడు కారనేమను పార్కులో కోయంబత్తూరు కార్మిక సమితియాజమాన్యమున కార్మిక సమావేశము జరుపబడును. కార్మిక సమస్యలం దభిరుచియు శ్రద్ధయు గలవారందరను ఆహ్వానింపబడుచున్నాడు. యంత్రములలో బనిచేయువారలకును, కార్మిక సమితులకును, కార్మిక సంఘములకును ఆహ్వానములంపబడెను. కాని అన్ని సంఘములవారును ప్రతినిధుల జంపకొరచున్నాను. (కేడుయూనియనులను రిజిస్టరు చేయుట, క్రేడుతగాయదాల బిల్లు, మెటర్నిటీ టెనిఫీట్ బిల్లు, వారము వారము జీతముబట్టువాడ చేయుట మొదలగు ముఖ్యవిషయములు చర్చింపబడును కాన యెల్లరు గాప్రాకించుచున్నాను. (ఆ. ప్రె.)

పిచ్చిలుపునిందు

సర్ నుమామద్ షాఫీగారికి

రాజప్రతినిధి యిచ్చెను

ధిల్లీ, నవంబరు 14:— రాజప్రతినిధియు రీడింగు ప్రభ్యయు సర్ నుమామద్ షాఫీగారియు షాఫీసతీయు గౌరవాగమగా పిచ్చిలుపునిందు చేసిరి. నుమారు 80 మంది అతిథులు వచ్చిరి. హైందవప్రయోజనములకు అతిశ్రద్ధయు, రాజభక్తియు జూపిన సర్ నుమామద్ షాఫీగారిని వైసురాయి శాఫీంచెను. విషమదశయం దాఁచిన రాజప్రతినిధి కంఠయోసాహాయ్యము చేసెను. రాజకీయరహస్యములను తాను వెల్లడి చేయజాలక పోయినను, షాఫీగారెప్పుడును హైందవస్వాతంత్ర్యమువెడల సానభూతిని జూపెను. సంఘములోనికి సతినీ దీనికొనివచ్చినందులకు వారిసంతోషమును వెల్లెచ్చిరి.

షాఫీగారి ప్రత్యుత్తరము తనయెడలను భార్యయెడలను రాజప్రతినిధియు రీడింగు ప్రభ్యయు జూపిన గౌరవమునకు అదరణమునకును షాఫీగారు కృతజ్ఞతను దెల్పిరి. పరిపాలనయందు తా మొనర్చిన కార్యములకు రాజప్రతినిధి ప్రోత్సాహమే కారణమనియు తాను సహోద్యోగులసాహాయ్యము వలన చేసిన పనులకు కార్యమే దియేనియు చేతుగలిగిననియు తెల్పెను. ఇంగ్లాండుయొక్క ప్రసిద్ధపురుషులలో నొకరును రాజకీయ ధురంధరుడును నగురాజప్రతినిధి క్రింద బనిచేయుటకు తమకెంతయో గర్వముగనున్నదని షాఫీగారు వల్లిరి. సామ్రాజ్యధ్యనునందుండుటవలననే భారతదేశ భాగ్యోపవయను పురోభివృద్ధియు నొడనూడునని షాఫీగారు నొక్కిచెప్పిరి. నానాబాత్మైక్యతయు స్వపరిపాలనయును సామ్రాజ్యములోనికి సంపాదించగోరవలయునని తెల్పిరి. వాశోపద్ధతులవిడనాడి నిర్మాణకార్యములపై కేంద్రీకరింపవలయునని దేశీయులకు సందేశ మిచ్చెను. (ఆ. ప్రె.)

స్వదేశప్రభువులకు

రాజప్రతినిధివిందొనర్చును

ధిల్లీ, నవంబరు 14:— సంస్థానాధీశులకు 18 వ తేదీన మంగళవారమునాడు రాజప్రతినిధిగారు వారి భవనములో విందుచేసెదరు. (ఆ. ప్రె.)

మెట్టుపాళియందు కలరా

మామారు, నవంబరు 14:— మెట్టుపాళియందు కలరాయన్ననియు నచ్చటనుండి వచ్చుప్రతిఠిలునందలి ప్రయాణికులను తనిఖీచేయవలసినదనియెడివిలువజేసెనుగాను ప్లేగుయిన్ స్పెషులగారి కు తరువుజేసిరి. ప్లేగువలనఅంతయు చట్టమెనసాగనంచుచే కప్పబడెను. సూర్యకాంతియే లేదు. ఎన్ని పుణికులకప్పబడవచ్చునో పడెను. (ఆ. ప్రె.)

పుసులూరు

ఈకార్మిక కులంగ పుణ్యదినమున మాత్రాసంఘమునల్లేశ్వరస్వామి యాలయంబున నేకావశేషప్రాధిమేకము జేసె పూజ స్వరాజ్యలక్ష్మీవ్రాహ్మణ భగవద్భజనలు జయప్రసము గాజరిగినవి. ఆసాయంకాలము సహద్రదిసారాధనోత్సవము భక్తనాచనములకు విండొనరెన్న. బాన్సలానోరణము వెలిగించుటకు నుండు పలువురచే కార్మిక దీపమాహోత్సవమునుగుంచి యుపన్యసింపబడెను.

(ఒకవిలేఖరి)

ఆంధ్రపత్రిక

1924-వ సం॥రం నవంబరునెల 15-వ తేది

శనివారము

క నిష్ఠ సామాన్యం శ ము

అసహాయోద్యమము నందలి బహిష్కారములు గరిష్ఠసామాన్యంశము లని ఎంచవచ్చును. ఆయ్యవి పూర్తికొనసాగియున్నచో, ఐకమత్యము గుడురుటకును స్వరాజ్యము త్వరితముగ సుస్థాపితమగుటకును వీలయ్యెడిది. ఒక్కసంవత్సరమునందే స్వరాజ్యము చేకూరియుండెడిదనుటకు సందియము లేదు. ఏకారణముచేనయిన నేమి, గరిష్ఠ సామాన్యంశములను విద్యాధికులు పలువురు చేపట్టక పోవుటచేతను, ప్రజాసామాన్యము ఆత్మనిగ్రహము ను తగినంతగ జూపకపోవుటచేతను, అసహాయకార్యక్రమము పూర్తిగాదయ్యెను. కొందరయినను ఈ కార్యక్రమమును దీక్షతోనిర్వహించి దేశమునకు మార్గదర్శకలయిన చాలునని గాంధీమహాత్ముడు భావించి, అహమ్మదాబాదునందు పంచవిధ బహిష్కారములను నిలిపియించి ప్రతినిధిసంఘసభ్యులు విధిగ నూలుపడుకునటుల ప్రేరేపించి దలంచెను. కాని ఆట్టిప్రయత్నమును కొనసాగ దయ్యెను. హిందువులకును మహమ్మదీయులకును మరల కలహములు పొడమి, శాంతికి భంగము కలుగ జేసి మహాత్ముని మానసమును కలవరబెట్టెను. రాజకీయకక్షలమధ్య గలిగిన నెడబాటు నవకాశముగ గైకొని, అధికారవర్గము విజృంభించెను. అందుచే గరిష్ఠసామాన్యంశమును సురక్షితముగ కొనసాగించుటకు అనుకూలవాతావరణము లేదని మహాత్ముడుగ్రహించి, కనిష్ఠసామాన్యంశమున కిప్పుడంగీకరించెను. బహిష్కారములు గరిష్ఠసామాన్యంశమైయుండ, నిర్మాణకార్యక్రమము కనిష్ఠసామాన్యంశముగ భావింపబడెను.

నిర్మాణకార్యక్రమమునకు అన్ని కక్షలవారును సమాన ప్రాముఖ్య మొనగుటలేదు. రాజకీయముగ సీకార్యక్రమమునకు విశేషపు విలువ లేదని నమ్మెడివారు సయితము ఆర్థిక సాంఘిక పునర్నిర్మాణమున కిది మిగులతోడ్పడునని అంగీకరించుచున్నారు. ఆర్థికాభివృద్ధి రాజకీయాభివృద్ధి కెటుల తోడ్పడునో దెలుపనక్కరలేదు. అటుగాక నిర్మాణకార్యక్రమము సర్వతో ముఖాభివృద్ధికి మార్గము జూపుననియు స్వరాజ్యనిర్మాణము గావించుననియు దలంచువారలకు దానిని మించిన సాధనమింకొకటి గనుపించదు. అరవిందుని శిష్యుకోటియగు వంగదేశపు ప్రవర్తకపు సంఘమువారు మహాత్ము డిటీవల కలకత్తాకు విచ్చేసినపుడు సందేశ మొనగడిని వేడగ “కద్దరు, కద్దరు, కద్దరు” అని నెల్లరకును విన్నవించెను. కద్దరు స్వరాజ్యమునిచ్చునను విశ్వాసము మహాత్మున కెంత దృఢముగ గలదో దెలుప నక్కరలేదు. కద్దరును జాత్యైక్యమును అస్పృశ్యతా నివారణయు సఫలమగుచో ధ్వజోత్థాపన కెట్టి యాటంకముండనేరదు. ఇటుల

భావించెడివారు బహిష్కారములు నిలిపివేయ బడి నందులకు చింతింపబనిలేదు. నిర్మాణకార్యక్రమము స్వరాజ్య మిచ్చునని మహాత్ముడు నమ్ముటచేతనే బహిష్కారములను విరమించినను కార్య ఫలసిద్ధి గలుగునని దెలిచెను. హృదయ సంయోగమునకు గల యాటంకముల నన్నిటిని దొలగించెను.

కనిష్ఠసామాన్యంశమును కాంగ్రెసు విధించినమాత్రాన, గరిష్ఠసామాన్యంశములను వ్యక్తులు తమ జీవితములందు కొనసాగించుట కాటంకముండనేరదు. మహాత్మునివలె సంపూర్ణ అసహాయవాదు లికమందును నిలిచియుండుట కెట్టియాటంకముండనేరదు. కనిష్ఠ సామాన్యంశమును కొనసాగించుట కాంగ్రెసుసభ్యు లెల్లరవిధియై యుండ, స్వరాజ్యపక్షమువారు కాంగ్రెసుపక్షమున కొన్నిలు కార్యక్రమమును నిర్వహించెదరు. అసహాయవాదులు వారికి వీలగునంతవరకు తోడ్పడవచ్చును. కనిష్ఠసామాన్యసూత్రముపక్షమువారి ఆశయమును నిరోధింపజాలదు. ఎల్లరునుకలిసిపనిచేయుట కిదియవ కాశ మొనగుచు, ప్రత్యేకకార్యక్రమమును నిరాటంకముగ నవలంబించు టకు వీలొనగూడును. ప్రస్తుతస్థితిలో యిట్టిమార్గ మవసరమని, మహాత్ముడును దేశబంధుదాను ప్రభుత్వమును గుర్తించి, సమాధానపడిరి. బొంబాయిలో 21 వ తేది జరిగెడి అఖిలభారత కాంగ్రెసుసభ కెల్లరును వెడలి, విషయములను సాకల్యముగ చర్చించుట ముఖ్యము. ఈసభకు అన్నిపక్షములవారును ఆహ్వానింపబడిరి. ఎల్లరసలహా సీవిషయమున కనుగొనబడును. కాంగ్రెసుసంఘమువా రనుకూలనిర్ణయము గావించుట కిట్టిచర్య ఎంతేని తోడ్పడగలదు. దేశనిశ్చయ మీ మారు ఐకకంఠ్యముగ వెలుపడునేని, కస్నర్వేటిపు ప్రభుత్వమువారయినను నిర్బంధవిధానమును తొలగింపకమానరు.

ఇరిగేషనుచట్టము : సవరణలు

ఇరిగేషనుచట్టమునందు, మదరాసుశాసనసభ వారుజేసిన మార్పునొకదానిని, పాఠకులు గమనింపవచ్చును. అయిదవ అధ్యాయము 45 వ క్షేప్తమునందు ప్రభుత్వమువారెట్టిభూములపై నీటి పన్నును విధింపవలయునో సూచింపబడెను. ఆ క్షేప్తమునం దిటులగలదు. “నీటిపారుదలలేక మురుగు నీటిపనినుండి నీరు, అట్టినీరు సరాసరి ప్రవాహ మూలమునగాని, లేక అన్యవిధ లబ్ధప్రవాహముల మునగాని, లేదా ప్రక్కనున్న భూమినుండి గాని, భూమిద్వారాగాని ఊట, కారుట, వడయుట మూలమునగాని సాగుబడికిందనున్న ఏభూమికి నీటి పారుదలచేసినపుడెల్ల, లేదా ఒకజలాశయము లేక కాలువలోనికి ప్రవహించి అటుతరువాత అట్టి భూమికి నీటిపారుదలచేయు నిమిత్తము ఉపయోగింపబడి, అట్టిభూమిమీది పంటకు అవసరముగను లాభకరముగను దాని అవసరములకు చాలియు నుండునపుడెల్ల, నీటిపారుదల కార్యముల నిమిత్తముపయోగింపబడినట్లు భావింపబడవలెను.” పై వాక్యములనుండి “ఊట, కారుట, వడయుట మూలమునగాని” అను పదములను తీసివేయవలయు నని, బి. మునుస్వామినాయుడుగారు ప్రతిపాదించిన సవరణను, ప్రభుత్వ సభ్యు డె రి ం చి న ను,

అ య్య ది శా స న న భ వారి చే నం గీ కరింపబడెను. ఇట్టి సవరణ యవసరమని వెనుక సూచించియుంటిమి. ఊటనీటిపై గూడ సెస్సును విధించుట అక్రమము. ప్రభుత్వాదాయమునకు నష్టముగలుగు నను కారణమును లామెంబరుగారు సూచించిరి గాని, అనధికారసభ్యులు సూచించినటుల యీసవరణలేనిచో ప్రభుత్వమునకు గలిగెడి నష్టమునకన్నను రయితులకు గలిగెడి యిబ్బందులు మెండుగనుండును. రయితులు ఉద్యోగుల నిరంకు శత్రువుమునకు లోనై పలుబాముల బడదురనుటకు సందియములేదు. మ రి యొ క ముఖ్యసవరణను ముత్తయ్యమొదలిగారు ప్రవేశ పెట్టిరి గాని, అయ్యది ఓడిపోయెను. భూమిపన్నువిషయమై ప్రభుత్వమునకు గల యధికారము 45 క్షేప్తము రెండవ క్లాజులో యీతరున నిరూపింపబడెను. “పై నిబంధనలో ఏమిచెప్పబడియున్నను దానితో నిమిత్తము లేకుండ, యెప్పుడైనను యేదైన క్రొత్త ఇరిగేషను పర్కు గవర్నమెంటువారివలన కట్టబడినయెడల, లేదా నీటిసరఫరానిమిత్తమును లేదా కాలమును హెచ్చుజేయునట్లు ఒక ప్రాతనర్కు అభివృద్ధిచేయ బడినయెడల, గవర్నమెంటువారు ఆట్టిపర్కువలన లాభమునుపొందిన యావత్తు భూములమీదను, అట్టి నిర్మాణము వలన లేదా అభివృద్ధి వలన కలిగిన లాభము నకు దామాషాగా జాస్తిపన్నును విధింపవచ్చును.” ఇరిగేషనుపర్కునం దేమాత్ర మభివృద్ధి జరిగినను హెచ్చుపన్ను విధించుటకు ప్రభుత్వమువారి కధికారముండుటరయితుకు మిగులనష్టదాయకము. శాశ్వతపు రివిన్యూ సెటిల్మెంటు చట్టమును ప్రవేశ పెట్టుటకు ముందు తద్విరుద్ధ సూచనలు గల ఇరిగేషను చట్టమును ప్రవేశపెట్టుట సంభావ్యము గావని ఇదివరకు సూచించియుంటిమి. పై సూచింపబడిన క్లాజు ఇందుకొక ప్రబల నిదర్శనము. శాశ్వతపు సెటిల్మెంటు అవసరమని ప్రజలుకోరుచుండ సెటిల్మెంటుకాలము మధ్యనే సిస్టును హెచ్చుజేయ వీలుండుట అభివృద్ధియో వెనుకకు బోవుట యో కనుగొనవచ్చును. అట్టి యవకాశములేకుండ జేయవలయునని ముత్తయ్య మొదలిగారు సవరణ దెచ్చిరి. ఇట్టి విషయములను ప్రభుత్వమువారు వర్తకద్వైప్తితో నాలోచించుట భావ్యముగాదని దెలుప నక్కరలేదు. కాని లామెంబరుగారు దీని నెదిరించిరి. తుదకు సవరణ యోడిపోయెను. ఇరిగేషను చట్టము ప్రధానభాగములందు మార్పుజెందనియెడల ప్రజలకు లాభము చేకూర్చుజాలదు. కాని అతిత్వరితముగ ఇరిగేషను చట్టము విచారింపబడుచున్నది. త్వరలో నిది శాసనము గాగలదు.

“వందనములతో నిరాకరించుట”

అన్నిపక్షములతో బాటు జస్టిసుపక్షము వారిని గూడ బొంబాయి సభకు కాంగ్రెసు సభాధ్యక్షులగు మహమ్మదాలీగా రాహ్వనించిరి. తమ యభిప్రాయ మెటులున్నను బొంబాయికి వెడలి మహాత్ముని హితమును విని తమ యభిప్రాయములను దెలిపి వారితో సంప్రతించుట జస్టిసు పక్షమువారి ధర్మమైయుండెను. అందుకుమారుగ నిన్నటి జస్టిసుపత్రిక మహమ్మదాలీగారి ఆహ్వాన

ఆంధ్రవిద్యదేవద్య పరిషత్తు-తెనాలి

ద్వితీయసమావేశము

(ఒకవీలేఖరినుండి)

తెనాలి, నవంబరు 14:—నేడు ఈ సమావేశము ప్రారంభింపబడినది. సమావేశమునకు మద్రాసు నుండి ఆయుర్వేద భూషణ పండిత యం. దొరస్వామి అయ్యంగారును, ధన్యం తరి పత్రికాసంపాదకు లగు ఆయుర్వేదవిశాఖ ముక్కాచల వేంకటశాస్త్రిగారును, బెజవాడ నుండి ఆయుర్వేదభూషణ శోరి రామశాస్త్రిగారును, శ్రీరామ మోహన ఆయుర్వేద కళాశాల విద్యార్థులును, బందరు నుండి రాజవైద్య అగ్ని చూడ్రం విజయసారథి ఆచార్యులుగారును, యేలూరు నుండి ఆంధ్రాయుర్వేద విద్యాపీఠము ప్రధాన శ్రీమాన్ కవిరాజప్రతి వాదిభయంకర కృష్ణమచార్యులుగారును, శ్రీగాంధీ ఆంధ్ర జాతీయకళాశాలలోని ఆయుర్వేదవిద్యార్థులను చింతలూరు నుండి వైద్యరాజ ద్వితీయం వేంకటేశ్వరుగారును. ఇతర ప్రదేశములనుండి మరికొందరు వైద్యప్రముఖులును నేడు విచ్చేసిరి. ఉదయము ఊరేగింపు ఉత్సవమును శ్రీధన్యంతరిపూజయు నొనరింపబడినది. మధ్యాహ్నము ఆంధ్రాయుర్వేద విద్యాపీఠ సభ్యులు సమావేశమై కర్తవ్యమును నిర్ణయించిరి. పిమ్మట ఇతర గ్రామవాసులు తెనాలి పురవాసులును అగు విద్యదేవద్యుల తోడను ఇతరపండితులతోడను పరిషత్తు ప్రారంభింపబడినది. ప్రథమమాన శ్రీధన్యంతరిప్రార్థన జరిగినపిమ్మట విద్యాపీఠోపాధ్యక్షులగు శ్రీమాన్ రాజవైద్య అగ్నిచూడ్రం విజయసారథి ఆచార్యులు గారు పరిషత్తు దానియందేతములు-ఉపయోగములు విధానములు మొదలగువానిని గురించియు, ప్రస్తుతము అది జరుపబడిన పద్ధతి నిగురించియు విపులముగ వివరించుచు ఈ పరిషత్తుకు అఖిలభారతాయుర్వేదసంఘప్రధాన మంత్రులగు పండిత యమ్. దొరస్వామి అయ్యంగారిని బ్రహ్మ గనండునలుల నుపాదించిరి. పిమ్మట ఆయుర్వేద భూషణ శోరిరామశాస్త్రిగారు దొరస్వామి అయ్యంగారి సామర్థ్యమును పొందితమను కార్యదీక్షను వర్ణించుచు తమ ఆశయమును తెలిపిరి. బ్రహ్మగారు తమస్థానము నధిష్టించినపిమ్మట విద్యాపీఠ మంత్ర గణవిని సంవత్సరము జరిగిన ప్రథమపరిషత్తుసావేపు వివరములను వివరించుచు ప్రస్తుతసమావేశముయొక్క కర్తవ్యమును నూచించుచు పరిషత్తు సభ్యులను తెలుపుచున్నట్లు చేసిరి.

బ్రహ్మగారు పరిషత్తుయొక్క యుపయోగములగురించి గంభీరపద్యము మొనరించుచు కార్యక్రమ మారంభమై తేపు “రక్తచంక్రముగ సిద్ధాంతమును” గురించి వాదపత్రి వాదములు జరుపుట కేర్పాటు చేయబడినది.

అధ్యక్షకోపన్యాసము

ఆయుర్వేదభూషణమ్

పండిత యం. దొరస్వామియ్యంగారి అధ్యక్షోపన్యాసమునుండి ఈ క్రిందిభాగములు ముద్రితములు

ఆయుర్వేదము సర్వాంగసంపన్నము.

౧. మొదట నేర జెప్పబోవు విషయము పాశ్చాత్యవైద్యమునకు లేదు. అయ్యది ఆయుర్వేదము ఆపారుషేయ మనుపడియె.

“యస్య నిత్యసితం వేదాః” అనియు,
 “నకన్య ద్వేద కరాస్తి వేదస్మర్తా చతుర్ముఖః”

అనియు నుండు ప్రమాణములం గొని వేదము మనుష్యు లెవ్వరి చేతను జేయఁబడక చతుర్ముఖునిచే సృరింపఁబడిన (అనగా పూర్వముండినది మరల జ్ఞాపకమునను తేలినది) విద్య యని ఆ సీతులగు శాస్త్రజ్ఞులు నమ్మెను. చతుర్వేదములలో నొక దాని కుపవేదము నాయుర్వేదమును వేదములవలెనే అనాది యను శాస్త్రమును నయిన ఆపారుషేయవిద్య యని అభిజ్ఞా తెలుగుదురు. పూర్వమే యుండిన వైద్యశాస్త్రమును

“బ్రహ్మ స్మృత్యాయుషోవేదం ప్రజాపతి మజిగ్రహత్”

అను ప్రమాణము చొప్పున బ్రహ్మవేదమందు సృరించి లోకొజ్జీవశాస్త్రమై దక్ష ప్రజాపతికి నుపదేశించె నని మనవైద్య గురుపరంపరసంబంధ మగు వితిహాసముచే చెల్లమగుచున్నది. మనుష్యులచే నిర్మింపబడున దెదియు కృత్రిమమును, అసంపూర్ణమును నశ్వరముగా నుండుట స్పష్టమము. అందులకు మారుగా బైవికముగా లేక స్వయంభువుగా గలగు నెట్టివిషయమును పృథావసద్ధ మగు గొప్ప గుణములచే నిండినది యను,

నకలాంశస పూర్ణమును, శాశ్వతమును నై యుండుట సహజము. వేదమును దానియంగభూతమును నాయుర్వేదమును స్వయంభూపవ పల్కెడి యాస్తికశాస్త్రజ్ఞుల సిద్ధాంతములచే కృత్రిమముగు నితరశాస్త్రములకన్న నీయాయుర్వేద మన్నివిధముల గుణమునను ఉపయోగమునను శ్రేష్ఠమైన దని వివేకులగునా రెల యొప్పుకొనరు?

౨. ఈకాలపు పాశ్చాత్యవైద్యాభిమానుల వైద్యశాస్త్రము ఆరోగ్యపరిపాలనము, అమాయపరిహారము రెండు ముఖ్యాంశములు గలిగినదని పల్కెదరు. ఈరెండుపద్ధతులను చక్కగా నెఱింగినవారే సరియైన వైద్యు లనియు, నాయుర్వేదము కొన్ని యావధియోగములు మూత్రముగల యొక్కసాధారణ విషయములచే నాయుర్వేదవైద్యులు సర్వాంగసంపన్ను లగు వైద్యులుగా నుండుటకు సాధ్యము కాదనియు నన్న వైద్యాభిమానులు కొందరు మిక్కిలి దురభిప్రాయపడియెదరు. ఆయుర్వేద మనుకల్పమే వైద్యశాస్త్రముయొక్క పకలసారము నిండిన యొక మూత్రమునంటి. ఆయువుయొక్క స్వరూపము—అనగా ఆరోగ్యమైనఆయువు అనారోగ్యమైన ఆయువుఅనుటను ఆయువుయొక్క ప్రమాణము—అనగా దీర్ఘాయువు అల్పాయువు మొదలగు పయోపమాణము దేయజేయుటచే నాయుర్వేద ముని పేరిడియు శాస్త్రజ్ఞులు ఒక్కాణింతురు. కావున నాయుర్వేదము: అను సాగ్ధ్యపరిపాలనము, రోగపరిహారము అను రెండు ప్రయోజనములు గలవిని దానియంగముచేతనే తెల్లమగుచున్నది. “ఆయుర్వేదయతి ఇతి ఆయుర్వేదః” అనువుత్పత్తికి దీని కన్నను వేరు ఎట్టి శాస్త్రమును చెప్పటకు నలవిగాదు. వైద్యశాస్త్ర సహితము గురించి ఇదేయర్థము.

“ప్రయోజనం చాస్య స్వస్థస్య స్వాస్థ్యక్షణం ఆతురస్య వికారరక్షణమనం” అనియు “ఇహ బల్యాయుర్వేదస్య ప్రయోజనం న్యాధ్యుపసృష్టే నా న్యాధిపరమాక్ష: స్వస్థస్య రక్షణం”

అనియు స్పష్టముగా వివరించు యు న్నారు. స్వాస్థ్యరక్షణముకొరకే చరకవాగ్భటాది సంహిత లలో “మాత్రాతీయం తిస్యాతీయం, న వేగకా ధారణీయం ఇంద్రియోపక్రమణీయం (త్రైవేదియం, దినచర్య-బురుతుచర్య)” మున్నగు సాధ్యాయములు ప్రత్యేకముగా విరచింపబడియున్నవి. మొదట స్వాస్థ్యరక్షణము చేయుటనైనది వైద్యునియొక్క ముఖ్యధర్మ మనువిధి చేర్చరచి తర్వాత స్వాస్థ్యరక్షణమున కావశ్యము లగు పద్ధతులను మన పూర్వ చార్యులు విశేషింపించియున్నారు. కావున ఆయుర్వేద మనగా గొన్నియోగయోగముల సేవ్వియుండుటచేతనే సర్వాప్రముగు చున్నది ఆయుర్వేదవైద్యులు తలంపనట్లు కొందరు వస్యవాగ రక్షులు నవించుట పొంబాబనియు, మిక్కిలి విస్తారమును, ముఖ్యమును నను నారోగ్యపరిపాలన వ్యాధిప్రళయసూచకము లగు రెండుభాగాలచే నిమగ్నిపడినదే ఆయుర్వేద మనియు నిందులను మనము లోకలకు చెల్లదేయుచున్నారము.

౩. వైద్యులకు మనుష్యశరీరముయొక్క స్థూలనూత్న తత్త్వములలో పరిష్కారమును జ్ఞానము ఆత్యేక మనుటను పాశ్చాత్యవైద్యులు మనకు చేర్చనప్పరలేదు. వైద్యశాస్త్రమునకు సంబంధించిన యంగములలో నిదియు నొక్కటి.

“శరీరనిచయ: శరీరోపకారార్థ మిష్యతే; భిషగ్విద్యే యమ్. జ్ఞాతే హి శరీరతీర్థే శరీరోపకారకేషు భావేషు జ్ఞాన ముత్పత్తితే తస్మాద్ధరీర విచయం ప్రశంసంతి కుశలాః”

అని చరకచార్యులు నుడివెదరు. అనగా శరీరమును గాపాడుట మున్నగు ప్రయోజనములకై శరీరతత్త్వసంబంధగా ముగ్ధానము ఆత్యేకము. శరీరతత్త్వము నెఱింగిననే శరీరమునకు చికిత్స మున్న గు కార్యములు చేయవలసి న విషయము న జ్ఞానము గలుగును. కావుననే విద్యాంసులు కారీరజ్ఞానమును మిక్కిలి కొనియాడెద రుటలు.

“ఆతురస్యాంతరీకాత్యానం యో నాచితీ రోగవిత్ జ్ఞానబుద్ధి ప్రదీపేన నసరోగాణా చికిత్సతి” (చర.సూ.అ.౧౩) అనగా వ్యాధిగ్రస్తునియొక్క శరీరమున సంతృప్తములగు నూత్నాంశములను తనజ్ఞానవీచముం గొని యేవైద్యుఁడు చక్కగఁ చెల్లెసికొనలేడో అట్టివాఁడు వ్యాధులను సంతృప్తీకరింపకు దుర్బుధుఁడగుట. శరీరతత్త్వజ్ఞానములేక ఒక్కని నాయుర్వేద జ్ఞానమే తలంపఁగూడదని మనశాస్త్రమే విధించుచున్నది. ఇదిమాత్రమేకాదు. శరీరోద్భిత్తిశాస్త్రము, ఆరోగ్యవారోగ్య నిధియందలి శరీరతత్త్వము వ్యాధులయొక్క సాధ్యసాధ్య తత్త్వములను వీటికి సంబంధించిన జ్ఞానము వైద్యులకు నత్యవశ్యక మని

“దిభానిధా హి కేవల కారీరజ్ఞానే శరీరాభిర్వృత్తిజ్ఞానే ప్రకృతి వికృతిజ్ఞానేన నిన్యంతేయః! సుఖసాధ్యకృచ్చసాధ్యా దీనాంప గతిరోగాణాంసముత్థాన పూర్వరూపరూపాది విశేష జ్ఞానేచవ్యవ గతిసంధేహః”

అను చరకవిశ్రాణాయతనీయాధ్యాయముందలి ప్రమాణము తెలియఁబడుచున్నది. శరీరతత్త్వమున ప్రాణాయామముగా జెప్పఁబడు మర్మములం గురించి ఆయుర్వేదమున వివరింపఁబడి యుండు నీనూత్నాంశము పాశ్చాత్యవైద్యులకు కడుంగడుఁ గ్రుత్త. రమారమి రెండు కళాజ్ఞములకుఁ బూర్వము చేకూరమున

రక్తము ప్రవహించుచున్నట్టి విషయమును, చేపాధాతువుల పోవలయు మున్నగువానికి నవి ముఖ్యముగ జీవాధార మగుచున్న నుతత్త్వమును పాశ్చాత్యులకుఁ తెలియదు. వేనవేలేండుగా నీచే శమునఁ బ్రకారమునందుండు నాయుర్వేదగ్రంథములో నీతత్త్వము చక్కగ వివరింపఁబడియున్నది.

“దశమూలసిరాః ప్యాత్యాః తాః సర్వం సర్వతో వ పుః | రక్తాత్మకం మహతోజః తన్ని బద్ధంహి చేష్టితమ్.”

అనగా ప్యాదయమునకు సంబంధించిన పదివిధములగు రక్త ప్రాత్యుత్పత్తి అనేక నూత్ననూత్నకాఖులుగా శరీరమంతట వ్యాపించి రక్తరూపముగ నోజోధాతువును గొని జీవాధారముగ పనులను చేయుచున్నదిని హగ్గుటఁడు వాత్రుల్ని యున్నాఁడు. ఇదే యర్థమును చరకుఁడు

“తేన మా లేన మహతామహామూలా మతాదశిఃజో మూలా శరీరేష్టికా భున్యన్తే సమంతతః యేనాజనా సర్వ యంతి (ప్రణితాః సర్వదేహినః సంసర్పమానం ప్యాద యం సమాచితీ యత్పురా.” (చ. సూ. అ. ౩౦)

అనగా మొదట ప్యాదయమునఁ గొన్ని ప్రాత్యుత్పత్తి మూలముగా రక్తము ప్రవేశించి వానిని పెద్దవిగాఁ జేసి అందుండి బైలువెడలు నేటుకొన్ని రక్తమూసాత్యులచే రక్తమయ మగు నోజోధాతువు శరీరమందంతట వెదజల్లుటచే శరీరమంత యుం బో పి ం ప ం బ డు చు న్న డి. ఆండు వలననే ప్రాణులు జీవించి వృద్ధి నొందుచున్నవి. విషయతత్త్వ మిట్లుండఁగా రమారమి ౨౦౦ సంవత్సరములకుఁ బూర్వము సర్ విల్లియం హార్వే యనువాతకు రక్తము శరీరమున చంక్ర మణము చేయుచున్న దను తత్త్వమును శ్రోత్రగాఁగనుగొనినట్లు పాశ్చాత్యశాస్త్రాభిమానులు తమకు గొప్పగా నెంచెదరు. ఆశ్చర్యకరమగు నీటికి విరిగొప్పరితము నేరుని కొనియాడుదుము! శాశీ రజ్జానము వైద్యులు తెలిసికొనఁదగిన ముఖ్యాంశములలో నొక్కటియను విధియు ఆశరీతత్త్వంశములను జక్కగఁ చెల్లెసి కొనుటకావశ్యకమైన భాగములు నాయుర్వేదమున నిమిడియు న్నవనుటను నిరూపించునట్టి ప్రమాణము లింకను లేక్కకు మీటి నవి గలవు.

౪. ఆయుర్వేదమునందు వ్యాధినిర్ణయమునకుఁ దగినవిషయము సాంగముగా నున్నది. త్రిస్ఫంధములలో మొదటగల “పేతువు వ్యాధి” యను రెండు స్ఫంధములును శరీ నిదాన మను సామాన్యవాచముచే వ్యవహరింపఁబడు చున్నవి. రోగ పరీక్ష చక్కగాఁ జేయుచు చికిత్సాబ్రవేశించుటకు సాధ్య ముగాదు గాన

“రోగ మాదౌ పరీక్షేత తదంతర మాషధమ్” అను విధి యేర్పడియున్నది. వ్యాధినిరారామమునకు నాయుర్వేదమున రెండుమార్గములు గలవు. అం డొక్కటి రోగపరీక్ష, మఱొక్కటి యగ్గపరీక్ష. నిదాన-పూర్వరూప-రూపోపశయ సంప్రాప్తి అను పంచలక్షణోపాయములచే వ్యాధులను, దర్బ నస్పర్శనప్రశ్నములు లేక అమృతానపరీక్షలు వీటిచే వ్యాధిగ్రస్తులను బరిక్షింపఁబడుట పద్ధతి యై యున్నది.

ఈపద్ధతుల గమనింపఁగా నిదాన మనుభాగము మనవైద్యశాస్త్రమున మిక్కిలిశ్రేష్ఠ మైనదని వివేకులు జ్ఞాపింతురు. రెండు స్ఫంధములు గలది నిదాన మని గంగ్రహముగాఁ బూర్వము చెప్పఁబడియున్నను, అతి యింక ననేకాంగములు, నుపాంగములు గలదిగా నాయుర్వేద ముద్ఘోషించు చున్నది. దోషధాతువులయొక్క ప్రాకృతవైకృతలక్షణములు, వారివృద్ధిక్షయలక్షణములు వ్యాధులకు సామాన్యముగాఁగల స్యాధివిక ఆగతుక-కారీర- మానసికాదిభేదములు వ్యాధ్యారంభక హేతువులు, వ్యాధి వ్యంజక హేతువులు హేతువులకుఁ గల హీనమి థ్యాతిమాత్రారూపముగ పలువిధములగు భేదములు, పూర్వరూపములు, వాటియొక్క సామాన్య విశేష భేదములు, ఉపశయోనుపశయములు, సంప్రాప్తులు వాటికిఁ గల సంఖ్యా-వికల్ప-ప్రాధాన్య-బలకాలాది భేదములు, ఉపద్రవములు నగుననేకాంశములు అనిదాన ముపరిభాషయం నిమిడి యున్నవి. అట్టి నిదానమే వ్యాధిగ్రస్తుయమునకు సాంగముగ శాస్త్రమని యా యుర్వేదజ్ఞులు నుడువుదురు. నిదానమునకు నిలు సంగ్రహముగాఁ చెల్లెనఁబడిన యంగంపాంగములఁ గానియె మనవైద్యశాస్త్రములో నొక కాఖయగు నీవిషయ మెంత విస్తారముగను, పరిష్కారము గలదిగను నున్నదనుట తెల్లమగుచున్నది, జేగు, కలాజూర్, మున్నగు నవీనముగాఁ గల్గువ్యాధులకు మన నిదాన గ్రంథములలో వివరణము కన్నట్లులేదే యని గొంద అడుగ నగును. కొన్ని వ్యాధులకు చేర్చు తెలియవలె నను నావశ్యకత లేదు. దోషమాద్యములకు వైచమ్యములను వ్యాధిగ్రస్తుని ఆ కృతియును, నింకను గలసందర్భములను పరిశీలించి నవీనముని భావించఁబడు నీవ్యాధులను చికిత్స చేయుటకు నాయుర్వేదము నస్పష్టముగాఁ బైవమ్మిరినీ విధి యేర్పడి యున్నది.

“వికారనామా కుశలో నజిహ్రి గూత్ కదాచన సహి సర్వవికారాణాం నాశతోపి ధ్రువాస్థిః ధూమ్యం దేశం బలం కాలం ప్రకృతిం చానలం నయః నూత్ననూత్నాః సమీక్ష్యేహం దోషాదవధిరూపజే యోవర్తతే చికిత్సానాం నసఫలం జాతుచిత్.”

(పశేషము)

30-వ తమిళ్ నాడు రాష్ట్రీయమహాసభ

నేడు తిరువళ్ళూరులో గూడుట

సన్మానసంఘాధ్యక్షులగు. కావ్యకంఠ గణపతిశాస్త్రిగారి స్వాగతోపన్యాసము

మహాశయలారా!! సోదరసోదరీప్రతినిధులారా!!

తమిళ నాడుయొక్క వివిధమండలములనుండియు ప్రతి
నిధులుగాను, ప్రేక్షకులుగాను ఈ వహానిధికు దయచేసిన మీ
అండకకును ఉత్తరార్కాటు మండలవాసులవత్తుమున నేను
హృదయపూర్వకమగుస్వాగతము నొసంగుచున్నాను.

భక్తభింజనునందు 2. శ్రీశ్రీములలో ద్వాదశజ్యోతి
లింగశ్రేత్రములు, పంచభూతలింగశ్రేత్రములును ముఖ్యములైనవి. ఆపదునేడు పవిత్రశ్రేత్రములలో మనమిప్పుడు సహజేశ్వరై
యన్న అర్చనాచలశ్రేత్రము లేజ్యోభూతలింగశ్రేత్రమైయున్నది.
ఇచ్చట అరుణగిరినే స్వయంభూలేజ్యోలింగమనుగా తెప్పుదురు.
“అష్టాచక్రానంద్వారా, దేవానాంపూరయోధా” అని అరుణ
ముగ్ధుని చెప్పబడిన దేవపట్టణరూప శ్రీచక్రాకృతి ఈ అరుణ
గిరిలో సహజముగా ఇబ్బడియున్నది. కనుకనే శ్రీశంకరాచార్యులు
వారు “శ్రీచక్రాకృతి శోణశైలపపువం” అని ఈ లే
జ్యోలింగమును స్తోత్రముచేసియున్నారు. తామ్రాదియంత్రములం
దు లేఖించి నీచనము శ్రీచక్రమును కల్పించును. ప్రకృతియే
ఈ గిరిని శ్రీచక్రమునుగా వ్రాసివెట్టింది.

కై వాచార్యులలో నుపసద్ధులగు తిరుజ్ఞాన సంబంధముల
రి నాయనారు తన శివక్షేత్రగ్రీతప్రబంధములలో ప్రతక్షేత్రగ్రీత
ముయొక్క తొమ్మిదియవపాటయందు ఈ అరుణగిరిని ఉడవ
శిమలచే దీసియొక్క స్రాముఖ్యము స్పష్టముగచున్నది. ఈ
క్రింది అభియుక్తగాఢ ఆస్రాముఖ్యమును మఱింత పెల్లడిసియు
చున్నది:—

“దర్శనా ద్రచ్చసదసి జననా త్కమలాలయే

కాశ్యాంతు మురణాన్ముఖేః స్మరణాదరుణావతే”

(చిదంబరమునందు దర్శనమువలనను, తిరునాల్వార నందు
వలనను, కాశీయందు మరణమువలనను, అది జాచిలము
స్మరణమువలనను ము కిగలుగును.)

ఇట్టిమహాపవిత్రతే త్రమునకు ఈ మహాసభ నాహ్వానించి
నందులకు గాను మామండలవాసుల ముప్పొంగుతున్నారము. స్మర
ణమాత్రమున ముక్తినిచ్చు శ్రీ అరణాచలేశ్వరుడు ఈ మహాసభ
యొక్క మొరనాలకించి ఈ దేశమునకు దాస్యబంధమునుండి
ముక్తినిచ్చు గాత్ర.

సహాయనిరాకరణము

దేశప్రతినిధులారా! ప్రస్తుత రాజకీయ విషయములను గుఱించి కొంతవచ్చించి నేను నా ఆభిప్రాయమును మీరకు చెబుచున్నాను. స్వరాజ్యమును సంపాదించుటకు దౌరస్యరహిత సహాయనిరాకరణమే ఉత్తమమార్గమని గాంధీజీ మహాత్ముడు కనిపెట్టి దానిని దేశీయులచే అంగీకరింపజేసి ఆచరణకు తీసికొనివచ్చిన వాడయ్యెను. ఆమార్గమనడుచు మాడుకొని రాజ్యాణాంగములు విధింపబడినవి. కద్దరు, పరస్పరస్నేహము, దీనదయ ఇవియే ఆమార్గము.

ఈ ఉద్యమమునలన దేశమునందు అనేక సత్సత్తములు
 కేటరినవి. ఆదంబర వేషములందు మర్యాదగ్గి దేశీయులు
 నిరాదంబరస్థియులైరి. మద్యపాన దుర్వ్యసనము విద్యావంతు
 లలో ప్రాయశః కుమారు పామరులలో కొంతవఱకును లెగ్గిచి
 ప్రభుత్వ నిర్బంధభయము నడలినది. స్వరాజ్యకాంక్ష పామ
 రులలో గూడ వ్యాపింప మొదలిడినది. ఈ సత్సత్తములకు దేశీ
 యులు గాంధీ మహాత్మునకు కృతజ్ఞులై యుండవలసినది. మా
 వంటి వేషకూమ్మలకు కొంతకాలము క్రిందల తేటిదూడ సా
 ధ్యముకాని ఈరాష్ట్రీయమహాసభలో మేము వేదకస్సెలిచి
 మాతాపితులగుట గాంధీ మహాత్ముని ఉద్యమఫలితమే.

ఇవియన్నియు మహాత్ముడుపదేశించిన సాధనములు. సాధారణముగా దేశీయులు పయోగించుటలో కఠినైన ఆహార పదార్థములు. ప్రధానపదార్థము స్వరాజ్యము దీనివలనవచ్చునా అని అనేకులు ప్రశ్నించుచున్నారు. మహాత్ముడు తనమార్గమును పూర్ణముగా ననుష్ఠించియోడల తప్పక స్వరాజ్యము వచ్చునని నచ్చ చెప్పి యున్నాడు. ఆవిషయములో సందేహము లేదు. దేశీయులు ఆహారమును పూర్ణముగా అనుసరింపగలరా యను విషయములోనే సందేహముగలదు. అదిదో దేశీయులను ప్రహేలులను గాకంపని కొరుచున్నాడు. అట్లగుటకు

దేశీయులకు ఆనేక మగుణములతోపాటు గొప్ప ఈశ్వర భక్తి
మాడ అలవడవలసి యున్నది. ఆమహా సంస్కృతయొక్క ఉద్దేశ
శ్రవణము దేశీయులలో సగముమంది యైనను ప్రహ్లాదులుగా
మారగలిగిన యొడల మనకు స్వరాజ్యము
రాక పోయినను చింతలేదు. ఆస్థితియే
స్వరాజ్యముకంటె వేయిమహంగులు గొప్పది. సామాన్య
ప్రచారములో మెఱబడుయొక్క ప్రహ్లాదత్వమంతగా
అవసరము కాకపోయినను సమష్టిశాసనోల్లంఘనకరనిరాకరణ
ములలో వారు ప్రహ్లాదులుగా మాటికొనలేను. అట్టి పరి
పక్షస్థితి దేశీయులకు రానపుడు సమష్టి శాసనోల్లంఘనకర
నిరాకరణములు అనావరణీయములు అంతవఱకు నిర్భాగ
కార్యక్రమమే శరణ్యము. మహాత్ముడు మైత్రీకాను తత్కా
లము ఆనేకవిషయముల నాపుచేసినను పూర్ణ సహాయనిరా
కరణమే అతని మతమైనందున దానినిగట్టించి నే నిచ్చుట
కొంత చెప్పవలసినదైనది.

శ్రీ వ ర్ష

అతిథి నిర్మాణ కార్యక్రమములో కద్దరు మొదటిది! దీనిని గాంధీమహాత్ముడు స్వరాజ్యసాధనముగాగాక స్వరాజ్య ఫలముగా గూడ చెప్పినాడు. స్వరాజ్యము వచ్చిన పిమ్మటమాడ యంత్రకాలిహులముకంటె గృహనిర్మాణములే దేశ ప్రేమకరములని యతనితలంపు. భనరాసులు కొన్ని యిండ్లలో గురుగూడుటకంటె అవి అందటికి విభక్తములై ఉపయోగపడుటకు ఆ పద్ధతి తోడ్పడును.

కద్దరు రాజకీయ కార్యక్రమములో నుండవలసి మై
నదిగాదను వాటిలో మే మేకీర్ణవింపజాలము. ప్రజలచేత
సంబంధించిన కార్యములన్నియు రాజకీయ కార్యక్రమము
లో సగ్రహణమును పరింపదగినవే యగును. కద్దర నిర్మాణము
ప్రజాసామాన్య జీవితాధారమును విషయము నిర్వివాదము.

ప్రతికూలవాదులు స్వదేశయంత్రకాలలు అభివృద్ధిపటము
 లకు ప్రచారము సల్పినను కొంత బాగుండెడిది. ఎనయుడు
 పులు విదేశాదుత్తములు గాకుండుటను ఉపేక్షించుచు వారు
 చూచుచుండుటమా? ము అజాకరము.

హిందూ మహమ్మదీయ మైతి

నిర్యానా కార్యక్రమములలో హిందూ వహుమ్యుదీయ
మైత్రి అనగా మనలోమనకు పరస్పరస్నేహము రెండవదియై
యున్నది. ఇది కూడ స్వరాజ్యమునకు సాధనముగా నుండుటయే
గాక స్వరాజ్యము నచ్చినపిమ్మట నుజ్జితస్థిరమై యుండవలసి
నదిగా నున్నది. ఈ మైత్రిని మహాత్ముడు మొదలగు నాయ
కులు ఎంత గట్టి పునాదులపై నిర్మించి
యున్న నుదురొప్పు పునశ్చమున మధ్య
మధ్యగాపద్వేషజంఘామారుతములు వీసి అదికొన్నిప్రాంత
ములందు శిథిలమైపోవుచున్నది. తుపానులకు పశ్చిమ సముద్ర
తీరమువలె ఈద్వేష జంఘామారుతములకు ముఖ్యముగ ఉత్తర
దేశము ఉత్తర తిసానమెయున్నది.

ఈమధ్య జరిగిన విషమమందర్భముల వలన దేశనాయకుడు ఈ పవాడు ప్రతిమ నవలంబించుట హయానిరాక రణోద్ధమచరిత్రములో గమనింపదగిన అధ్యాయమైయున్నది. ఇట్టి తనదీక్షను ఆమహాపురుషుడు కొనసాగించ గలిగినందులకు మనము భగవంతునకు కృతజ్ఞులమై యుండవలసినది. దాని ఫలమునిచ్చు భారమోక్ష్యుని దైయున్నది. దాని అవాంతర ఫలముగా నాయకులనభిజరిగినది. దానిలో కొంత అభివృద్ధి కన్పట్టినదిగాని పూర్ణమైతిని గురించి అన్ని రాజకీయ సాంఘిక పక్షములవారి ప్రయత్న మవసరమైయున్నది. ఇప్పుడు హిందూమహమ్మదీయ మైతిలన స్వరాజ్యమును సాధింపు ప్రశ్న అడగంటి హిందూమహమ్మదీయ మైతిని సాధింపు ప్రశ్నయే దైకి నెలవియున్నది. మనదులయొద్ద హిందువులు వాద్యములను ఇతర వాదములను చేయక ఐంపుట చేతనే మహమ్మదీయులమైతికి భంగమురానియెడల ఎట్టివరతులు లేకయే ఆత్మాగమును నాసోదరహిందువులు నెఱవేర్చుటలేని నేమకోరుచున్నాను. సోదరహిందువులారా, మనమతములో వాద్యములకంటె మానముతో గూడిన ధ్యానమే ఈశ్వరునకు ప్రియమని మన ప్రవక్తలు వచించియున్నారు. ఇతరులధ్యాన నిష్ఠకు భంగకరమైన వివాద్యహోష ఈశ్వరునకు ప్రియమనునా?

“బాహుగా బాహుణమేతి”

అర్చనామాలా మనదక్షిణ భారతములో హిందూమతము
దీని కలహములు లేని మనము సంతసింపనీయక వాటిస్తానము
ను బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతర మనఃస్వర్గ లామిందుకొనిన
వి. బ్రాహ్మణేతర వగైరలో పెద్దకారమునందున్న పక్షమువారి
భావములెట్లున్నను వా సమమైన బ్రాహ్మణేతరద్యమము కేవ
లోన్యోగ వాంఛలపై నాధారపడియున్నదను వాదమును మే
ముంకితరింపజాలము. తిరుమూలరు మొదలగు ఆచార్య పురుషు
కాలములనుండియే ఈ ఉద్యమవిజయము నాటబడియున్నది.
ఈ ఉద్యమము సాంఘిక న్యూనాధిక భావము సమసిపోవును.
అను విరా మము లేక నడుచును జన్మచే ఒక
తెగవారు ఇంకొక తెగవారి కంటె అధికుల
ను భావము శాంతింతులతో ఈ ఉద్యమము శాంతిచిహ్నము.
ఈ న్యూనాధిక, భావకళంకమును సవాతలం ధ్యబోధకమును వే
దమున కారోపించు కేకముగాదు. తారతమ్యమునుచెప్ప స్మృ
తులు సామయాచారికములే యగును. తాత్కాలిక రాజకీయ
చట్టనిబంధనలకుగల విలువయే వాటికిగలదు. కనుకనే శైమిని
మహ్మీ రాగద్వేషాదికారములుగల స్మృతిభాగములను ప్ర
మాణములనుగా స్వీకరింపనక్కరలేదని చెప్పియున్నాడు.

హిందూమతమునకు చేరిన అన్ని వర్ణముల వారికి సమాన వేదాధికారము, సమానసంస్కారాధికారము గలవనియు మత సంబంధాధికారములలో వ్యత్యాసము లేదనియు బ్రాహ్మణ ప్రముఖులు ప్రకటించుటతో ఈసమస్యను సులభముగా తేల్చి వచ్చినది. బ్రాహ్మణేతర ప్రముఖులుగూడ తమలోతాము ఆంధ్రనాటతత్త్వములను విడువవలసియుండును. అప్పుడు హిందూమతసంఘము పునర్నిర్మితమగును. ఆవిషయమును చర్చించుటకు ప్రత్యేక మహాసభయొకటి కూడుట అత్యంతావశ్యకమని మన వినేయుచున్నాను. మన సాంఘికసమస్యను సరిపెట్టికొనుటకు ముందే మనను రాజకీయ మోక్షమును సాందేహమునూట కట్టి పొందినను సుఖపడజాలము.

పరస్పరభోజన ప్రతిభోజనములు, పరస్పర వివాహసంబంధములు లేకపోయినను తాత్పర్యభావ విషయము నశించినచాలును. పంచగౌడ బ్రాహ్మణులకు, పంచద్రావిడ బ్రాహ్మణులకు సంప్రదాయప్రకారము భోజన ప్రతిభోజనములు లేవు. ద్రావిడులలోగూడ అనేక తెగలకు పరస్పర వివాహసంబంధములేవు. ఇట్లున్నను తారతమ్యభావము లేకపోవుటచే బ్రాహ్మణులందఱు ఐకమత్యము కలిగియుండుట తటస్థించుచున్నదిగాదా!

“అస్సశ్వతానివారణము”

నిర్వాణ కార్మిక ముఖలో మూడవదియగు అస్పృశ్యతానివారణము. భారతవాసుల గుణపరిక్షా నికషమైయున్నది. ఈ అస్పృశ్యత చాలకాలమునుండి సంప్రదాయముగా వచ్చుచున్నదియనుట వలెంత లబ్ధాకరము. నాయకులు దీనిని స్వరాజ్యమును సాధించుట కొక సాధనముగా చెప్పుచున్నారు. స్వరాజ్యము మాటులుంటుండనిండు. అగ్నిజ్వాలవలె మనల నావరించుకొనిన ఈసమష్టిపాపమును ఎట్టిఫలమునుగూడ అక్షింపకయే ఎట్టివరకు లభింప గూడ తెలుపకయే ప్రక్షాళించుకొనవలయున్నది. మనలో కొందఱు ఈ కలంకమును శాస్త్రమున కాపాదించుచున్నారు. నేను దీని విషయమై శాస్త్రములను మిక్కిలి శోధించితిని. మూలశాస్త్రము. అనువేదము అన్ని జాతులవారికి సమాన స్వత్వములను చెప్పుచున్నది. సాంఘిక మహాసభ జరిగినపుడు ఆ విషయమును నేను పూర్ణముగా ఋజువు నేయగలను. స్మృతులలోగూడ ప్రకృత పంచములను గుఱించి ఎట్టినిష్కేధముకూడ కనుపడదు. బ్రాహ్మణ స్త్రీకి ఆనార్యునివలన అవధ్యంప విధముగా అనగా వివాహసంబంధములేని కామచర్యద్వారా కల్గినవాడు చండాలుడనియు వాడు బహిష్కర్యుడనియు చెప్పబడియున్నది. ప్రాచీన గ్రంథములలో నిషాదులు అని చెప్పబడు ప్రకృత పంచములకుకూడ చండాలులను నామముగలదు. నిఘంటుకారుడు అమరసింహుడు కూడ అవధ్యంప చండాలుని కంటే వేఱుగా నిషాద పరపర్యాయ చండాలుని పఠించుచు వారిని భిక్షులనుగా చూపుచున్నాడు. ఒక కలకత్తా అధికారి శ్యామసుందర చతుర్వేది ప్రాసేన వ్రాతకు శ్యామసుందర చక్రవర్తిని మందలించినట్లు మన పూర్వాచార పరాయణ పండితులు నామనామ్యముచే ప్రకృతపంచములను బహిష్కర్యులనుగా చెప్పుచున్నారు. వారు ఈ దీనల బహిష్కర్యులను స్మృతిద్వారాసంధించు ఉత్పాదములో నిష్కారణముగా తమ ప్రాచీనకల స్త్రీలనెంత అకమానపఱచుచున్నారో తెలుసుకొనజాలకున్నారు.

అగ్రహారీ హిందూ సహోదరులారా, మీరు మీమత ములా చేరి మీకు నేపకులైయున్న మీ పంచమ సోదరులకు

ఇ.వి. రామస్వామినాయకరుగారు
తమిళనాడు రాష్ట్రీయ సభాధ్యక్షులు

మానవజాతికుండు కనీసపు స్వత్యమునైన ప్రసాదించవలసి యెడల స్వరాజ్యమున కర్హులుగారిని చెప్పినపుడునన్ను మన్నింతురుగాక. ఇట్టి మీకు కన్యాచక్రమును మారుటకు అధికారముగలవారైన నేను మిమ్ముల నడుగుచున్నాను.

సమానబలముగల హిందూ మహమ్మదీయుల కలహముల కంటె బలవంతులచే అణగదొక్కబడిన ఈ దుర్జనల దీనస్థితియే మున్నగు పరిహారింపదగినదియనినా ఆభిప్రాయము. పరస్పర ద్వేషముచే బెబ్బలాడునపుడు గలిగిన రక్తపాతము కంటె ప్రతీకారాశకులను దీనల ఆశ్రుపాతమే ఘోరిమని మీకు నేను జ్ఞాపకపఱచుచున్నాను.

“స్వరాజ్యపక్షము”

కాంగ్రెసులో రెండవపక్షముగ స్వరాజ్యపక్షమువారు చేసిన పనులవలన దేశీయ ప్రజలలోకలిగిన నూతనోత్సాహమును గురించియు అధికారివర్గములోకలిగిన సంవలనమునుగురించియు ఈసంకల్పమున చెప్పవలసిందగుచున్నది. ప్రభుత్వమునకు సహాయముచేయుగలకే నీ వారాక్రమించుకొని యచ్చటనుండి సహాయనిరాకరణమును చేయుచున్నారు. స్వతీరేకసహాయ నిరాకరణముకంటె అన్యాయసహాయనిరాకరణమే శ్రేష్ఠమని వారితలంపు.

ఉభయపక్షములవారికి మైత్రి ఆవశ్యకమని గ్రహించి పెద్దలు నిన్ను మొన్న చేసికొనిన సమాధానమువలన అచల స్వరాజ్యపక్షములవారికి మైత్రియేర్పడునని విశ్వసించుచున్నారను. హిందూమహమ్మదీయమైత్రియే, బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతర మైత్రియు ఎంత ఆవశ్యకమో అచలస్వరాజ్యపక్షములవారి మైత్రియు అంత ఆవశ్యకమే. నిరంకుశప్రభుత్వముపైబడయోగింపదగిన సహాయనిరాకరణాయుధమున వనపై వనమే ఉపయోగించుకొనఁగలిగినందున మనము బయటపడవలసియున్నది.

“ఇంకొక అన్వేషణ”

ఇక వితవాదులనుగురించి యోచింతము. బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతరులకు పంచములు సాంఘికాస్పృశ్యులైయున్నట్లు అచలస్వరాజ్యపక్షస్థులకు వితవాదులు రాజకీయాస్పృశ్యులై యున్నారు. అతిస్పృశ్యతయొక్క నివాగణమునుగూడ మీరు నేయవలెనని కోరుచున్నాను. వారుగూడ నిష్కలంకభక్తితో దేశమును తమ బుద్ధిగోచరి నేవించుచున్నారను. నేయమను మీకు నేను ప్రత్యేకముగా తెలుపనక్కరలేదు. ప్రభుత్వసహాయనిరాకరణముకంటె ముందు ననలో మనకు పరస్పర సాహాయ్యకమే ముఖ్యమని నాలుగుముఖముండి నాయకుల కంధ్యములు వినబడుచున్నవి. వాటిని అతివాదులు గనునింతురుగాక.

“సంగరాష్ట్రనిర్బంధములు”

అందఱు రాజకీయపక్షములవారును రాజప్రతినిధియొక్క ఆర్జీనెన్నును అనుసరించి సంగరాష్ట్రమునందు ప్రభుత్వముచే నడుపబడుచున్న నిర్బంధచర్యలను ఖండించుచున్నారు. పోలీసు వారు సాధారణ చట్టములద్వారా నిష్పాదకరములను కనిపెట్టి టు జాపు చేయజాలక పోవుచుండుటకు బహుమానముగా రాజప్రతినిధిగారు ఈఆయుధమును వారి కోసంగియున్నారు. ఇతియొకవింతసంగతి. సాధారణచట్టముల ద్వారా విప్లవనేరములకు కనిపెట్టుట యసాధ్యమని గర్తించుట మనవ్యబుద్ధితో అసమానపరచినట్లున్నది. వాస్తవముగా

రాజప్రతినిధి ప్రస్తుతచట్టములో లోపమున్నదియని నమ్మిన యెడల దానిని సంస్కరించుటకు అతనిప్రభుత్వము కాసనసభ యెదుటకు ఎందుకురా లేదు. అట్లుచేయకయే అతడు దేశీయులను సహాయముగా కోరుటలో అధికములేదు. ఈచర్యనలన నిరపరాధులుగూడ ఆనేకులు బాధనొందెదరనుటలో ఎవరికిని ఆభిప్రాయభేదము లేదు. కనుక దేశీయులందఱు ఈచర్యనుఖండించుకొని మేము కోరుచున్నాము.

ట్రోత్కీ ప్రభుత్వము

ఈ కోలాహలములో ఇంగ్లండులో ట్రోత్కీప్రభుత్వము నిర్వహించిన నా రలునొచ్చినది. లేబరుప్రభుత్వము పోయినందులకు మనలో ఎవరును :చారిత్ర పనిలేదు. శుష్కప్రియాలు సూన్యహస్తాలకంటె తమఆభిప్రాయమును ఖండితముగా చెప్పవారే మేలు!

నూలు చందా

సోదరసోదరీప్రతినిధులారా! మతియొక సమస్యయిప్పుడు ప్రధానముగా బయటదేయింపుచున్నది. కాంగ్రెసుసభ్యత్వమునకు నాలుగు అజ్ఞానచందాకుబదులు సాలుకు 24000 గజముల నూలుచందా ఏర్పాటుచేసిన బాగుండునని పెద్దలు నూచించి యున్నారు. ఆశక్తులులేక కార్యాలయరవాగ్యపథములపరమార్థ ద్వారాపాడ వడించిన పంపవచ్చునని యొక సుఖవైన నిజం గనపూడ వారినూచనలో చేర్చబడినది. నాయకులందఱు దీనికి సమ్మతి:చుచుటలో నాకు సత్యమేమియులేదు. నిబంధన రచయియుగా నేయున్నది. అయితే దర్శిద్రులపక్షమున నన్ను రెండుమాటలను చెప్ప వంగింపుడు. 24 శేల గజములనూలు నీలుగల పత్తి సుమారు 4.8-0 వెలగలదిగా నుండునని మంపు వేయబడుచున్నది. అపై 180 గంటల పరిశ్రమయున్నది. గంటకు ఒక అణా-వొప్పను అది 11.4-0 లు విలువగలిగియున్నది. ఇట్లు వీధివారి వృత్తిలో కాంగ్రెసు చందా రూ 15.12-0 నిర్ణయింపబడినట్లు లేరనిది. ఇప్పుడిప్పుడే కాంగ్రెసుచక్రకు తిలుగుచున్న వీధిజనులకు స్వార్థత్యాగులను నాయకులతోడక, ఇరసంపన్న దేశాభిమానులతోడను సమముగా ఇంత భారమైన చందాను తలపై మోపుటలేదు. కనుక నాలుగు అజ్ఞాన వెలగల పత్తితోనిడిన నూలుమాత్రమే సంవత్సర చందా గ నిర్ణయించిన బాగుండునని నేను నూచించుచున్నాను. అప్పుడసూడకులతోగూడ అది ఒకరూపాయతో సమానమే యగును. దుర్భరచందాను విధించినను, స్వల్పచందాను విధించినను ఫలితముకొట్టియే. మొదల అధిక సంఖ్య చందా యొక్క స్వల్పత్వోపమును పూర్తి చేయును.

ధనమార్గము

సోదరలారా!! తిరిగియు మొదటికివచ్చెదను. ప్రహర మార్గమును మహమ్మదు ఉపదేశించుచున్నాడు. అది చాల శ్లాగునీయున్న మార్గమేయగును. నాజాతు నేను పదునాలుగు వర్సలమునుండియు దేశమునకుగానే ధనమార్గము నవలంబించి యున్నాను. అన్వేషణతో తపమానముచుటయే ద్రువుని మార్గము. దీనికి ప్రహర:మార్గముతో స్వల్పభేదమేగలదు. ఈ రెంటికి విరోధమేమియోలేదు. ద్రువునిమార్గములో తరీరమే రావచ్చును. దానిని ఉత్కలవహాశక్తికి సమర్పింపవలెను. ఆమెయే అంపరి అణుచక్రములను త్రిప్పును. దానిని ఆనస్యబుద్ధితో గనునింపమందుటయే సమర్థమనిపని.

ఉపసంహారము

ఇంకను మీకాలమును వ్యర్థపుట్టుటకు నేనోల్లను. దేశభక్తాగ్రేసరుడగు ఈ.వి. రామస్వామినాయకరుగారు ఈ మహాసభయొక్క ఆగ్రాసనము నలంకరింపవలెనని కోరుచున్నాను. దీనులకు అన్నమును కల్పించుటయు, మతసహనము, దీనులను దగ్గఱచేర్చుటయు అనెడు సద్గుణములచే నిర్వాణకార్యక్రమము నందలి మూడువిషయములు ఈశ్వరానుగ్రహమును సంపాదించుటకు తోడ్పడుననియు పెద్దలయొక్క త్యాగయోగముల బలముచే ఈశ్వరునికరుణ తప్పక భరణభూమిపై ప్రసరింపనున్నది యనియు మనలో వృద్ధులగూడ చూడగలుగునంత శీఘ్రములో స్వరాజ్యము వచ్చుననియు నామఖ్యవిశ్వాసమును మీకు తెలియజేయుచు నుజ్జయింకసారి యందటికి మనఃపూర్వక స్వాగతము నొసంగుచు ఇంతటితో విరమించుచున్నాను.

పం దేవతరం

బాదమాడు యిల్లు

గృహాయ:జమాని శిక్షింపబడెను
చొంబాయి, నవంబరు 14:—బాద మాడుటకు యిల్లు నిచ్చుటచేతను, నట్టపుపంతులను విస్తారముగ ప్రోత్సాహము చేయుచుండుట వలనను ధనికుడగు నొక మార్వాడీ వర్తకుడు శిక్షింపబడెను. ముద్దాయిపేరు మల్ చందు ఆమరామ్. తానునేరస్తుడుగా డనియు, ప్రత్తి, బంగారము, అవి సెగింజలు మొదలగు వస్తువుల వ్యాపారము చేయువాడనియు ముద్దాయి చెల్లెను. సాక్ష్యముమీద యీతడు మేజిస్ట్రేటుగారిచే యిరువది దినములు ఉత్తరమును విధించెను. (అ|| వె||)

బర్మా రేడియోక్లబ్బు

రంగూను, నవంబరు 14:—కలకత్తా రేడియోక్లబ్బు నిబంధనలను స్వల్పమార్పుతో బర్మా రేడియోక్లబ్బువారు అనుసరించుటకు నేడు రాయల్ పాలెస్ లో సమావేశమై సభ వారు నిశ్చయించిరి. నెలకు చందా రూ 2.8-0 యనియు, ప్రతిమాడుమాసముల చందా ముందుగా నీయవలయు ననియు, ప్రవేశదక్షము రూ 12.8-0 యనియు సమావేశమనందు చెలపబడెను. ఇరవది యెనిమిదిమంది సభ్యులుగా చేర్చబడిరి. రంగూను విశ్వవిద్యాలయ కళాశాలనుండి వాయువువార్తలు బంపబడుచుండవలె అందుకొనటకు జూపబడెను. (అ. వె.)

పంజాబు శాసనసభ

అదనపు గ్రాంటులు

ప్రభుత్వమువారి రోజిపోవుట
లాహోరు, నవంబరు 14:—పంజాబు స్టేజి కాలేజీ సవరణబిల్లు సెలెక్టు కమిటీవారిచే పంపబడి శాసనసభకు వచ్చి నిమిత్తమువచ్చెను. సభవారు తీర్మానించుటకు పూర్వము డ్రాఫ్టు కమిటీవారి కంపబడెను. చచ్చ విస్తారము లేకుండ పోలీసు శాఖయం దదనపు ఖర్చునిమిత్తము రూ 579759 లు కాంక్షను కావడెను. పిమ్మట ఎక్స్జిజుకాళనా రడిగిన అదనపు ఖర్చు నిమిత్తమై చర్చజరుపబడెను సోమవారమువరకును శాసనసభ సమావేశము నిల్చివేయబడెను. అందు రివిన్యూశాఖవారు కోరిన రూ 14250 లు స్వరాజ్యవాదులును యింజింపెం డెంటువాదులును గలసి ప్రతిఘటించిరి. ఈగ్రాంటు ప్రయోజనముల నిమిత్తము గోరబడెను 84 వోట్లు స్వతీరీక్రమము 19 వోట్లు అను కులముగను నీయబడెను. అన్ని శాఖలందును నూటికి 25 పెర సెంటు ప్రయోజనపు ఖర్చులను తగ్గించవలయునని ప్రతిపక్షులు పట్టుబట్టిరి. (అ. వె.)

నల్లమందు:భ

విక్రయ నిబంధనలు

చీనాపరిభవములేకుండ చర్చలో శేలెను. సభ మరల రేపుటగును. కొన్ని ప్రదేశములందే నల్లమందును విక్రయించవలెననియు, మైసర్లకు విక్రయించరాదనియు, నల్లమందు కొట్టును హెచ్చింపరాదనియు, నల్లమందు దొంగవర్తకమును నిషేధించవలెననియు పరాసులు నూచించిరి. జపానుప్రతినిధి చీనాతరపున ప్రస్తావించుచు చీనాప్రతినిధిమారులను నమ్మవచ్చుననిరి. చీనావ్యవహారములందు జోక్యము కలుగజేకొనవనిరి. చీనానుండి దొంగతనముగ నల్లమందు మారప్రాప్త దేశములకు విస్తారముగ బోవుచున్నదనియు అందుచే ఏమి పరిశీలనజేయుటకు వీలులేకున్నదని ఇటలీప్రతినిధి సవరణను ప్రవేశపెట్ట చీనాప్రతినిధి తీవ్రముగ ఖండించెను. తుదకాసవరణను ఇటలీప్రతినిధి ఉపసంహరించుకొనెను.

మదరాసు శాసనసభ

ఇరిగేషనుబిల్లు వైచర్య

నిన్నటిదినియు ఫలహారంతరము మదరాసు శాసనసభ్యులు తిరిగి సమావేశమై ఇరిగేషనుబిల్లుపై చర్చ మొదలిడిరి.

లామెంబరుగారు 45 (1) క్లక్కులలో క్రింద వివరించిన సవరణను ఒక ప్రత్యేకముగా చేర్చు నుపపాదించిరి:—

“20 వ క్లక్కులలో ఏ, బి, సి, వివరణలుందు తెలుపబడిన నీటిచే పారుదల గావింపబడిన ఎన్నేలుభాగముగా నట్టి ప్రీ. సెటిల్ మెంటు మైనరుఇనాము భూమిపైనను, ఏ క్లక్కు ప్రకారము అధికారము పొందించబడిన ఏయాధారములేక వర్షునుంచిగాని, ఏ క్లక్కుక్రింద నోటిను బారీచేయబడక పూర్వమునద రుభూమి క్రమముగ అట్టిఆధారములేక ఎక్కడనుండి ఉచితముగ నీటిపారుదల గాంచునట్టిది”

పైసవరణ చర్చలేకయే సభ్యులెల్లరును అంగీకరించిరి.

“ఎర్ల జలమున, మురుగునీటిని అడ్డుకట్టి ఆయాభూముల యందు నిలువజేసి అట్టి జలసాయమున మాగాణిపైరులలో సాగు చేయు భూములపై”

యను సవరణను కె. శీతారామరెడ్డిగారు రుపపాదించి, లామెంబరు సవరణ నాశనమైనదిగా తిరిగి ఉపసంహరించు కొనిరి.

పి పెద్దిరాజుగారు

“నారాసు పోషించుటకు సాగుచేసిన భూములపై” అను సవరణ చేర్చవలెనని నుపపాదించిరి. పి. ఆంజనేయులు గారు బలపరచినవిషయ లామెంబరుగారు పైసవరణ అవసరమని తెలపచుచునో నియమావలియందు చేర్చబడుననియు, కాని, ‘శాసనముందు’ నందు చేర్చుట నవసరమనిరి.

పెద్దిరాజుగారు లామెంబరు సమాధానముపై తమ సవరణ నుపసంహరించుకొనిరి.

యి. డబ్లియం. లీ గారు (రివిన్యూ కార్యదర్శి) యమ్ బిలుముగ క్రింది సవరణను 1వ సబ్ క్లాజు చేర్చవలెనని ఉపపాదించిరి.

సవరణ:—సెటిల్ మెంటు జరుగుకాలములో సెటిల్ మెంటు ప్రకటనయొక్క నిబంధనల ననుసరించి నీటికి అదనపు పన్ను తీసివేయబడినట్టి దక్షిణకనరా, మలబారుజిల్లాలయంద భూములపైనను”

ది. బి. యమ్. క్రిష్ణన్ నాయగారు లీగారి ఉపపాదనపై క్రిందిసవరణ నుపపాదించిరి.

“ఈ చట్టము తీర్మానింపబడు తేదీన అమలులో ఉన్న యట్టి సెటిల్ మెంటు ప్రకటనయొక్క నిబంధనల ననుసరించి అదనపు నీటిపన్ను తీసివేయబడిన దక్షిణకనరా, మలబారుజిల్లాల యందలి భూములపై”

ఎల్లప్పుడును అన్ని భూములు అదనపుపన్ను విధింపబడకుండుటయే తమ యభిప్రాయమనిరి.

డా|| శ్రీరామగారు ఉపపాదనను బలపరచిరి.

లామెంబరుగారు గత సెటిల్ మెంటు నిబంధనలను వివరించి ప్రస్తుతముట్టి సౌకర్యములను ప్రభుత్వమువారు జేయుట కవకాశము లేదనియు, మెట్ట మాగాణిభూముల పన్నునుగురించి తిరిగి పరిశీలించు నధికారము ప్రభుత్వమువారి కుండవలయునని యు, పట్టిరి.

కోటిరెడ్డిగారు సవరణ నాశనమందు సెటిల్ మెంటు ఉత్తరపు ననుసరించి అట్టి సౌకర్యము నొసంగ వీలులేకుండగ మలబారు దక్షిణకనరా జిల్లాలయందలి భూముల కాసౌకర్య మేలగులగజేయబడవలయునో ఆ జిల్లాల ప్రతినిధులు సరియగు కారణమును గుంపరచి యుండి లేదనిరి.

విషయ లీగారి సవరణపై ది. బి. క్రిష్ణన్ నాయగారు రుపపాదించిన సవరణ నోటుకుపట్టుబడి విడిపోయెను.

ప్రభాకర తంపకగారు పోలీగారి 12 నురు అనుభూలురు 46 ప్రతిపూలురుగ తెలుపబడినది.

సవరణ త్రోసివేయబడెను.

విషయ లీగారి సవరణ లామెంబరుగారి స్వల్పమార్పుతో తీర్మానించబడెను.

పిమ్మట లీగారు ప్రత్యేకముగ నీ క్రింద విటములను 45 క్లాసు (1) సబ్ క్లాసు చేర్చు నట్లుపపాదించిరి.

(ఎ) ఒక మాగాణిపైరులో రిజిస్టరుచేయబడి రెండుగాని అంతకుమించిగాని పైరులు సాగుచేయబడుటపై మాగాణిభూమిగ రిజిస్టరుచేయబడి ఎట్టియలో చేయుండని భూమిపైనను, మరియు, (బి) రి రి వక్లక్కుక్రింద పన్ను విధించబడినట్టిభూమి పైనను.

(ప్రత్యేకపన్ను వేయబడినపక్షమున. సవరణపైచర్చలేకనే సభ్యులకే నామోదించబడెను.

2 వ సబ్ క్లాజు

(2) పైనిబంధనలో, ఏమి చెప్పబడియున్నను దానితో నిమిత్తములేకుండ, యెప్పుడైనను యేదైన క్రొత్తఇరిగేషను కర్కు గవర్న మెంటువారి వలన కట్టబడినయెడల, లేదా నీటిసరఫరా మొత్తములేదా కాలమును హెచ్చుచేయునట్లు ఒక ప్రాతవర్షు అభివృద్ధి చేయబడినయెడల, గవర్న మెంటువారు అట్టివర్షువలన లాభమును పొందిన యావత్తు భూములమీదను, అట్టి నిర్మాణమువలన లేదా అభివృద్ధివలన కలిగిన లాభమునకు తామాషాగా ఒక జా స్తిపన్నును విధించవచ్చును.

అయితే ఆ ఇరిగేషను వర్షుయొక్క నిర్మాణమునకు లేదా అభివృద్ధికి భూస్వామిగాని రిజిస్టరు చేయబడిన స్వామ్యదారుడుగాని ప్రైవేటును చెల్లించియున్న సందర్భములో, అట్టినిర్మాణములేదా అభివృద్ధి జరిగించబడు కాలముందు చేయబడిన యేర్పాటున కనుగుణముగా తప్ప, పన్ను యేదియును విధింపబడకుండదు.

పిమ్మట యన్. ముత్తయ్య మొదలిగారు 45 క్లాసు నందలి 2 వ సబ్ క్లాజు “ఘోషితుభూములపైనను” అనుపదమునకు విషయ రివెన్యూ “లెక్కలందు మాగాణిభూములని రిజిస్టరు చేయబడ నట్టిన్ని, ఒక నియమితభూమికిస్థు నీటితీరువను చెల్లించుభూములుతప్ప” అనుపదములను చేర్చవలసినదిగ సవరణ చెప్పిరి.

సవరణనుపపాదించుచు ముత్తయ్య మొదలిగారుగారు అభివృద్ధి ఎంతయున్నను, ప్రభుత్వమువారు సెటిల్ మెంటు అమలునందున్న కాలములో ఎంతవెచ్చించినను అదనపుపన్ను మూలకముగ కిస్తును ప్రభుత్వమువారు హెచ్చింపగూడదనిరి. గా|| లామెంబరుగారు సవరణ నాశనమందు పన్ను విధించుటఇరిగేషను వర్షులను దానువరచుటకొరకె యని తెప్పిరి.

సత్యమూర్తిగారు సవరణ బలపరచుచు, ఏవోతాత్కాలికస్వల్పపన్నువలన ప్రభుత్వమువారు ప్రజలక్షణరాగుండ దనియు, ప్రభుత్వము వర్తకునిమార్గాద వలంబించుకూడదని యుపల్పిరి.

పెద్దిరాజుగారు పై ఉపపాదించిన గాని ననుసరించి ప్రభుత్వమువారు పన్నువిధించు నవకాశము తెల్పుచున్నదని యు కావున సరియగు సమాధానమునుగోరిరి.

లీగారు సవరణ నాశనమిచ్చిరి.

లామెంబరు సవరణ నాశనమందు నికరముగ లాభము గలుగనినో పన్ను విధింపబడవలసినయు రాగలలాభమునకు సరియగు హెచ్చింపురాత్రుమే యుండుననియు తెల్పినవిషయం సవరణ నోటుకు పట్టుబడి విడిపోయెను

అంతటితో నేటిదినము సభాకార్యక్రమము విరమించిరి. తిరిగి సోమవారమునాడు సమావేశ మయ్యెదన.

మూ రా డ బా దు లో మహమ్మదీయుల సభ

ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యము

డాక్టరు మ. ఫాతు అహమదుఖాను (ఎం. ఎల్. సి) (ఆల హాబాదు విశ్వవిద్యాలయమున హిస్టరీ ప్రొఫెసరు) గారి ఆధ్వర్య తక్రింద మూరాడబాదులో మహమ్మదీయులసభ జరిగినది. “ఇత్తు డు మహమ్మదీయులమతస్థులలో అనేకపక్షము లేర్పడినవి. వెనుకటి కట్టుబాటు లోంగిపోయినది. మహమ్మదీయులకు ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యముండక తప్పదు. పోటీలనను స్వాధీనత్వమునల నను ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యమును నేను కోరుటలేదు. హిందూమ హమ్మదీయులపై ప్రాతినిధ్యమును. ఆ సభ్యులకేనినో మహమ్మదీయులమను నునామ రూపుమానినోయెదను” అని అధ్యక్షుడు ను దేశెను. మహమ్మదీయుల ప్రతినిధులసంఖ్యను హెచ్చింపవలెను. ఉద్యోగములలో ప్రత్యేక సదుపాయము చేయవలెను అను తీర్మానములను మరొకన్ని తీర్మానములను ఆమోదించడెను. (అ. నె.)

శ్రీ వేంకటగిరి కుమారరాజుగారు

పుత్ర జన్మ న ము

నిన్న 14 వ తేదీ ఉదయమున శ్రీ వేంకటగిరి కుమార రాజుగారికి పుత్రుడు జనించెను. వేంకటగిరిలో పౌరులందరును ఆనందభరితులైరి. చాల అభినందన తీరివార్లు వచ్చినవి అని ముచ్చారావునాయుడుగారు తిరివార్త నంపిరి.

వాతావరణ స్థితి

1924 సం॥ నవంబరు నెల 15 వ తేది శనివారము

ముఖ్యజిల్లాలు	మున్సిపల్ కలెక్టరేట్ లో గల 24 గ్రామాలలో	మున్సిపల్ కలెక్టరేట్ లో గల 24 గ్రామాలలో	గ్రామ పంచాయతీలలో గల 24 గ్రామాలలో	అగ్రికల్చరల్ 1-వ కేటగిరీలో	మున్సిపల్ కలెక్టరేట్ లో గల 24 గ్రామాలలో
గోపాలపురం	82.0	65.4	...	13.22	44.96
విశాఖపట్టణము	82.2	70.1	...	14.44	87.09
కాకినాడ	79.4	65.8	...	15.81	89.09
మచిలీపట్టణము	81.4	67.2	...	9.75	41.59
కర్నూలు	83.4	57.2	...	3.45	26.01
బళ్లారి	85.7	58.1	...	2.44	20.51
కడప	88.6	68.4	...	6.51	81.28
నల్లూరు	83.5	67.9	...	15.51	87.98
మృతాసు	82.9	66.5	...	15.63	50.74
కడపూరు	82.8	67.1	...	20.89	52.94
నీలము	87.0	63.9	...	5.52	89.80
కోయంబత్తూరు	83.7	67.7	...	10.29	22.29
తిరుమనాపల్లి	84.6	67.8	...	7.07	38.18
నాగపట్టణము	82.7	70.3	...	19.04	54.98
నవరస	82.2	72.1	...	4.65	38.58
పొంబే	88.8	77.5	...	8.43	87.00
తిరునల్వేలి	15.05	28.84
తిరువేండ్రము	84.0	75.2	...	11.01	64.51
కొచ్చిన్	77.0	75.9	0.01	13.20	114.51
కాలికట్టు	87.8	75.4	...	19.11	117.16
మంగలూరు	90.2	72.1	...	8.44	125.68
బెంగళూరు	79.8	56.2	...	2.90	85.37
మేరకార	75.0	58.9	...	4.94	125.46
కొడేకనాథ్	62.5	49.4	...	8.09	62.18

సర్కారులు:—మేఘము ఒక మోస్తరుగనున్నది. విశాఖపట్టణములో 2 1/2 ఇంచులకాకినాడలో మచిలీపట్టణములో 4 ఇంచుల పగటివేడిమి తక్కువ. ఉత్తరమున రాత్రివేడిమి 2 1/2 నుండి 3 ఇంచులు తక్కువ. చక్షుణమున 5 నుండి 6 1/2 ఇంచులు తక్కువ.

డక్టర్:—మేఘములు పలచగట్టినవి. బళ్లారిలో అర్ధిత చాలతక్కువ. పగటివేడిమి 5 నుండి 6 1/2 ఇంచులు తక్కువ. రాత్రివేడిమి 8 1/2 ఇంచులు తక్కువ.

కర్నూటకము:—మేఘములు పలచగనున్నవి. అర్ధిత చాల తక్కువ. పగటివేడిమి 2 1/2 ఇంచులు తక్కువ. రాత్రివేడిమి 4 1/2 నుండి 6 1/2 ఇంచులు తక్కువ.

ఎర్ల మతగా 1 ఎచుటనున్నట్లు తెలియదు. వాతావరణ పరిస్థితులు అస్థిరముగ నుండుటచే రాజధాని ఆగ్నేయ భాగమున బంగాళాఖాతములో వర్షింపవచ్చును.

ఆర్. ఎన్. సామూరు,

వాతావరణశాస్త్రజ్ఞు.

బుద్ధ గయసంఘము

ఇండియన్ ప్రభుత్వమువారి సమాధానము సానిక ప్రభుత్వమువారిని తిగిన యేర్పాట్లు చేయకొరుట

రంగూను, నవంబరు 14:—అఖిలభారత సంఘమువారి యాజమాన్యమున మ్యాడెగన్ దేశభర్యకర్తలను బుద్ధగయ సంఘసభ్యులను, పొంగీల పెద్దలగు కయడేవలు కలసి నొక సమావేశము గావించిరి. బుద్ధగయ విషయమున యిండియా దౌరతనమువా రిచ్చిన సమాధానము పట్ల అసంతృప్తి పిరి దెల్పుచు పిరు తీర్మానములను గావించిరి. బుద్ధ మతావలంబుల అభిప్రాయానుసరణముగ మహాబోధివనయమున యిండియా ప్రభుత్వమును తిగిన చర్యదీపి కొన వలయునని స్థానిక ప్రభుత్వమువారు దెల్పవలయుననియు, ఇండియాలో స్థల మతసంఘటన, భారతీ భాగసభయు యిందులకు తగిన యాదరణ నీయవలయుననియు సమావేశమువారిచే తీర్మానింపబడెను. (అ. నె.)

మును వందనములతో నిరాకరించెను. కారణ మేమి? బెంగాలు అర్థినెన్నను తా మంగీకరింప కున్నను గాంధీ-దాసు ఒడంబడికను మాత్రము జప్తిను పక్షమున రంగీకరింప జాలరట. అసహ యోధ్యమును శాశ్వతముగ వదులుకొన వల యును గాని మరల పునరుద్ధరించు నవకాశ ముండ గూడదట. నూలుచందా వీరి కేమాత్రము ఇష్టము లేదట. ఇంటియగక స్వరాజ్య పక్ష ప్రాముఖ్యము జప్తినుపత్రిక కెంతమాత్రము పనికిరాదు. బహిష్కారవాదుల పట్లకన్నను స్వరాజ్యపక్షమువారి యెడ జప్తినుపత్రిక కెక్కుడు ప్రతికూలభావము గల దట. వాటితోగలిసి సమానవేదికపై పనిజేయుటకు జప్తినుపక్ష మంగీకరింపదట. అందుచే మహమ్మదాల్ గారి ఆహ్వానమును జప్తినుపత్రిక తిరస్కరించు చున్నది. జప్తినుపక్షమునకు గాంధీ-దాసు ఒడం బడిక సరిపడక పోవచ్చును. కాని ఈపక్షపు ప్రతినిధులు బొంబాయికి వెడలి, తమ యభిప్రాయ ముల నేల స్పష్టముగజెలిపి, సమావేశము నేల ప్రోద్బలపరచగూడదు? భిన్నాభిప్రాయ మున్నంత మాత్రాన మహమ్మదాల్ గారియాహ్వానమును రా కరించుటకు కఠంబేమి? ఇటుల గావించుటలో, జప్తినుపక్షము గొప్పపారిబాటు గావించెనని తెలుప నక్కరలేదు. ఎంతకాలము, జప్తినుపక్ష మొక్క టియు, దేశమునకంతకును భిన్నముగనంచరించును? జప్తినుపక్షము బ్రాహ్మణేతరుల తరపున బసచేయు చున్నచో, గాంధీ, దాసు మున్నగు బ్రాహ్మణేతర నాయకుల సలహానువినుటకేల వెనుదీయవలయును? బ్రాహ్మణేతర జాతీయ వాదులతోగూడిన సంయుక్త జాతీయవాదులు మహమ్మదాల్ గారి ఆహ్వానము నంగీకరించినందులకు సంతృప్తి గలుగుచున్నది. జన్నాగారు, గాంధీ,దాసుఒడంబడిక తమకు రుచింప లేదని జెప్పినను, బొంబాయిసభకు హాజరగుటకు నిశ్చయించిరి. ఇటులనే జప్తినుపక్షముగూడ తన పూర్వవైఖరిని మానుకొనినబాగుండెడిది. బ్రాహ్మ ణేతరులు జాతీయసంయోగమునకు ప్రతికూలురను ఆపవాదము ప్రబలకుండ, సంయుక్త జాతీయవాదు లుసరళిముగ ప్రవర్తించియుండుట శుభసూచకము.

తమిళనాడు రాష్ట్రీయసభ

తమిళనాడు రాష్ట్రీయసభ నేడు తిరువళ్ళూ మలైలో ప్రారంభమయినది. సన్మానసంఘాధ్యక్షు లును, సభాధ్యక్షులును ఆంధ్రులగుట యొకవిశేషము. సన్మానసంఘాధ్యక్షులగు కావ్యకంఠ గణ పతిశాస్త్రిగారు కద్దరుప్రాముఖ్యమును గూర్చియు, హిందూ మహమ్మదీయ మైత్రిని గూర్చియు, బ్రాహ్మణాబ్రాహ్మణ మైత్రినిగూర్చియు అస్పృశ్యతా నివారణాశ్మకత గూర్చియు, చక్కనిసూచనల గావించిరి. నిర్మాణకార్యక్రమము స్వరాజ్య సిద్ధి కవసరమని, శాస్త్రిగారు విశ్వసించుచున్నందుల కెంతయు సంతసించెదము. బెంగాలు నిర్బంధములను వీరు ఖండించిరి. నూలుచందాను వీరంగీకరించుచు, అందరకు సుపీలగు నటుల మొత్తమును మాత్రము తగ్గింపగోరుచున్నారు. ఇట్టి పండితులును తపస్సంపన్నులును రాజకీయ వ్యవహారములలో పాల్గొని మహాత్ముని యద్యమమునకు చేయుత నొనగట శుభసూచనయనటకు సందియములేదు. వీరి స్వాగతోపన్యాసమును వేరొకచో

ఆంధ్ర ల గాంధీ మహాత్ముని పూజానిధి లక్షరూపాయలు సమర్పించవలెను యథా శక్తి ని తోడ్పడుదు

చందాలు	కోశాధిపతి కాళీనాథుని నాగేశ్వరరావు పంతులుగారికిచ్చిన వసూళ్లు	కోశాధిపతివద్దను, ఇతరత్రను వసూలు మొత్తము
ఇదివఱకు 50819-12-8	ఇదివఱకు 2459-1-8	కోశాధిపతివద్ద 24539-1-8
పశ్చిమగోదావరిజిల్లా జాతీయోపసంఘము	నాళంమట్టపల్లి, రెంటు చింతలనుంచి 10-0-0	పశ్చిమగోదావరిజిల్లా జాతీయోపసంఘము
వారిద్యారా వసూలు 55-0-0		వారివద్ద పనుచు ర్తి రామయ్యగారు తమ మునుమరాలు దమ యంతి వివాహ సంద
మొత్తం 50874-12-8	మొత్తం 24539-1-8	ర్యమున ఇచ్చినకట్నము 50-0-0
		దండు సూర్యనారాయణ రాజుగారు, నేలపోగుల లోగడ వాగ్దానముల బాపతు 5-0-0
		మొత్తం 24594-1-8

ప్రతిపూజానిధికి సాముగనుబంపు చిరునామా:—కా.నాగేశ్వరరావు, నెం.7, తంబు శెట్టివీధి, మద్రాసు.

బ్రచురించితిమి. అధ్యక్షులగు రామస్వామి నాయకరుగారు తమ యుపన్యాసమునకు ఖండితముగ నభిప్రాయముల జెలిపిరి. గాంధీ-దాసు ఒడంబడిక యందలి షరతులపై తమకుగల విముఖతను సూచించిరి. అసహాయవాదులు బెల్గాం కాంగ్రెసు జరుగులోపల వేరొకసంఘముగ నేర్పడవలయునని సూచించిరి. ఈ విషయమున రాష్ట్రీయసభవారిటుల తీర్మానించెదరో చూడవలయును. అధ్యక్షోపన్యాస సంగ్రహమును తమిళభాషనుండి అనువదించి సోమవారమునాడు ప్రచురించెదము.

జినోవిఫ్ లేఖ

జినోవిఫ్ లేఖకు సంబంధించినవ్యవహారమింకను సంతమొందలేదు. పార్లమెంటరీ ఎన్నికలఫలితమును తారమారుజేయుట కీలేఖ తోడ్పడెను. ఈలేఖ యొక్క అసలుప్రతి ఎవరియొద్దగలదో తెలియదు. నకలునుబట్టి, మాక్స్ నాల్లుప్రభుత్వమువారు రువ్వకు క్షిప్రసందేశము సంపిరి. జినోవిఫ్ గారు తామిలేఖను వ్రాయలేదనిరి. రువ్వనురాయబారియు ఇది యసత్యమని జెలిపెను. లేబరుపక్షమువారును తుదకటులనే భావించినటుల దోచును. లేఖయొక్క సత్యాసత్యములను నుండుగ నేకనుగొని ఉచితరీతిని ప్రవర్తించి యున్నచో, మాక్స్ నాల్లుప్రభుత్వమున కింతటిదురవస్థ చేకూరెడిదిగాదని తలంపవచ్చును. ఎన్నికలఫలితము జెలిపినపిమ్మట, లేబరుప్రభుత్వమువారు జినోవిఫ్ గారి లేఖనుగూర్చి విచారించుటకొకయుపసంఘము నేర్పరచిరి. ఆసంఘమువారు విచారించి, తామేమియు జెప్పజాలమనిరి. ఇప్పుడు మరల కన్సర్వేటివు ప్రభుత్వమువారికొకయుపసంఘము నేర్పరచిరట. దీని యందు, ఆస్తిను ఛేబర్లైను, బర్కెనుపెడ్డు ప్రభువు, సర్ జాన్ సనుహిక్కు, సర్ డగ్లసు హేగు గార్లు సభ్యులుగనుండురని తెలియుచున్నది.

లేబరుప్రభుత్వమువారికి తెలియని సంగతులు, తమకు క్రొత్తగ జెలిపెనని, ఛేబర్లైనుగారు నుడి విరి. నూతనోపసంఘమువారి రిపోర్టు ఎటులుండునో చూడవలయును. ఎటులున్నను, జరుగదగిన గంధ్ర గోళ మిదివరకే జరిగిపోయినది.

కృష్ణామండల ప్రాథమికోపాధ్యాయ మహాసభ

కృష్ణామండల ప్రాథమికోపాధ్యాయ మహాసభ కథ్యక్షత వహించి మదరాసు శాసనసభ్యులగు మోతే గంగారాజుగారు గావించిన ప్రారంభోపన్యాసమును విన్నటిదినము ప్రచురించి యుంటిమి. ప్రాచీనవిద్య ఎట్టి యాన్నత్యము వహించెనో ఆధునికవిద్య బాలుని జీవితమున కెటుల యుపకరించుటలేదో గంగారాజుగారు విపులముగ సూచించిరి. ఆధునికవిద్యావిధానమును విస్మరించి ఇహపర సాధనమగు జాతీయవిద్యను దేశమునందంతటను బోధింపవలెనని అధ్యక్షులు జెలిపిన విషయములను ప్రాజ్ఞు లంగీకరింపకమానరు. కాని ప్రస్తుత పరిపాలనా విధానము క్రింద ఇట్టి కార్యము సుసాధ్యమగునని దోచదు. విద్యాశాఖ మంత్రుల యధీనమునందన్నను ప్రాతపద్ధతుల నతిక్రమింపజాలకున్నది. జాతీయ విద్యావ్యాప్తికి మోతే గంగారాజుగారు తోడ్పడుచున్నారు. జాతీయవిద్యను నెలకొల్పుటకు వీరిబోలు ధనికులును విశాల హృదయులును బూనుకొనుచో త్వరలో నభివృద్ధి గలుగకమానదు. అవకాశ ముండునంతవరకు స్థానిక సంఘముల నింకకై వినియోగించుట ఎంత యవసరమో జెలుపనక్కరలేదు. స్వరాజ్యపు లేమివలన అభివృద్ధి పలుదిక్కుల కుంటువడియున్నది. ప్రజాభిలాషలు నెఱవేరుట కేదిక్కుకు మరలినను నిరొధములే పాడగట్టుచున్నవి.

విదేశవార్తలు

ఆస్ట్రేలియా చాంబర్లనుగారు

తమకర్తవ్యము

లీడెల్, నవంబరు 18:—మనదేశముల మనలనుగూర్చి తెలియజేసిన తీర్మానమునుగూర్చి మొత్తముపట్టిన పని లేదు. ఇంగ్లండు, డొమినియన్లు, విదేశములలో బాల్కన్యముగా రేర్పాటుజేసిన ప్రభుత్వమునకు గల్గిన ఆదరణనుజూచి ఆసంతోషించుటకు కారణము కనిపించదు. నేను 22 సంవత్సరములు కామన్వెల్త్లోను, సగముకాలముకంటే ఎక్కువగ ఆఫ్రికాలోను ఉంటిని. ఇంత ఆసక్తికరమగులాడునట్లుచే ఈ స్పృహక కష్టతరముగా భారమును నిర్వహించుటకు తీవ్రముగ బూనుకొనుచున్నాను. ఇదియే మననాడుకుడు బాల్కన్యముగారి యభిప్రాయమని తలంచెదను. ప్రజాపితృవనమునకు ఆధారముగనట్టియు ఆచార్యముగనట్టి మంచితత్త్వ యుండుటచే బాల్కన్యముగా రింతవరకు వచ్చిరి.

ఈ ఎన్నికలు ఒకపక్షమువారి విజయమే యనుకొనుట ప్రమాదకరము. ఇంతవరకు గల్గియు ఒకపక్షముగ బ్రయత్నించుటగూడ చాలితప్ప. ప్రజలందఱును ఒక్కమారుగ మార్పులను గోరలేదు. ఎంతమాత్రము అక్కరలేదని స్పష్టముగ చెప్పిరి. విదేశములనుండి వీరధతులను, విధానములను మనము స్వీకరింపను, మనరాచరికములను మనదేశములో నేర్పాటుజేసి మన కధతులప్రకారమే నిర్వహించవలెను. అని ఆస్ట్రేలియా చాంబర్లనుగారు స్పష్టముగా నుపన్యసించిరి.

కీ॥ శే॥ న్యాయముగారి ఆస్తి

లో 87000 పౌనులను మొదటిసారి నోడార్బ్యముచే జొంగతనముగ అవివాహితలై బిడ్డలనుగన్న తల్లులకును, దొంగతనముగ కన్న బిడ్డలనును ఖర్చుచెట్టవలెనని ఏర్పాటు చేసిరి.

ప్రజలు: పోలీసు

ది. బ. భవానందం పిళ్లగారికి వీడ్కొల్పు విందు నిచ్చెడినమయమున ముచ్చటించుచు, లా మెంబరుగు కౌ॥ సి. పి. రామస్వామిఅయ్యగారు హిందూదేశమునందు ప్రజలు పోలీసువారికి తగిన రీతిని తోడ్పడుటలేదనియు, పోలీసువారియందు నమ్మకముంచినగాని లాఆర్డరులను రక్షించుట కష్టమనియు నుడివిరి. హైందవ పోలీసు వారు స్వభావముచే దుష్టులని ఎవ్వరును దెలుపజూరు. కాని ప్రస్తుతపరిపాలనావిధానము క్రింద, పోలీసు వారికి నిరంకుశాధికారము గలదు. ప్రజలతో డౌటుపై వారాధారపడియుండ నక్కరలేదు. అందుచే, ఎదుటనున్న అవకాశములను వారు స్వేచ్ఛగా నుపయోగించుట వింతగాదు. ప్రజల తోడ్పాటును పోలీసువా రాశించుచో, అది తప్పక లభించును. ప్రజాభిప్రాయమును వారు లక్ష్యపెట్టుకుండుటచేతనే, ప్రజలకును పోలీసువారికిని, తీరని ఎడబాటు గలుగుచున్నది.

జావా: భూకంపము

భూకంపమువలన, జావాకు చాలనష్టము గలిగెనని వినుటకంతయు చింతించెదము. బుధ, గురు వారములలో భూకంపములు జావాలో పలుతావుల గలిగెననియు, భూమి కొన్నిచోట్లు కొట్టుకొని పొయెననియు తెలియుచున్నది. ఒక గ్రామమంతయు నీటిపాలుయై, అదృశ్యమయ్యెనట. ప్రజలు చాలమంది చనిపోయిరి. జనధననష్ట మధికముగ గలిగెనని తెలియుచున్నది. సంపూర్ణవివరములు దెలిసిన, ఇంకను నెక్కువ భీతి జనించునని యూహించెదము. ప్రకృతివీచిత్రములను కనుగొనుట దుర్లభము. ఇట్టి దుఃఖనమయముననే మానవునియల్పజ్ఞ తస్యప్రముగ గనిపించును.

బ్రిటిషు ఎన్నికలు

నిజపరిస్థితులు

లీడెల్, నవంబరు 18:—పార్లమెంటులో ఇప్పుడు ఈ ప్రకారము ఆయాపక్షములవా రున్నారు:—

కన్సర్వేటివులు	418
కార్మికులు	151
లిబరల్సు	44
కాన్స్టిట్యూషనలిస్టులు	7
మొత్తము	618

జినోవీపుగారి లేఖ

లండన్, నవంబరు 18:—వంగ్లీషర్లమువారి ప్రధాన సమావేశము నిన్నటితోజూప జరిగెను. జినోవీపుగారిలేఖను గూర్చి విచారించుటకు ఒక సంఘము నేర్పాటుజేసిరి. సోవియటు ప్రభుత్వమునకు ప్రభుత్వమువారు ఇవ్వవలసిన ప్రత్యక్షతర స్వభావమునుగూర్చి వీరు ఆలోచించెదరు. ఈ సంఘము వారికి విచారణసమయమున తెలియనిసంగతులు కొన్ని తెలియవలసి యున్నవనియు అందుచే మరికొంచెము క్రొత్తసంగతులు తెలియననియు అది చేరగనే ప్రభుత్వమువారికి మేము చేయవలసినది ఈ సంఘమువారి నివేదికము చేరినతరువాత నిశ్చయించెదరనియు ఆస్టిక్ చాంబర్లనుగారు తెలియజేసిరి.

ఇంగ్లండు వర్తకము

అభివృద్ధియగు టవనరము

మంచి ఆదాదములున్నవి

లీడెల్, నవంబరు 18:—కొన్ని నెలక్రిందకున్న పరిస్థితులకంటే ఇప్పుడు మన వర్తకపరిస్థితులు బాగున్నవి. ప్రపంచములో అంతయు ఇప్పుడు స్థిరమగుచున్నది. ఇంకను పూర్తిగ పరిష్కారముగ ఏర్పరుచుటకు చాలకాలము పట్టును. కాని నమ్మకము దైర్ఘ్యము చాలవరకు ఏర్పడెను. ప్రాత మార్కెటులు మనుషటికంటే ఎక్కువగ గొనుటకు సిద్ధముగ నున్నవి. వాటికిపుడు సరుకులలోటుగ నున్నవి మనకు విదేశములందు ప్రతినిధులుండవలెను. మన వర్తకములో యువకులను చుట ముఖ్యమని గుర్తించవలెను. అలక్ష్యము చేయరాదు. క్రొత్తమార్కెటులందు మన వర్తకమును పెంపొంది జేయుటకు మనసామర్థ్యము లాభకరముగ ఉపయోగించవలెను. బాతీయ కార్యములందు సామర్థ్యము కూడబెట్టవలెను. అట్లు చేసినచే మనము పెట్టుబడి పెట్టగలము. ఇంతయు మితవ్యయము, ఎక్కువ ఉత్పత్తి మున్నగువాటిచే చేయవలెను. ప్రభుత్వము వారు సహాయముగనుండు పనులకు తోడ్పడవలెను. నష్టకరమగు పనులను మానవలెనని వర్తకసంఘాశ్రయము గ్రహించుట మడిచెను.

ఆదాయపునమ్మను తగ్గించవలెననుట

బ్రిటిషు వర్తకము వ్యయమును తగ్గించవలెనని గోరుచున్నారు. ప్రజలకు గడదుమించిన ఖర్చును జేయవలసినవచ్చినది. ఆదాయపు పన్నును తగ్గించినగాని ప్రభుత్వమువారికి జేసినను అభివృద్ధిగలుగుదు. నమ్మక మేర్పడెనని ప్రాప్తిమవీనుగా రనిరి.

ఉత్తరములకు పెన్నీచీట్లున్నచో వర్తకముచాల యభివృద్ధి యగుననిరి.

వారతదేశ స్వాతంత్ర్యవేత్త

లండన్, నవం 18:—పాచ్చిదేశ సమస్యల వాలోచించుటకు ప్రావ్యప్రతీచి సంఘముకటి సమావేశమై భారతదేశమున సక్రమరాచరికమున తలను కలిపినవారల పాటుజేయుటను ఖండించిరి. దాసుగారి ఆనుచులకు అభినందనల సంపిరి. తమయువ్యమును నిమిత్తము బందీలుగ జేయబడిన భారతీయులను విడిపించుటకు అభయ మొనగుచున్నారమనిరి. బ్రిటిషు సామ్రాజ్యకాంక్షనుండి, బ్రిటిషు ఇంజనీయలిజం, భారతదేశ రాష్ట్రవిభాజనమును గల్గించుటకు ప్రయత్నించెదమని రనియు డెంటి హోబ్బాబ్బలిక రెలువునున్నది.

మెక్సికో పార్లమెంటు

సభ్యులు తుపాకులతో కాల్పుకొనుట

ఇద్దరు సభ్యులు చనిపోవుట

మెక్సికోనగరము, నవంబరు 18:—మెక్సికోలో లూయి మరోనిసు అనునాతడు ముద్రసిద్ధ కార్మిక నాయకుడు. ఇతడు, ఇంకొక సభ్యుడు పార్లమెంటులో వివాదము గలుగుటచే కాల్పుకొని చనిపోయిరి. 200 తూటాలను గాల్చిరి.

మొదట తగాదా మామూలు విషయములను చర్చించుటతో బయలుదేరెను. తుదకు ముఖ్య తుపాకులతో కాల్పుకొనుటక్రింద మారినది. మరోనిసు గారన్న మాటల నవసంహరించుకొనవలెనని కాంక్షజూగారనిరి. మరోనిసుగారు చేయ నిరాకరించిరి.

ఈలోపుగ వీరిన్నేహితులు చేతులలో సిస్టోలులు బెల్టుకొని పోరజొచ్చిరి. తుదకు అందఱును కాల్పుటకు ప్రారంభించిరి. పార్లమెంటుగదినుండి అందఱును మరలిరి. నేనలు ప్రవేశించెను. అగదియు అమట్టుప్రక్కల పీఠులును నిర్జనమై యుండుటను నేనలు గనిచెట్టెను. మరోనిసు, కాంక్షజూగారి శవములను గొంపోయిరి.

మెక్సికో అమెరికా సేనలెగుట

జెరూసలం, నవం 18:—అమెరికా సేనలెగుట సేనల సంపుచున్నారనియు వాహినీపుడు స్వీకృతమగునుగామియకొనుచున్నారనియు జెడ్డా మెక్సికో మధ్యనున్న ప్రదేశములను ఖాళీజేయుచున్నారని యుల్లియుచున్నది.

లండనునుండి బైబిలుకు పరుగెత్తుట

లండన్, నవంబరు 18:—దక్షిణఆఫ్రికా వాస్తవ్యుడు లండను నుండి బైబిలుకు 52 మైళ్లు కిగంటుల 58 నిమిషముల 48 మైళ్లములో పరుగెత్తెను. ఇంతవరకు ఇదివరలో ఎవరును నడచినదేదు. ఇతనివయసు 41 సంవత్సరములు. రోడ్డంతయు జారుగనున్నను వరుగిడ గర్వెట్టు.

ఆస్త్రియ గారు విరుదమును

అరల్లంను నిరాకరించుట

లండన్, నవం 11:—ఉదయం 11/25 బాల్కన్యముగారు ఆస్త్రియగారికి శే. జి. అరల్లంబిరుదలనీయ ఆస్త్రియగారు నిరాకరించినని వార్తాపత్రికలు తెలుపుచున్నవి. ఆస్త్రియ గారికి పార్లమెంటులో వరల స్థానముదొరకుటకు బ్రిటిష్ ఫోంప్సెగారిని మిడిలేన్ రోస్థానమును ఖాళీజేసి బ్రిట్ ఫూండ్రడ్నుకు నిలవలెనని గోరిరి. బాయిస రెండుఎన్నికలలో ఇతనికి ప్రత్యర్థులుండిరి గాని అధిపతిభావముతో నెగ్గిరి.

మార్గోనీ కంపెనీ మ్యానేజింగు డైరెక్టరుగా కల్లాలే గారు నియమించబడిరి.

కనడా గోధుమపంట

ఈసాలన 27000000 బుషెల్సుపండునని ప్రభుత్వము వారు అంచనాజేసిరి. నిరుడు 47400000 అంచనా జేయబడెను.

పార్లమెంటు కార్మికసభ్యుని

మరణము

కీ॥ శే॥ ఈ. డి. మొరేలుగారు

డెంటి కార్మికసభ్యులు ఆకస్మికముగ 18 తేదీని చనిపోయిరి. యుద్ధసమయమున ఈదేశములో శాంతియుతముగ ప్రవర్తించినవారిలో ఇతడొకడు. ఇతడు నోడెలు హుమతికి ప్రయత్నించిన యభ్యర్థి.

నోబిలు వాజయ బహుమానము

రేమాంటుగారి కీయబడెను. రైతులు అను గొప్ప వాగ్దానమును ప్రాసరిరి. ఈ రూపముగ పోలండ్లను చరిత్రను నాలుగుసంవలలగ ప్రాసరిరి. 18 వ శతాబ్దివిజయకు జేరినది.

జావాలో భూకంపము

పెద్ద భూకంపములు జావాకు

బజోవియా, నవంబరు 14:—రెండుకోలాటాల్లో జావాలో చాల భూకంపముగనున్నది. చాలవరకు గొప్పవర్షతములు జారిపడెను. కొడుజిల్లాలో దేశీయులన్న పట్టణములు అనేకముగ నాశనమాయెను.

ఒక గ్రామము నడిలో గలిసెను. పూర్తిగ అధృత్యమాయెను. 300 కంటే ఎక్కువగ చనిపోయిరి. చాలమంది కనిపించుట లేదు. ఆరోగ్యము నిమిత్తము పోవు వెనాసో అను ప్రదేశమున అసలు భూకంపము గల్గెను. ఇచట భవనము లన్నియు క్షయమయెను.

నిరదు జపాను రాకొమరిని (రీజెంటు)ను జంపిన పిన్న వయస్కుడగు విద్యార్థిని ఉరిదీసిరి.

ప్ర్యాంకో ఇటలీ సరిహద్దు

కమ్యూనిస్టుకుట్రలు

ఇటలీకాపుడల

స్వాకోరీమా, నవంబరు 15:—గతవారము ప్ర్యాంకో స్పెయిసు సరిహద్దులో జరిగిన సంఘటనలపట్టి ఇటలీ ప్రభుత్వము వారు కాల్పులనులను ప్ర్యాంకు ఇటలీ సరిహద్దుకుబంధిరి. జరుగురుగ యుద్ధనాకను 4 టార్పిడో పడవలను ప్రెంచీ సరిహద్దులో కమ్యూనిస్టులు ఇటలీలో ప్యాసిస్టులకు ప్రతికూలముగ ఏర్పడుటకు ప్రయత్నించుచున్నారను నమ్మకముతో బంధిరి.

షెరిఫ్ హుసేనుగారు

బ్రసాతేగుడున్నరు. అచట వాసవ మేర్పరుచుకొనును.

ఆస్ట్రేలియా నాకల లగవును పరిష్కారము జేయట కేర్పడినసభ వ్యర్థమాయెను.

జినోవీష లేఖా విచారణ సంఘము

లండన్, నవంబరు 14:—జినోవీష లేఖా విచారణాంఘము నియమించబడిన సంఘములో ఆస్టిన్ చాంబర్లెను, బర్క్లెన్ హెడ్ ప్రభువు జోయిన్ సన్ హిస్సు, సర్ డిగ్లస్ హాగుగా రున్నారని డెయిలీ తెలిగ్రాపు పత్రిక తెలుపుచున్నది.

ఇబిన్ సాదుగారు

జైల్లును ఎన్ సెయసీరాయ బారము-ఇటలీ భయము లండన్, నవంబరు 14:—డెయిలీ తెలిగ్రాపు పత్రికా ఏలేఖరిట్లు తెలుపుచున్నాడు:—ఖాలిఫేటు ఖాలిఫరిజాముసు ను గూర్చి ఇబిన్ సాదుగారి దగ్గరకు ఆహ్వాని ఎన్ సెయసీగా రేకలచే ఇటలీ ప్రభుత్వమువారు భయపడుచున్నారు. ఇతడు అంగోరా ఏజంటుగ ప్రవర్తించుచున్నాడట. ఆతని పనులు ఇటలీకి అనుకూలముగ నేపాము గలుగవలెనుచున్నారు.

ప్యాసిస్టు

నాయకుని గొల్చి చ.పుట

రోము, నవంబరు 14:—కో సెంబా అను ప్యాసిస్టు నాయకుడు నేపిల్సు దగ్గర వివాదములో ప్రాత ఇటలీ పార్లమెంటు సభ్యునితో యుండ ఎవరో కాల్చి చంపబడెను. ఈ ప్రాత సభ్యుడు పూర్వము ప్యాసిస్టు. ఇప్పుడు సాంఘికవాది. హంతకు పారిపోయెను.

రెండు విమానములు డీకొనుటచే ముగ్గురు సెతిరావెన్ త్రైమాసిక పాతకాల దగ్గర చనిపోయెను.

మాంటేగుగారికి చాలబబ్బుగ

నుండుట

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతివార్త)

లండన్, నవంబరు 15:—లండనులో చికిత్సలయ మున మాంటేగుగారికి చాలబబ్బుగనున్నది. ఏముగనో చాల భయముగనున్నది.

జాతీయమిత్ర

విదేశాంగవ్యవహారములు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతివార్త)

లండన్, నవంబరు 15:—విదేశాంగ విషయములను గూర్చి ప్రస్తావించుచు సామ్రాజ్య సంబంధముగ విదేశాంగ వ్యవహారములకు జాతీయమిత్ర తరణోపాయముగ ప్రమాదము రాకుండ జేయవలెనని గ్రే ప్రభువు నూచించెను.

స్వరీపాలన రాజ్యముల స్వాతంత్ర్యము

ను యభివృద్ధిజేయుటను గూర్చి ప్రస్తావించుచు తరుచు ప్రధానామాత్యులతో ఓటిషువారందరను కలిసియుండుటకు ఆలోచింపవలెననియు, సామ్రాజ్య ఐక్యతకు భంగము లేకుండ స్వరీపాలన ఆధినివేశముల స్వాతంత్ర్యమును పెంపొందిజేయవలెననియు గ్రే ప్రభువు యుపన్యసించెను. అయ్యది వాయు వార్త మూలముగ అందరకును వినిపించునటుల జేయుటకు కాని చనువు విషయమువంటి ఆగంతకములు ఏర్పడినచో డొమినియనులకు ఆధినివేశములకు చిక్కులు, ప్రయాశ, తొట్రు జాటు లేకుండజేయుటకు విదేశీయులతో తగవు వచ్చినచో దానిని అంతర్జాతీయ స్వాయస్థానమునకు గాని జాతీయమిత్రీగాని మధ్యస్థ రీతివ్వనునకుగాని తెలియజేసెదమని డొమినియనులకు ఆభయమియవలెననిరి. తమకు తెలియకుండ ఆలోచించుటకు వ్యతిరేకమండ డొమినియనులు ఆకస్మికముగ పాల్గొను అవసరము లేకుండజేసెదమని ఆభయ మొసగవలెననిరి. అప్పుడు డొమినియనులకు తమ నిజపరిస్థితులు తెలియుననిరి. మధ్య వర్తిత్వమును ఒప్పుకొనని వారందరను వ్యగ్రులనే డొమినియనులు తలంచుట కంగీకరించెదరు. మధ్యవర్తిత్వసిద్ధాంతమునకు చేయుత నొసగదరని తలంచెదననిరి. ఈసిద్ధాంతమును సామ్రాజ్యసభవారు అంగీకరించిరి.

అనంతపురమండల విద్యావిషయమహాసభలు

9.11.24 తేదీన అనంతపురమునందు గ్రాంటు బడుల మేనేజరులసభ బల్లారి తాలూకాబోర్డు ప్రసిడెంటుగారగు బ్రహ్మకాస్తులివార్మి యధ్యక్షతక్రిందను, విద్యావిషయసభ మదతాను శాసనసభాసభ్యులగు శ్రీయుత జి. రామేశ్వరరావుగారి యధ్యక్షతక్రిందను జరిగెను. డైరెండుసభలను జరుపుటయందలి యుద్దేశ మెట్టిదో తెలియజెప్పెను. మండలపరిస్థితుల కనుజగు విద్యావిధానము నేర్పజునట్టి చర్యగాని, యుపాధ్యాయుల కష్టముల నివారించు చర్యగాని ప్రైసభలయందు గానరాలేదు. విద్యావిషయసభయందు, విద్యాభిమానులును, విద్యాశాఖకు సంబంధించినవారును పాల్గొని విద్యావ్యాపనమును ప్రస్తుతవిధాన సంస్కరణమునకును అనువుగ విషయములను తర్కించి తీర్మానింపవలసియుండెను. ఆట్టి జెద్దియును జరుగలేదు. ఇందు పాల్గొనినవారందఱు ప్రాథమిక పాఠశాలలోపాధ్యాయులే. అందుచే దీనిని మండలప్రాథమిక పాఠశాలలోపాధ్యాయుల మహాసభ యని డిలిచియుండిన బాగుండెడిది. దీనికి ప్రత్యేకము ఆహ్వానసంఘము లేదు. విషయనిర్ధారణ సంఘసమావేశము లేదు. అన్ని సమావేశములందును సాధారణముగ అధ్యక్షక ప్రారంభోపన్యాసానంతరము విషయనిర్ధారణసభగూడి మహాసభయందు చర్చింపవలసిన తీర్మానముల చిత్తును తయారుచేయుట విధానముగ నున్నది. ఇట్టి సమావేశకార్యక్రమమును క్రమపద్ధతి నెరవేర్చుట మా మండలప్రాథమిక పాఠశాలలోపాధ్యాయుల కనుభవము లేనందునకు నేచిచారించునగాని, ఇట్టి సమావేశముల జరుపుట యందు ఎక్కువయనుభవము గలిగి అనేక సభలయందు పాల్గొనిన శ్రీయుతులు, టి. శివశంకరము పిళ్లెగారును, పాట్టి శంకరరావుగారును, మామండల ప్రాథమిక పాఠశాలలోపాధ్యాయ సంఘమునకు, అధ్యక్ష ఉపాధ్యక్షులుగా నుండియు, ఈసభ లిట్లుగా నడచెనేయనిమాత్రము చింతిల్లుచున్నాడను. అధ్యక్ష కోపన్యాసములు, ఉపాధ్యాయులకు కేవలము ఆశాభంగకరముగను, అసంతృప్తికరముగను ఉండెను. ఉపాధ్యాయులలో పములన్నియుమాచా, తప్పక చూపించిరే గాని, వాని నివారణోపాయములను మాత్రము నూచింపరైరి. వీరి యుపన్యాసములయందు ఉపాధ్యాయుల వేతనాభివృద్ధివిషయమై యొక్కముక్కయైనను జెప్పబడక పోవుటయేగాక, వివాదుమిక్కిలి బోర్డు బళ్లయందు విద్య చక్కగ నేర్పడుమందుట లేదనియు, వ్యయ మెక్కువయనియు వీటి స్థానమున వ్యయము తక్కువగ నుండు గ్రాంటు బళ్లను స్థాపింపవలయునని మాత్రము నూచించిరి.

బోర్డుబళ్లయందు వ్యయమెక్కువ యనుటను యంగీకరించినను, ఉపాధ్యాయులు విద్య చక్కగ నేర్పుట లేదనుట సత్యమున కొంత మాత్రముగ నున్నట్లు న్నది. ప్రభుత్వబోధనాభ్యసన పాఠశాలలయందు తీర్ణతైన యుపాధ్యాయులే విద్యచక్కగ నేర్పజున్నారేమివ్వండి! దినమున కాయగంటలకాలము పనిచేయుచు, ఘంట కొక్కొకవిషయ మొక్కొక యుపాధ్యాయుడు బోధించుచువిద్యను కలగూగగంప జేయు నేటి ఆతిలోపభూయ్యవును పాఠ్యాత్మవిద్యా విధానమే యందునకు కారణము. అధ్యక్షకోపన్యాసములయందు ఈవిషయము విపులముగ చర్చింపబడి ప్రస్తుతవిద్యావిధానమును వివర్ణింపుచు, దేశపరిస్థితుల కనువుగవిద్యావిధానమునకు నూచనలు గావించియుండిన బాగుండెడిది. ఈయుపన్యాసములు, అల్పవేతనాసంజనిత కష్టదావానలమునకు గురియగుచుండు యుపాధ్యాయుల కెట్టికాంతిని నొడగూర్చజాలక పోయెను. శాసనసభయందు, సభ్యుడుగా నుండుటయేగాక, స్వరాజ్యపార్టీకి చేరినవాడనని చెప్పికొనునట్టి యొకడు తమసభాధిపత్యము వహించుట తమయదృష్టమనియెంచి, తమభావిభాగ్యోదయమునకై శాసనసభయందు పోరాడునని గంపెదానపెట్టికొనియుండిన యుపాధ్యాయుల ఆలోపహతులుగావలసివచ్చెను. వచ్చియుండిన ఆధికార అసాధికారమహాభయముగూడ, ఉపాధ్యాయపదవి పవిత్రమైనదనియు, వేతనాభివృద్ధినిగోరక, ఆశారహితులై త్యాగముతో తమధర్మమును నెరవేర్చవలయుననియు, అల్పవేతనములను దీయువారధిక సంఖ్యాకులగుటచే నేమాత్రము జీతముల నెక్కువజేసినను రైతునకు భరింపరాని భారముగననియు జేతనములుతక్కువయనిజెలిసియు ఆశాపరులగువా రీయుపాధ్యాయులపవుల నాశింపరాదనియు పర్యవసానము చేలనిమాటలతో ప్రసంగించిరి. సభాధ్యక్షులుగాని నాయకప్రేక్షకులుగాని తమకమ నుఖములను వినునంతయోపికయు కలిగియుండకపోయిరేయని ఉపాధ్యాయులు దుఃఖించిరి. ఏదియెట్లుయినను ఉపాధ్యాయసోదరు లొకటి మాత్రము గ్రహింపవలసియున్నది. “మీముక్తిమీచేతులయందున్నది. స్వకేతి సమృద్ధి, స్వహేయమునందు విశ్వాసములేక యెంతకాలము మీముక్తిగాను మీరు పెరవారినాత్రయించి బుట్టదాఖలగు తీర్మానములనుగావించుకో అంతవరకును మీకుతలవంపులు తప్పవు. ప్రతిదినమును బాలురకు ఐకమత్యమును స్థిరచిత్తమును పట్టుదలయు నేర్పమీరు వీటిని యలవడజేసికొనజాలరా! ప్రత్యేక సంఘముల నేర్పాటు చేయుడు. సోదరభావమును పెంపొందింపజేసికొని ఐకమత్యముతో సక్రమాందోళనగావించి మీయాశయముల నెరవేర్చికొని స్వసంఘగౌరవమును నిలుపుడు.” సర్వేశ్వరుడు మీకట్టికై నిచ్చుగాక.

(ఒక ప్రేక్షకుడు)

గొప్ప మోసము

ఒక మహమ్మదీయుడు అరెస్టు చేయబడెను

బొంబాయి, నవంబరు 14:—దక్షిణ ఆఫ్రికాలోని స్టాండర్టు బ్యాంకుయొక్క శాఖయగు బ్లాంటీసుకంపెనీకి జెందిన లక్షరూపాయల విలువగల నాల్గు డ్రాఫ్టులను దొంగిలించినందులకు బొంబాయి సి. ఐ. డి వారు అట్టులో గ పి బహదూర్ షా అను నొక మహమ్మదీయుని అరెస్టు చేసిరి. బొంబాయి సి. ఐ. డి. వారు జూనునెలలో ఈ సమాచారమువిషయమున విచారణచేయగా నాల్గు వట్టి డ్రాఫ్టులు పోయినట్లును సొమ్ము బ్యాంకిలోనుండి దీసికొనుటకు ప్రయత్నిములు జరుగుచున్నట్లు దెలిసెను. అబ్దుల్ గని షా దూర్ షాబ్యాంకువద్ద సొమ్ముకొరకు డ్రాఫ్టులు ఈయబడినవని యాన్వరన్ బ్యాంకు అధికారులు పోలీసు డిప్యూటీకమిషనరుగారికి తెలిపినట్లేసిరి. ఇతర అధికారులతోగలసి పోలీసు డిప్యూటీ కమిషనరుగారు వెల్లి బ్యాంకువద్ద నేరస్తుని అరెస్టు చేసిరి. వెదకగా డ్రాఫ్టులలో రెండు పట్టుబడెను. పెద్దముత్తముల కీ డ్రాఫ్టులందు వ్రాయబడెను. 900 పానులకు వ్రాయబడిన డ్రాఫ్టు ఒకటి మార్పుబడెననియు అప్పటికే రూ 12105 లు తీసికొనబడెననియు దెలిసెను. పిమ్మట తిరిగి సోదాచేయగా మిగిలిన మూడు డ్రాఫ్టులును కొంతసొమ్ముకు బట్టుపడెను. మోసముచేసినందుల కీతడు విచారణనిమిత్తము సి. ఐ. డి. వారిచే మేజిస్ట్రేటుగారియెడట బెట్టుబడును. బొంబాయి పోలీసువారు దక్షిణఆఫ్రికా పోలీసువారితో ఈ విషయమై ఉత్తరప్రత్యుత్తరములు జరుపుచున్నారు. (ఆ. ప్రె.)

శ్రీ సంస్కృత పాఠశాల

ఆర్యపురము, రాజమండ్రి.

పూర్వము భరతిఖండమున వేదవేదాంగవిద్యలు మొలక వ్యాప్తిలో నుండుట కప్పటి ప్రభువుల యలంబనమే ముఖ్య కారణము. క్రమముగా రాజానలంబనము చాలినంత లేకపోవుటచే బ్రాహ్మణవిద్యలు భిలములైపోవుట తటస్థించినది. ఇట్టి విద్యలను జునరుద్ధరించుట భారతీయుల ముఖ్యకర్తవ్యము. ఇట్టియుద్దేశ్యముతో మన యాంధ్రదేశమున విజయనగరము, బామి, బొద్దిలి, తుని, పితాపురము, కాకినాడ, వింజనము, అనాకవరము, మోడేపల్లి, కాకరపల్లి, కొత్తూరు, సరిపల్లి, అగింపల్లి, గూడూరు, ఉంగుటూరు, నిడదవోలు, గూటూరు, భీమవరం, త్వారకాతిరుమల, తెనాలి మున్నగు స్థలములందు విద్యాభిమానులగు వేదీయుల స్వయంసాహాయ్యమున వేదకాస్త్రపాఠశాలల నెలకొల్పి సనాతనవిద్యలకు పాస్తావలంబన మొసంగుచున్నారు. కాని సంస్కృతభాషకు బ్రాథమిక విద్యల యము లెచ్చుట లేదు. సంస్కృతభాషకు బ్రాథమికవిద్య యగు సాహిత్యము, స్మారము, ప్రప్రథమమున విశేషముగ వ్యాప్తి గాంచినగాని వేదకాస్త్రములకు దగినంత ప్రకారము లభింపదు. ఇట్టితలంపుతో రాజమహేంద్రవరమునం దార్యపురమున బ్రాహ్మణ భూమిపాటి కామేశ్వర శాస్త్రిగారిచే దుర్బర సరి ఆశ్రయముగ ౧౦ భృగువారమున నొకపాఠశాల స్థాపింపబడినది. చిరకాలమునుండి సనాతనవిద్యలకు గొంద్రసానమే యలరుచున్న రాజమహేంద్రవరమున నిట్టి పాఠశాల యొకటి స్థాపింపబడుట ముఖ్యవసర మని వేటుగఁ జెప్పనక్కరలేదు. ఇట్టికార్యములు బహు జనానంజనమునఁ గాని కొనసాగనకు తలంపున దుండుభి సరి ఫాల్గున ౧౨ రోజున ఆర్థ రొక సంఘముగాఁజేరి యం దొకరిని గార్యదర్శిగా నియమించి వారిద్వారా సరియైనలెక్కలనుంచి శ్రీ సంస్కృత పాఠశాల, యనుపేరితో నీపాఠశాలను నిర్వహించుట కేర్పాటు గావించబడినది. ప్రస్తుతము 9 గురు సభ్యులు కలిగి వీరిలో నొక రధ్యక్షులుగను, నొకరు కార్యదర్శిగ నేర్పడి పాఠశాలను నిర్వహించుచున్నారు.

వత్సాశ్రమధర్మముల ననుసరించి వినయాసక్తులు గల విద్యార్థుల కెల్లఁకు సదాచారము, ఆస్తికము గల పండితవర్గములచే వేదకాస్త్రస్మారములు, సంస్కృతాంధ్ర వాఙ్మయము, శాస్త్రములు, గణితము, దేశచరిత్రము, భూగోళము, అంగము లొనపవానిని నీయమప్రకారము గఱపించుట యాపాఠశాల యొక్క ముఖ్యోద్దేశ్యము. శ్రద్ధమమున విద్యార్థులకు సంస్కృతాంధ్రకావ్యములు (అక్షరమగునంతవఱకు) ఉభయభాషా వ్యాకరణములు ఆలంకారికజ్ఞానము, ఛందస్సు, దేశచరిత్రము, గణితము, భూగోళము (అవసరమైనవారికి స్మారము, అంగభాష) మున్నగువానిని విద్యావిధానప్రకారము క్రమముగా నాలుగుసంవత్సరములలో బూరిచేసి పరీక్షలో నుత్తీర్ణులగు వారల కర్తవ్యత్రమ లాసంగఁబడును. పిదప శాస్త్ర శాఖలు ఆయుర్వేదము నెలకొలుపుట కేర్పాటు చేయబడును.

ప్రస్తుత పాఠశాల నలుగురుపాఠ్యాయులు, 50 మంది విద్యార్థులు, గలిగి నె 1 కి రు 90—0—0 లు ఖర్చుతో సంఘమువారిచే జారుల విరాళములవలన నిర్వహింపబడుచున్నది. ఇందు 25 గురు సంస్కృతాంధ్రకావ్యములను 10 మంది స్మారమును, 10 మంది యజుర్వేదమును, దక్షిణవా రాంధ్రభాషను నభ్యసించుచున్నారు. ఈపాఠశాలయందు విద్యనభ్యసించు నితరబ్రాహ్మణులగు విద్యార్థులకు భోజనసదుపాయము చేయబడును. ప్రస్తుతము పదిమందివిద్యార్థులకు శ్రీపండ్రి మహాదేవుడుగారి కోటిలింగముల భర్తసత్రమున మూడు పూటలు సంచితముగా భోజనసదుపాయము చేయబడుచున్నది. ఇట్టి సదుపాయమును గలిగించి పాఠశాలకు విశేషాలంబన మొసంగినవక్త్రముధర్మకర్తృవమిలివారికి పాఠశాలాసంఘమువారు మిక్కిలి కృతజ్ఞులు.

పాఠశాలకు విశేషముగ ద్రవ్యసాహాయ్యముచేసిన శ్రీసరిపెల్ల గోపాలకృష్ణమృగారి కుటుంబమునకును, కప్పగంటల వెంకటకృష్ణశాస్త్రిగారికిని, నూరివరపు కామయ్యగారికిని, పేటరు మిల్లు ఇంజనీయరుగారగు గంగిరెడ్డి కృష్ణమూర్తిగారికిని, విద్యాభిమానులతో విరాళము లాసంగిన పాఠకులను యథాశక్తి ధనసాహాయ్యముచేసిన శ్రీలక్ష్మణుని కృతజ్ఞులము.

వేదోపాధ్యాయుల వేతనమునకు శాశ్వతవసతిని గల్గించ వాగ్దానము గావించిన శ్రీ మైదవోలు సుబ్బారావువంతులు గారు స్వర్గస్థులైనందులకు మిక్కిలి విచారించుచు వారికుటుంబమునకు సానుగ్ధులని గనఁబడుచున్నాము. కీర్తిశేఖరైన నూరి పూర్ణానందము గారు చేసిన వాగ్దానముప్రకారము సాల 1 కి 36 రూపాయలున్న, వారి శ్రద్ధమభ్యర్థ కీర్తిశేఖరాచార్య వంకటసుబ్బయ్యగారిపేర ధర్మము చేయు మని వారు వ్రాసిన విల్లుప్రకారం ప్రతిసాలన రు 72 లున్న మొత్తము రు 108 లు ప్రతి సం॥ రము శాశ్వతముగా నిచ్చుట కంగీకరిం

చిన విల్లులో నుదాహరింపబడిన బ్రహ్మ కమిటీవారికి మే మెంతయుఁ గృతజ్ఞులము.

పాఠశాలానిర్వహణము విశేషద్రవ్యసాధ్యము గావున మహాజనులెల్లరు విరాళము లాసంగియు దనుబాంధ్రను విద్యనభ్యసించుటకుఁ బంపియు విశేషముగఁ దోడ్పడుటకు బ్రార్థించుచున్నాము.

ఈపాఠశాల 20—8—28 తేదీని విద్యార్థిరోజులు, ఈపురమున ప్రిన్సిపల్ మున్సిఫ్ గారగు శ్రీమాన్ మాడభూషి కృష్ణచార్యులు ఎమ్. ఏ., ఎమ్. ఎల్., పి. హెచ్. డి. యమ్. ఆర్. ఎ. యస్. గారు దయతో రెండుదినములు పరీక్షించి మిక్కిలి కొనియాడిరి.

వాణికోత్సవసమయమున విరాళము లాసంగినవారి నామములు సాలుసరిలెక్కలు అడిటరుపోర్టుతోఁ బ్రకటింపబడును. విరాళము లాసంగినవారికి అన్యురక్షితు లీయఁబడుచున్నవి.

చిలకమర్తి లక్ష్మీనరసింహం,
(అధ్యక్షులు.)

రంగూను కార్పొరేషను ఆర్థికసంఘము

నలుబదిలక్షలు అప్పదీసికొనుటకు నిశ్చయింపబడెను

రంగూను, నవంబరు 14:- (వైసిఐసీ పట్టణములందు వలె తమకును పాఠోపిషాదులను (Gratuities) యిప్పించవలసినదని గోరుచు రంగూను మునిసిపల్లీ పనివాండ్రసంఘ ముద్రించిన దరఖాస్తు ఆలోచింపబడి సంఘమువారి యామోదము బడసెను. నఁబడియైదు లక్షరూపాయలను అప్పదీయుటకు నిశ్చయించి ప్రభుత్వమువారి ఉత్తరువున గోరుటకు సంఘము వారు సిద్ధముగా నున్నారు. ఆర్థికసంఘమువారి తీర్మానములు సామాన్యసమావేశముయొక్క కాంక్షనుసొందవలయును(అ. (వై.)

బెల్గాం కాంగ్రెసు ప్రతినిధులు

రాబోవు దేశీయ సహజనసభకు ప్రతినిధులు ఎన్నికలన్నియు ప్రతిజిల్లావారము నవంబరు 25 వ తేదీలోపున పూరితేసి, డిశంబరు 6 తేదీలోపున యెన్నిక ఫలితములు రాష్ట్రీయ కార్యాలయమునకు తెలియపరచవలెను. ఎన్నికలలో నోడి పోయిన అభ్యర్థుల ధరఖాస్తులో, ప్రతిజిల్లాలోను ధరఖాస్తుల బంపుటకై నిర్ణయింపబడిన తేదీకి తరువాతవంపబడిన ధరఖాస్తులును, సదరు తేదీలోపున యీ కార్యాలయమునకు తేరవలెను. నిర్ణయింపబడిన తేదీని దాటినచిన్న ధరఖాస్తులతోబాటు, ఆయా అభ్యర్థులు తెల్పించిన రుసుములుగూడ మాకు బంపవలయును. రుసుములు బంపనియెడల ధరఖాస్తులు నిరాకరింపబడును. డిశంబరు ఆరవతేదీని దాటిన తరువాత బంపబడు ధరఖాస్తులుగూడ మన్నింపబడవు.

ఆంధ్రరాష్ట్ర జాతీయో } వేలూరి సత్యనారాయణ
పశంఘము, జెజవాడ. } సహాయకార్యదర్శి.

డచ్చి వైమానికులు

రంగూను, నవంబరు 14:- స్థానిక కాలముప్రకారము 11.55 గంటలకు డచ్చి వైమానికులు ఆకయాబ్ చేరిరి.
(అ. (వై.)

బస్తరుమహారాణి విజ్ఞప్తి

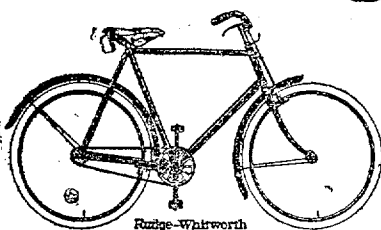
రాజప్రతినిధి నిరాకరించుట

ధిల్లీ, నవంబరు 14:- తన సంతి కుమార్తెయు బస్తరు మొనరురాణియు నగు రాణి ప్రభుల్ల కుమారదేవియొక్కయు మయూర్ భంజయొక్క కుమారత్రపుల్ల చంద్రభంజిరావుయొక్కయు శ్రద్ధాసమున బద్ధులై యుంచ వలసినదని మధ్యపగడాలలోని బస్తరు మహారాణిగారిచే రాజప్రతినిధి కంపబడిన విజ్ఞప్తి నిరాకరింప బడెనని తెలియుచున్నది.
(అ. (వై.)

Rudge it!

ర ద్డి వి టు వ రు నై కి ళ్లు

హీజ్. రా. వై.
ప్రిన్స్ ఆఫ్ వెల్సుచే
ఆమోదింపబడినది.

Rudge-Whitworth
Britain's Best Bicycle

స్టాండర్డు 26 మోడలు,	ఎయిరో స్పెషల్ 1.
డబ్బులు టైరు	డబ్బులు టైరు చి. 90/2
హబ్బు చి. 90/2 సాడిలు, డబ్బులు టైరు	సాడిలు నహా. రు 180
జరిజనల్ గీరుకేసు. రు 200	రు 135

యింగ్లిషు సైకిలు అందు మోటారు యంపొరింగు కంపెనీ,
23, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

ఇ స నా ఫ లి ని

నే వించి మలేరియను కుదుర్చుకొనుయా

ప్రస్తుత కాలములందు ఇది మిక్కిలి నమ్మకమైన సిద్ధోపధము.
దీర్ఘకాలమునుండి జ్వరగడ్డ సహా గలవారికిఘోరిగా గణ మిచ్చును.
మలేరియాకుదురుటకై ఉదయము, సాయంకాలములందు ఒకమాత్రమ పుచ్చుకొనిన చాలును.
మలేరియాకుదురుటకు 15 దినములు సేవించినచాలును.
మలేరియా లిగి ఎప్పుడునురాదు. భయములేనిది. వైద్యనిపుణులచే సిపార్చు చేయబడినది.
పసిబిడ్డలకు ద్రవరూపముగ నున్న "ఇసనాఫలిన్"ను వాడుడు.

(1521) ఇండియా, బర్మా, సిలోనుకు సోల్ ఏజెంట్లు,
GORIO Ltd., Post Box 159, Fort, BOMBAY.

ఆంధ్ర భారతీర్థ

నైజాంరాష్ట్రాంధ్రుల కొకవిజ్ఞప్తి

మాతృభాషలో ఉన్నతవిద్యలన్నిటిలో శిక్షణగలసి, ఆంధ్రుల వ్యక్తిత్వమును లోకకల్యాణముకొరకు అన్నివిధముల పెంపొందింప జేయుటగాను శ్రీ శ్రీ శ్రీ విజయనగర సంస్థానాధీశులగు శ్రీ మహారాజా పూసపాటి అభిశారాయణ గజపతి రాజాజంగారి యజ్ఞానసారమున, ఆంధ్రభృత తీర్థ అనుపేట నొక ఆంధ్రపరిశోధక విశ్వవిద్యాలయ మొకటి గతయుగానీ సంస్థాపించబడిన దను విషయము తమ కందితని తెలిపినవిషయమే. విశ్వవిద్యాలయమువారు తమ ఆదర్శములను నిర్విఘ్నముగా కొనసాగింప వలయునన్న ఆంధ్రులందరి సహాయసంపత్తిని బడలవలయును.

ఇతర శాస్త్రవాదులవలె గాక ఆంధ్రులు నానాప్రాంతములలో చీలిపోయి యున్నారు. రాజకీయముగ అందరి నొక రాష్ట్రమున చేర్చుట కష్టతరము. కాని విజ్ఞానకిరణములచే అందరి నైక్యముచేయుట సులభతరము. మన దేశమున ఎన్నియో సంస్థలు ఈమహాకార్యనిర్వహణమునకు పూనుకొనినను వారి చిట్టితనియముల ననుసరించి కార్యసాధన మంతగ కొన సాగలేదు. భారతీర్థ ప్రస్తుతమీ కార్యసాధనకు పూనుకొన ముందంజవేయ సాహించినది. ఇందులకు ఆంధ్రులందరి తో యాట్రు అత్యవసరము. అప్పుడే భారతీర్థ తన విద్యుత్తదర్శములను నిర్విఘ్నముగ నెరవేర్చుకొన గలదు.

మన ప్రాచీనులు విజ్ఞానరంగముననే ఆంధ్రత్వమును నానాప్రాంతములకు గొనిపోయి అన్ని దేశములవారి మన్ననలను బడపిరి. మరల మన మీపథమును ద్రోక్కుటలో తప్పే మియు లేదు.

ప్రస్తుత మీకాగ్రగణ్యహామనకు గాను, అధికసంఖ్యాకులు ఆంధ్రులు నివసించు ఆంధ్రేతరప్రాంతములలో మాతాభా కార్యాలయములను సంస్థాపించుచున్నారు.

అన్ని ప్రాంతములలో కన్న వైజాము రాష్ట్రమున ఆంధ్రులసంఖ్య అత్యధికమని అందరికిని తెలిసిన విషయమే. ఇచ్చటి ఆంధ్రులు నైజాంరాష్ట్రాంధ్ర తేంద్ర సంఘమువారు నూచించినరీతిని కుక్కగబి ధియించును, నేర్పరీతమునందును ఇతర ప్రాంతములలోని ఆంధ్రులకు వీరీతిని దీసివారు. కాని ఆర్థికపరిస్థితుల ననుసరించియు మరి యితరపరిస్థితులను బట్టియు, అచ్చటి మన ఆంధ్ర సోదరులు, తమ ప్రతిభను వికసించ జేసికొనుటకు, అట్టిఅవకాశము లేమాత్రములేవు. ప్రపంచపు గమనికను అధునికసంప్రదాయములను గ్రహించునట్టియుత్సాహము వారికంతగలేదు. మనవారి యాదీనస్థితిని గమనించి వారిలో కనినంత ప్రబోధము గలిగించి, ఆంధ్రభారతీయతాకమును మనము మరల నిలువదెట్టులు అత్యవసరము. ఇందులకు ఆప్రాంతమున నైజాంరాష్ట్రాంధ్ర జనసంఘమువారును నీలగిరి తెలుగుపత్రికలును ఆసహాయమునందు కొంతవరకు ప్రబోధమును నిలిపించినవి. అంతటితో మనము తృప్తిపడిన లాభములేదు. ఇతరప్రాంతములలోని ఆంధ్రులు మనమిత్రులకు తగినంతతెలుపనిచ్చి నైజాంరాష్ట్రాంధ్రులను నైతము విజ్ఞానరంగమున మనతో సరిసమానులుగ చేసికొనినగాని మన ఆంధ్రాంబు తృప్తి పడజాలదు.

ఈ మహాకార్యరేమే మేము మావిశ్వవిద్యాలయమునకు నైజాంరాష్ట్రమున కాభాసంఘమును మాసమువినములకైంపుట సంస్థాపించితిమి. అచ్చట ఆంధ్రుల వ్యక్తిత్వమును అన్నివిధముల పెంపొందించేయ పట్టుదలతో బనిచేయుచున్న క్రియకు లగు మాడపాటి హనుమంతరావు పంతులుగారు మాభారతీర్థ కార్యక్రమమును విని మాకు తమరాష్ట్రమున అన్నివిధములదోచుటకు అంగీకరింపజూచున్నారు. అంతియేగాక తాము మా నైజాంరాష్ట్రీకాక్షు కార్యదర్శులుగా నుండి మాకార్యవిధానమును నిర్విఘ్నముగా కొనసాగించుటకు ముందంజ వేసియున్నారు. ఇట్టియుత్సాహ భతులను హనుమంతరావుపంతులుగారు బట్టినకార్యవిధానము ఎందులకు జయప్రదముగా కొనసాగదు? కాని యొక్కరు కార్యభారమును వహించిన లాభములేదు. నైజాంరాష్ట్రాంధ్రాభ్యుదయమును వాంఛించు ఆంధ్ర మహాకాయలందరు హనుమంతరావు పంతులుగారికి అన్నివిధముల తోడ్పడవలయును. అప్పుడే ఈకార్యవిధానము కొనసాగగలదు. శ్రీహనుమంతరావు పంతులువారి నూచనప్రకారము శృంగవిద్యాపరిష్కారవిధానమును ఆరాష్ట్రమునందంజుటకు ఆచరణలో బెట్టి నిశ్చయించుకొనినాను. అచ్చటిపరిస్థితులనుబట్టి ఇంకను అచ్చటి మన ఆంధ్రసోదరుల ఆభివృద్ధికి ఇతరవిధముగను

సేవచేయ దలంచుచున్నాము. ఇందులకు గాను ఆప్రాంతములోని ఆంధ్రమహాకాయలు ఏయేరీతిగా సహాయముచేయదలంచినదియు, మాకుగాని లేక శ్రీహనుమంతరావు పంతులుగారికి (నైజాంరాష్ట్రవర్తి, త్రూపులబాబు, హైదరాబాదు, దక్కను) గాని తమ అభిప్రాయములను నూచింపగోరుచున్నాము. ఆరాష్ట్రములోని ఆంధ్రపత్రిక లన్నియు, మా యాయుధ్యమమునకు అన్నివిధముల తోడ్పడు నని నమ్ముచున్నాము.

ఈ పద్ధతి ననుసరించితే అధికసంఖ్యాకులగు ఆంధ్రులందు ద్రావిడదేశమునను కాభాసంఘము నొకదానిని స్థాపించితిమి. నైజాంరాష్ట్రములోని మన సోదరులకన్న విద్యావిషయమున, ఇచ్చటినారు కొంత ముందంజవేయుచున్నను, తమవ్యక్తిత్వమును చాలవరకు విడనాడుచున్నారు. ఇచ్చట నైతము భారతీర్థ చేయవలసిననే ఎంతయో గలదు. తమిళ కాభాకార్యాలయము ప్రస్తుతము మధురనగరములో నుండును. నైజాంరాష్ట్ర వ్యాయవాదులు, ఈ ఎస్. సుందర్ బి. ఏ. బి. ఎల్ గారు ఈ ప్రాంతమునకు మాప్రతినిధులుగా నుండి తోడ్పడ వాగ్ధానము చేసియున్నారు. ఆ ప్రాంతపు ఆంధ్ర సోదరుల తోడ్పాటున, ఆంధ్రులు నివసించు అన్నిచోట్లను సంస్థలను నెలకొల్పి మా కీర్త్యనుసారముగ తోడ్పడ దలంచితిమి. ఈ ప్రాంతమున సహాయము చేయదలంచువారు, మాకుగానీ, మా తమిళకాభా కార్యదర్శులగు ఈ. ఎస్. సుందర్ గారికి (గుడ్డుపెడ్డకోకు, మధుర) గాను వ్రాయుకొనుచున్నాము.

కర్నాటకముననైతము కాభాకార్యాలయమును స్థాపించితిమి. అచ్చట నైతము చేయవలసినపని యెంతయు గలదు. డాక్టరు ఎం. ఆర్. స్వామి ఎం. ఏ. ఎం. డి గారు కర్నాటక కాభాకార్యదర్శులు. ప్రస్తుతము కార్యస్థానము బెంగళూరు నగరమున చితుపేటలో గలదు. ఈప్రాంతములోని మిత్రులు నైతము మాకు ఏయేరీతిగ తోడ్పడగలరో తెలుప వ్రాద్దీతులు.

అఖిలాంధ్ర మహాకాయల సహాయసంపత్తి యున్నయెడల మా ఆశయములను అన్నివిధముల జయప్రదముగా కొనసాగించగలము ధైర్యము గలము. మాప్రయత్నమునకు దైవము తోడ్పడుగా!

వి. ఎన్. శిర్మ బి. ఏ. బి. టి.

రిజిస్ట్రారు, ఆంధ్రరెగిస్ట్రారుయానికట్టి మదురానుకార్యాలయము అడయాడు, మద్రాసు.

ఆరోగ్యబలము

మిల్కిన్ మిక్చి ఉష్ణ ప్రదేశమునందు కూడ ఆరోగ్యముగాను, సుఖముగాను ఉండుటకు గ్లాక్సో అవసరమైన మంచిబలము నిచ్చును.

గ్లాక్సో పాలచే పెంచబడిన విడ్డకు ప్రేరసంబంధమైన వ్యాధులు, క్షయము మొదలగు భయంకరమైన వ్యాధులు రాదు.

గ్లాక్సో కల్తీలేని పరిశుద్ధమైనపాలు. వేడినీళ్లతో చేర్చి, తక్షణమే విడ్డలకు ఉపయోగించవలెను. మ రేనియు కొననవసరము లేదు. మిల్కిన్ మిక్చి అడుగుడు.

Glaxo

ఇటలీ	గ్లాక్సో	స్వెయిను
రాజాగారి	శ్రేష్ఠమైన పాల ఆహారము.	రాజాగారి
ఆచరణను	— “చిక్కిన విడ్డలకు బలము నిచ్చును.”	ఆచరణను
బడపించి		బడపించి

గ్లాక్సోచే నాలుగురాజులుండుములవిడ్డలుమిక్చి జయప్రదముగా పెంచబడిరి

టోకుగా సరఫరాచేయువారు

ఆల్ ఫెడ్ యంగు అండు కో., లిమిటెడ్.

(ఇంగ్లాండులో ఇంకార్పొరేటు చేయబడినవి.)

తపాలపెట్టె నెం. 40 మద్రాసు.

వెల్లింగ్టన్ సినిమా,

మాంటు రోడ్డు, మద్రాసు.

15-11-24 శనివారమునుండి 21-11-24 లేడి శుక్రవారము వరకు యూనివర్సల్ జ్యూయల్ థ్రాత్రి 8 వ సీరీస్.

ది లెడర్ ఫుషర్స్

రెండవవారము 2 భాగములు

ఆలోసు గొప్పసీరియల్ 49 దినముల కథ నేనా గ్లౌర్ కృత్యములు చూడతగినవి. 2 వ వారము.

కావలెను.

మా బ్రాంచిలో ఒక చీఫ్ జిజన్సి ఖాళీపడియున్నది. అనుభవముగల ఏజంట్లు దరఖాస్తులను యూ దిగువ విలాసముకు పంపుకొనవలెను.

మేనేజింగు డైరెక్టరు, యిండియా యూ క్వెటెలిల్ యిన్నూరెన్స్ క వెని మద్రాసు బ్రాంచి, లిమిటెడ్. 19, హాంస్టన్ రోడ్డు- మాంటురోడ్డు మదరాసు.

నిద్యార్థులు కావలెను

మాటారు బండిని నడుపుటకును, మెకానిజం నేర్చుకొనగోరు విద్యార్థులు ఈ దిగువవిలాసమునకు వ్రాసిన కేలుగు ప్రాస్పెక్టును యినాముగా పంపబడును.

The Principal, Sri Ram Motar School (Govt. Recognized)

1/28 Muker Nallamuthu Street,

G. T. Madras

శిరోవేదన మాత్రలు

20 మాత్రల డబ్బీ 1-కి 0-12-0

ఈ మాత్రల నుపయోగించుటలన శైత్యత తలచొప్పి ఒంటికిల కొప్పి పెంతునే బోవును.

అమ్మతాంజనము దీపో, మదరాసు - బొంబాయి.

కాకినాడ (స్వకీయ విశేషం)

తాలూకా బోర్డు ప్రెసిడెంటు ఎన్నిక
నవంబరు 12:-

నేటియుదయమున గొల్లపూడి తాలూకాలో కాకినాడ తాలూకా బోర్డు మీటింగు ఆధ్వర్యమున ఎన్నికొనబడె జరిగెను. 15 గురు సభ్యులు హాజరైరి. తాలూకా జిల్లా బోర్డులయొక్క ఉపాధ్యక్షుడైన వింజమూరి రామమూర్తిగారిని, ధూళిపూడి వెంకట్రావు నాయుడుగారిని ఆధ్వర్యముగా నెన్నుకొనబడుటకు ఆసీర్లు ఉపసాదించబడి బలపరుపబడెను. ఒక ఖాళీకి నిలువబడిన ఆధ్వర్య బాలకులలో పాల్గొనగూడదని ఎల్లెన్ను తూల్పు లో 4 వ యాలు ఉన్నది. ఈ యాల్కులందఱు రామమూర్తిగారిని ఆధ్వర్యతవదలి కాశీచేయవలసిన దనిరి.

మరియు ఈ ప్రకారము నాగపట్నము మ్యునిసిపల్ ఎల్లెన్ను కేసులో హైకోర్టువారి తీర్పుచూపించి యావిధముగాదరి మిల లోకల్ బాడీల ఎన్నికలలో జరుగుచున్నదని చెప్పి రామ మూర్తిగారు ఆమీటింగునకు ఆధ్వర్యతవహించరాదని సభ్యులు చెప్పిరి. ఆధ్వర్యమైన ఉపాధ్యక్షుడు సదరు ఆధ్వర్యతమును త్రొక్కివైచి తానే అగ్రాసనాధిపత్యము నలంకరించెను. వోట్లు వేయబడగా రామమూర్తిగారికి మూడున్ను వెంకట్రావుగారికి పదిన్ను లెక్కింపబడెను. ధూళిపూడి వెంకట్రావుగారు బోర్డు ఆధ్వర్యముగా నెన్నుకొనబడెనని ధురముగా చెప్పబడెను.

డిక్రూజ్ గారు

ఎడ్వర్డు హ్యూజ్ డిక్రూజ్ గారు 11 తేదీని కాలముచే సిరిసివాసియంటిని. ఈయన రోమన్ కాథలిక్ క్రైస్తవుల లో పెద్దవాడు. 80 సంలవృద్ధుడు. సర్వజనసమ్మతముగా గాల తేషమువేసిన అంగ్లొయిండియన్. ఈయన కాకినాడలో విల్సన్ కంపెనీవారి ఏజంటుగా చాలకాలముండెను. దరిమిలాను కొంతకాలము కాకినాడ ప్రేడింగుకంపెనీకి కార్యదర్శిగానుండె ను. యూరోపియన్ డేబిట్ ఆఫ్ కామెర్సు కాకినాడలో సభ్యుడు. కొంతకాలము జిల్లా బోర్డులో సభ్యుడు. 1898 లో కా కినాడ మ్యునిసిపల్ కౌన్సిలుసభ్యుడుగా నుండెను. 21 సంవ త్సరములకుపైగా ఎన్నుకొనబడిన సభ్యుడుగా నుండెను. 5 టర్ము లు అనగా 15 సంవత్సరములు మ్యునిసిపల్ వైస్ చైర్మనుగా నుండెను. ప్రజాశేషముల కెప్పుడును వ్యతిరేకిగాడు. వైకొకి న్ని సమయములందు ప్రభుత్వపక్షము నవలంబించినను హృదయ మునందు ప్రజాపక్షమునవలంబించి కార్యమువచ్చినప్పుడు ప్ర జాపక్షమునకు తనవోటు నిచ్చేవారు. ఈయనకు పెక్కురు కొ మార్లుకొమార్తె లుగలరు. వారిదుఃఖమునకు పరమేశ్వరుడు ఉప శమింపజేయుగా!

ధిల్లీ విశ్వవిద్యాలయము

రాజప్రతినిధిచే నియమింపబడిన అకడిమిక్
కౌన్సిల్ సభ్యులు

ధిల్లీ, నవంబరు 18:- ఈదిగువ నుడహరింపబడిన పేర్లు గలవారిని ధిల్లీ విశ్వవిద్యాలయ అకడిమిక్ కౌన్సిలుసభ్యులుగా రాజప్రతినిధి నియమించెను:- ఇండియా పభుత్వపు విదా మిషనరుగారగు జి. ఎ. రీచె; ప్రస్తుతము ఇండియా ప్రభు త్వపు న్యవసాయ శాఖయందు సలహాదాయువగు డాక్టరు హూప్టెక్, ధిల్లీలో ప్రధానమెడికలు అధికారియగు లెఫ్టినెం టు కర్నలు జి. డి. పాంక్ లిన్ గార్డు

రెడ్డి రాణి సచిత్రమాసపత్రిక
నం||ర చందారు 3

మత, సాంఘిక, న్యవసాయ విద్యావిషయములు చర్చింపబడును.

వాలకాంత (నాటకము) విటలయ, విటకత్తెలయ
అద్భుతచర్యలు, బీబివర్ణన చదివితీరవలయును. వెల ఆ 12

మిథునానురాగము (పేరుగన్ననల) వె ఆ 12

గర్వభంగము (గరుడ, బలరామ, అంజనేయ, సత్య
భామ గర్వభంగకథలు గలనాటకము) వెల ఆ 10

వానంత్రిక (చెంచునాటకము. చక్కనివర్ణనలు) ఆ 10

ఆంద్రీనామసంగ్రహము (సటీక) వెల ఆ 4

రెడ్డిబదర్సు రాయవరము, గోదావరిజిల్లా.

మూడవ వాయిదానూలు పంపినవారి నామములు-సభ్యేతరులు

మొస నెం.	పంపినవారి పేరు	జిల్లా	రిజిష్టరు నెంబరు	నూలుపాడపు	నూలు నెంబరు
192	బొబ్బా సరస్వతమ్మ గారు	తూ.కృష్ణ	300	4000	54
193	మోచర్ల నరసింహం	"	299	2000	15
194	చావలి నాగేశ్వరమ్మ	"	570	1882	8
195	వానపాముల భ్రమరాచార్యులు	"	369	2166	28
196	కమలా	"	8	2000	19
197	బాతరాజు పిచ్చిరాజు	"	559	2000	24
198	కొల్లి మాధవరావు	"	144	2100	33
199	చావలి బాపయ్య	"	558	1000	24
200	అన్నె చుక్కమ్మ	"	585	2000	22
201	యెర్నేని శేషమ్మ	"	181	1760	79
202	ప్రభల హనుమంతరావు	"	1	1720	18
203	పువ్వల భగవన్నారాయణ	"	524	2000	26
204	మారంకెట్టి రంగమ్మ	నెల్లూరు	1246	2000	24
205	గాడేపల్లి కనకమ్మ (18 సం లు) శ్రీ కమూరిదేవి బాలికాపాఠశాల	"	1247	400	10
206	ముత్తెరాజు రాజమ్మ (8 సం లు)	"	1248	400	10
207	అల్లాడి సరస్వతమ్మ (9 సం లు)	"	1249	1466	12
208	గాడేపల్లి జ్ఞానాంబ (9 సం లు)	"	1251	588	18
209	సరస్వతుల శేషమ్మ (ఉపాధ్యాయిని)	"	1252	2000	8
210	విడుతురు కామేశ్వరమ్మ	"	1258	666	8
211	ఓరుగంటి రామచంద్రయ్య	"	1254	2000	15
212	భిలసతు కార్యదర్శి గారిభార్య (పేరు?)	"	1255	2000	10
213	నెల్లూరు అచ్చమ్మ	"	1256	2000	23
214	నుజ్జానబోధాశ్రమసభ్యులు	"	1257	4000	14
215	అల్లాడి త్రిపురాంబ	"	1250	588	10
216	పాలాటి అచ్చమ్మ	గుంటూరు	1258	2000	26
217	కరారి సత్యనారాయణ	ప.గోదావరి	1259	2800	19
218	యిరగవరపు వెంకటేశ్వరావు	"	1260	1100	16
219	బోటుమల్లి మారన్న	"	1261	400	10
220	వారణాసి వెంకటప్పయ్య	"	1262	266	25
221	ఆరుమల్లి పేర్రాజు	గోదావరి	1263	2000	10
222	గ్రంథి నరసింహమూర్తి	"	1264	2015	18
223	జే. నాగోజీరావు	"	1266	2280	22
224	అకుల పెద్దవీరాస్వామి	అనంతపురం	1267	1600	25
225	సోమాసి రామకృష్ణమూర్తి	గోదావరి	1268	2100	20
226	మండపాటి వరాహనరసింహారాజు	గంజాం	1269	500	22
227	మ. ల. నా. గుప్త (దయచేచేసి పూర్తి పేరు వాయుడు)	గోదావరి	1270	1029	12
228	నూర్పనేని లక్ష్మమ్మ	తూ.కృష్ణ	1271	2000	24
229	తమ్మారెడ్డి శేషారత్నమ్మ	"	1272	2000	33
230	పాలంకిపాటి లక్ష్మీబాయిమ్మ	"	1273	2000	15
231	కొల్లి పున్నమ్మ	"	1274	2100	25
232	చిక్కా నారాయణమూర్తి	"	1265	1200	12
233	యెర్నేని లీలావతి (నియమితం)	"	1275	1000	127
234	వడ్డమూడి పున్నమ్మ	"	1276	2000	17
235	వల్లభనేని వెంకమ్మ	"	1277	2000	48
236	కొల్లి లక్ష్మీనారాయణ	"	1278	2000	22
237	నార్ల మహాలక్ష్మమ్మ	"	1279	2184	20
238	మొవ్వ బ్రహ్మయ్యశర్మ	"	1280	1150	46
239	గరిగపాటి సీతాదేవి	విశాఖపట్నం	444	1200	6
240	పుల్లి అప్పలనరసయ్య	"	670	2000	22
241	భమడిమర్రి వెంకటనరసమ్మ	"	443	2000	7
242	శ్రీపాద అప్పారావు	"	447	2000	10
243	కందికే గంగన్న	"	668	2000	12
244	గోరుగొంతుల అన్నపూర్ణ	"	442	553	6
245	కోత్తెల్లి కాసులు	"	446	1066	8
246	చొప్పల్లి నరసింహమూర్తి	"	669	2180	24
247	కూరెళ్ల సన్యాసమ్మ	"	445	2000	15
248	గాంధీ జాతీయవిద్యాలయవిద్యార్థులు	"	148	2000	10
249	కోత్తెల్లి రామడు	"	449	1866	7
250	వేలూరి పార్థసారథి	పడమరకృష్ణ	80	2000	15
251	గండు సుందరమ్మ	ప.గోదావరి	422	2000	19
252	కలబరిగ నరసింగరావు	విశాఖపట్నం	121	1580	8
253	పయిడిపాటి రామమ్మ	ప.గోదావరి	200	2000	19
254	అందవోలు గోపాలకృష్ణమూర్తి	ప.కృష్ణ	33	2000	19
255	భక్తురాలు (12 సం లు)	"	694	2000	17
256	శనివారపు కృష్ణమూర్తి	ప.గోదావరి	351	2000	24
257	మంగళపల్లి నర్సయ్యమ్మ	విశాఖపట్నం	448	2000	6
258	నక్కా సత్యనారాయణ	ప.గోదావరి	170	2000	18
259	చండ్రబాట హనుమంతరావు	"	560	2400	28
260	పొడుగు అప్పారావు	విశాఖపట్నం	462	600	13
261	ములుకుల గంగాధరరావు	ప.గోదావరి	675	500	22
262	అడ్డాల వెంకటకృష్ణ సోమయాజులు	"	243	2000	16
263	వేలూరి రామమూర్తి	ప.కృష్ణ	29	1864	35
264	వేలూరి నాగేశ్వరశర్మ	"	28	2000	36

365 వేలూరి అన్నపూర్ణమ్మ	ప.కృష్ణ	81	968	21
366 యం. వరదాచారి	చిత్రాచ	96	1200	12
367 యం. పిరరాఘవాచారి	"	473	749	18
368 పి. మునుస్వామి	"	474	645	37
369 గుండు కృష్ణమూర్తి	ప.గోదావరి	582	809	28
370 యె. వజ్రాక్షంమొదలి	తూర్పు	1281	2000	15
371 పెన్నెత్త అప్పలరాజు	గోదావరి	169	2033	13
372 దూర్వాసుల మహాలక్ష్మమ్మ	విశాఖపట్నం	58	2000	12
373 పీఠగంటి కమలమ్మ (12 పం లు)	నెల్లూరు	705	2000	12
374 బి. యస్. గాయమ్మ	చిత్రాచ	1282	1455	10
375 వి. పాపమ్మ	"	1283	1330	9
376 యం. సుబ్రహ్మణ్యం	"	1284	1000	14
377 నేలం నాగమ్మ	"	1285	2285	7
378 యస్. రామిరెడ్డి	"	1286	1333	14
379 భుంట్ల సత్యనారాయణ	తూ.కృష్ణ	1287	1688	18
380 యెన్నేని సుబ్రహ్మణ్యం	"	1288	2112	20
381 శివరాత్రి నాగయ్య	"	1289	2133	21
382 బొబ్బా ఆదివారాయణ	"	1290	2000	19
383 కొల్లి రత్నమ్మ	"	1291	2000	15
384 దుగ్గిరాల రామకృష్ణయ్య	"	1292	2016	24
385 మహాత్మాగాంధీ బాలికాశాలనిర్మాతలు	ప.గోదావరి	1293	4000	19
386 కందాడై శకలోపాచార్యులు	"	1294	2520	23
387 మొట్టపర్తి పిచ్చయ్య	"	1295	2000	14
388 " చినసుబ్బయ్య	"	1296	2100	13
389 " సీతారామంజనేయులు	"	1297	1700	38
390 పువ్వాడ సత్యనారాయణ	తూ.కృష్ణ	1298	1140	15
391 కృత్తి వెంకటలక్ష్మీ నారాయణ	"	1299	1000	15
392 తాడేపల్లి ఆండాళ్మ్మ	"	1800	226	18
393 సోమయాజుల కృష్ణమూర్తి	ప.గోదావరి	1801	200	25
394 పెన్నెరాజు సీతారామన్నపూర్ణమ్మ	విశాఖపట్నం	1802	300	19
395 చిటూరు రామయ్య	గుంటూరు	1803	4000	42
396 పూడిపెద్ది గుబ్బారావు	గంపాం	22	2000	35
397 " మార్కనారాయణమూర్తి	"	618	500	8
398 పుల్లె వెంకటేశ్వర్తి	గోదావరి	542	700	14
399 సుడిమెట్ల లక్ష్మీనరసమ్మ	ప.గోదావరి	1804	2000	58
400 వేలూరి కృష్ణయ్య	"	1805	2000	12
401 కలిడిండి గుబ్బాయమ్మ	"	1806	2000	17
402 తంగిరాల జగన్నాథం	"	1807	2000	20
403 సింగంకెట్టి గుబ్బారావు	"	1808	2000	14
404 మాలా వెంకటాచారి	విశాఖపట్నం	1809	2500	12
405 రామిరెడ్డి గంగమ్మ	ప.గోదావరి	1810	1093	18
406 తల్లాప్రగడ భీమేశ్వరరావు	"	687	978	46
407 కొలచల విశ్వనాథశర్మ	ప.కృష్ణ	1811	2000	19
408 బొద్దనపల్లి రాజ్యలక్ష్మి	"	1812	1120	30
409 చల్లా వెంకటనారాయణ	ప.గోదావరి	1813	400	50
410 గొట్టెయ్యక్కల కుమారలక్ష్మీనరసింహరాజు (11 పం లు)	"	1814	1000	19
411 యం. ఆర్. వరదాచారి	చిత్రాచ	480	810	27
412 పి. వి. యస్. యస్. సోమయాజులు	ప.కృష్ణ	1815	2000	17
413 మోటుగి సత్యనారాయణ	"	1816	2298	20
414 అప్పారెడ్డి విశాలమ్మ	ప.గోదావరి	1817	2000	19
415 విద్యుత్తి వెంకటేశ్వరిరావు	తూ.కృష్ణ	1818	2000	42
416 య. వరదాచారి	"	1819	2000	21

కయికలూరు వార్తలు

24-10-24 న, స్వకీయవిలేజుల గ్రామీణ కయికలూరు తాలూకావార్తలను యథార్థవాది కైకలూరు తాలూకావార్తల అను క్రికరింద 4-11-24 లేదీ పత్రికలోని పంతులను చదివి తిని. ఇందులో కొన్ని విషయములను గురించి వుండుటలను ముఖ్యము ప్రాయశాపకము చేసింది. కాన వివరించుకొనుచున్నాను. బలెంగయ్యగారు మిటింగులకు రాక సభ్యత్వమునకు రాకేనా మా పెట్టిరి. ప్రజాపరకరావుగారిని కి మిటింగులకు గాక 2 నెలలలో జరిగిన కి మిటింగులకు రాకపోయిన కారణముల తాలూకాకు మూలగావున్న గ్రామం అయ్యి గొన్నూరు గ్రామం లో మిటింగులకు పెట్టిరి. ఆమిటింగులకు నోటీసు ఆలస్యముగా చేసినను ప్రసంగతి వినికొడివలన తెలిసి సభ్యులకు పంపు తిర్మానముల పట్టికలో లేనట్లు కి 11 మెంబరుల జాబితా వారిని కంప్లెట్ చేసిరి. ఆమిటింగులకు తరువాతి మిటింగులలో కొన్నిటికి ప్రజాపరకరావుపంతులుగారు హాజరయిరి. దరిమిలాను వారికి మెంబరుగా నుండుటకు ఆక్షేపములో జరుగు కొన్ని అక్రమములను ఇవ్వమలేక మిటింగులకు రాక వదులుకొనిరి. ఇకను నా విషయములో తాలూకావార్తలలో జరుగు కొన్ని అక్రమములను నాకును ఇవ్వమలేదుగాని కొంతమంది ప్రాంతీకులను చే మిటింగులకు వెళ్ళు ఇతరమెంబరులకు నేను చెప్పినది వ్యతిరేకమయినను నానునన్ను కి చెప్పినవారైన నా అభిప్రాయము వ్యక్తీకరించుచుంటిని. అది కొంతమందికి ఇష్టంగానుండా యు న్నదని ఇతరులను వినుచున్నాను. ఇది యిటుల ఉండగా నేను వెంకటాచార్యం, కలిడిండి గాగ్రామములలో మే, బాలె వెలలలో జరిగిన మిటింగులకు కొన్ని స్థలములకు ఉండుటలను వెళ్ళుటకు ఏకకలిగినదికాదు. కలిడిండిమిటింగులలో నేను వెళ్ళిని కారణమున నన్ను తిరిగి మెంబరుగా కంప్లెట్ చేయుటకు ఇష్టం లేనట్లు మెంబరులలో కొందరు చెప్పకొన్నారని విని యున్నాను. పెన్సెంబరులలో మహాయాత్రమునాస్య పండుగలో జరుగోజన కైకలూరు తాలూకాకు చివరగాగ్రామమును భీమవరం తాలూకాకు సరిహద్దు గ్రామమును అయిన శిద్ధాపురం గా మంట్లో మిటింగులకు పెట్టిరి. అచ్చటకు మిటింగులకు పూర్వపు రోజుననే పావలాం అంజయ్యగారు, గుడివాడ మార్కనారాయణగారు, తాలూకావార్తలను ప్రకటించి ఒకడవమోడ నున్న, నేను నా బంధువు మార్క సీతారామయ్య ఒక డడవమోడను మిటింగులకు పూర్వపు రోజు సాయంత్రం శిద్ధాపురం చేరితిని. ఆరోజు సాయంత్రం శిద్ధాపురం అసెంబ్లీ కర్మంగారి అధ్యక్షుడగు కుమార్తెయ్యంబుగారి అగ్రామంలోని పెద్దలు అయిన బందా వెంకయ్యగారు, సోమరాజుగారు నన్ను వారి గ్రామంకు యేమిసహాయం చేయుదురని ప్రశ్నించిరి. నేను ప్రస్తుతం మెంబరుగానున్న రేపు నన్ను బోర్డువారు అంగీకరించినయెడల మొదలు నపుడునున్న చెప్పితిని. ఇంతలో అసెంబ్లీ కర్మంగారు వారి గ్రామంలో చేయవలసిన పనులు చెప్పిరి. ఇంతలోగాని నేను మెంబరు పదవికి రాజేదని నా మిట్టలతో చెప్పినట్లు గ్రామీణ సంగతి అబద్ధము.

ఇంతలోగా గాక నేను తిరిగి గవర్న మెంటువారికి నా బోర్డు మెంబరు విషయములో జరిగిన అక్రమమును గురించి అసెంబ్లీయే వారి కవీలు, తాలూకావార్తలవారికిని జిల్లాబోర్డు వారికిని 2-10-24 న పంపియుంటిని. మరియు జిల్లాబోర్డు గ్రామంలోని 1 వ కర్మమున తెలుగు ఒక కర్మమును నిర్వహించు జరుగుననదనియు, కి నెలలు నయన మిటింగులకు కాని గారు తగ్గిపోవుదురనియు ప్రాయశాపకము చేసింది. దరిమిలాను కి నెలలకు ఒక పర్యాయం మిటింగు జరుపవలసినదనియు మాత్రం మార్పు గానించుచుండి గాని కి నెలలకు మిటింగులకు జరుగు కి నయన మిటింగులు అని మార్పుచేసెను. ఈ బోర్డువారు మిటింగులకు వున్నన లేకపోయినను వరుసగా కి నెలలు అని అర్థము చేప్పమన్నాడు. అటుల అయినయెడల 1 మిటింగులకు రాక సోమరాజు కర్మపోవునట్టి అనిన్ని 2 మిటింగులకు కానివారు మాత్రమే తగ్గిపోవుట జూరయంకాదనిన్ని ప్రభుత్వమువారి అభిప్రాయం కి మిటింగులకు అచ్చి నేను పిట్టెన్ లో గ్రామీయుంటిని. అందుకు తాలూకావార్తలవారు స. పిట్టెన్ ను తోకేసి నాసభ్యత్వపదవిని నా సక్రియమనిగాక ఇంకొక పక్షిగారు మాట్లాడుతూ తెలిపెను. ఇదియుంటే శిద్ధాపురం మిటింగులో హాజరయ్యి కి నెలలో ప్రకటించుకొను గాక చల పతిరావుగారి, మార్కనారాయణగారు, బంజయ్యగారు తగ్గింగులకు నున్న, మార్కనారాయణగారు, బంజయ్యగారు తగ్గింగులకు నున్న చెప్పినట్లు ప్రకటించుకొను రేపుబోర్డువారు తగ్గింగులకు టకే యిచ్చినాననిన్ని చెప్పమ తిర్మానం గ్రామీనారు. శిద్ధాపురంలో జరిగిన ఇదియంతయు నాయుడులే జరిగినది. నాకు మెంబరుపదవి అక్కిరశేనిచో అనవసరంగా పడ నకు డబ్బుపెట్టి శిద్ధాపురం వెళ్ళుటయు (మిటింగు నోటీసు లేకుండా) గవర్న మెంటుకు పిట్టెన్ పెట్టుటయు జరుపవలసి అవసరం లేదని విన్నవించుచున్నాను.

ఉ. ముత్తిరాజు

గోదావరి హిందూ సమాజము
వారు ప్రచురించిన
భగవద్గీత

1593

చక్కటి అంబుధనము. ముందగమైన టైపు. సాగిన గోదావరి ముద్రములు ముద్రములు చేయబడినవి.
ఈ ముద్రులై విచిత్రగ్రంథము దైవజ్ఞానమును సాధ్యములను తెల్పుచు, ఎల్లరకు నత్యంతోపయుక్తమై యుండును.
ప్రతిహిందూగృహమునందును నలంకరింపదగిన దివ్యగ్రంథము.

వైపు స్త్రములు చుక్రింది వారివద్ద దొరకును: కార్యదర్శి, గోదావరి హిందూ సమాజం, రాజమండ్రి.

సెంట్రల్ బుక్స్ డిపో, రాజమహేంద్రవరము.

వైద్యమండలిచే స్వర్ణరజిత పదకములు యోగ్యతాపత్రములు: సొందిన

కామామృతం

ఒక ట్రమాత్ర! 1 గంటకే గుణము!!

బలహీనమైన శుక్రమైనను వెంటనే సంసారములను నీయగలదు. 5 డినములు పుచ్చుకొనిన మూత్రములోగలిసి గాని మూత్రము నకు ముందు వెనుకలగాని నిద్రలోగాని పోయెడి శుక్రనష్టము దృఢముగా నివారణయగును. మధ్య నపుంకులు, నరముల బల తగ్గినవారు ఈ మూత్రనే పైకి పూతగాయిడనుపయోగించిన మిక్కిలి కీ క్రివంతులు కాగలరు. అనేకులకు వాడి వృష్టాంతము చూచిన యోషధము, మియు తరచులు రహస్యముగా నుంపఁబడును.

20 మాత్రల సీసా రు. 2-0-0.

అమృతాశ్రమము, ఏలూరు, కృష్ణాజిల్లా.

కావతెను

నిజయనగరం తాలూకాబోర్డు గరల్ స్కూల్ లో ఉపాధ్యాయుడవీకొరకు యాదినవ నుదహరించిన క్యాలిఫర్ కేషన్ గల ఆడవారిగాని, మగవారుగాని 15.12.24 తేదీ లోపుగా విజయనగరం తాలూకాబోర్డువారికి దరఖాస్తులు పంపుకొనవలెను.

1. సంగీతము, వట్టుపని, చెంపూ నేర్పియున్న ఆడవారుగాని, మగవారుగాని.
 2. ప్రైమరీ, లేక లోవరు కేండ్రిక్ బ్రయినింగు ఆయి సర్టిఫికేటుపొంది, సంగీతములోగాని, వట్టుపనిలోగాని, ప్రవీణతగల ఆడవారుగాని, మగవారుగాని, దరఖాస్తు చేయవలెను.
3. నెల 1 కి రు 15.0-0 లు తీరిం యివ్వబడును. బ్రయినింగు ఆయివారికి నెల 1 కి రు 3.0-0 హెచ్చు యివ్వబడును.
- తాలూకా బోర్డు ఆఫీసు } పి. యల్. నరసింహారాజు,
విజయనగరం 8.11.24 } (పెన్సి డెంబు.)

ఆనందా శ్రమ గ్రంథరత్న మాల

విక్రయమునకు సిద్ధముగానుండు గ్రంథముల వట్టికి	
శ్రీమద్భగవద్గీత సవ్యాఖ్యానము	8 0 0
శ్రీమదాంధ్రమహాభారతము పద్యకావ్యము 18 పర్వములు 7 సంపుటములు క్యాలిఫర్ కేషన్ లు గిల్లు	
కేరగలది	15 12 0
శ్రీకృష్ణకర్ణామృతం క్యాలిఫర్ కేషన్ లు గిల్లు కేర	1 18 0
సహస్రనామ స్తోత్రం	0 12 0
శ్రీగోపాలసహస్రనామస్తోత్ర నామావళిసహితం	0 2 0
శ్రీకృష్ణసహస్రనామస్తోత్రం	0 3 0
శ్రీరామసహస్రనామస్తోత్రం	0 3 0
ముకుందమాల టీకాతాత్పర్యసహితం	0 4 0
భజగోవింద స్తోత్రములు	0 2 0
లక్ష్మీనరసింహస్తోత్రం	0 2 0
గజేంద్రమోక్షణము సాదాతైండు	0 8 0
,, క్యాలిఫర్ కేషన్ లు గిల్లు	0 10 0
వేమన పద్యములు	0 4 0
భోగినిపండకం	0 2 0
అమరకోశము క్యాలిఫర్ కేషన్ లు గిల్లు	1 12 0
,, సాదాకాకితములు క్యాలిఫర్ కేషన్ లు గిల్లు	1 8 0
,, అట్టతైండు	1 0 0
బల్లూడీయం కేవలతైండు	0 8 0
పారిజాతాపహరణము	0 8 0

(50) ఎ కణ్డన్ సెట్టి అండ్ కంపెని,
286 చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు

ఒకేదినములో

జ్వరము నయమగుచు

చలిజ్వరము, మలేరియా, ఇన్ ఫ్లు ఎంజా మున్నగునాటికి.

ప్రణసంజీవిని

చాల అమోఘమైన ఔషధము. అన్ని రకముల జ్వరములను ఒకేదినములో ఇది కరుదుచును. పేగులను శుభ్రముచేసి మంచి ఆరోగిని గలిగించును. బుడ్డి 1 కి ధర రు 1.0-0. 1.3 బుడ్లవరకు తిపాల్ ఖర్చు రు 0.10-0.

శస్త్రచికిత్స లేకనే

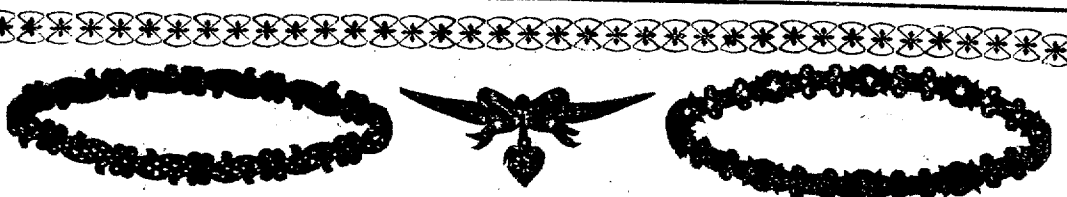
బాగుచేయబడును

కఠినమైనట్టియు దీర్ఘ కాలముగా నుండునట్టియు మూల కశంక (ఫిస్చ్యులా) శస్త్రచికిత్స లేకనే బాగుచేయబడును. అనే సార్లు శస్త్రచికిత్స చేసినవి నయముకాలేదు. మారు వివరములు తెలుపగోరెదము.

Telegrams } Rajvaid Sri Bamandasji Kaviraj
"Rajvaid" } Head Office :—152, Harrison Road
Calcutta } CALCUTTA.

నక్సన్ దంతచూరము

పండ్లకోప్పలు, ఇసుకలో నేర్చుచు చీముకాటులు వాయుల దీనివలన స్వస్థమగును. నాలుకమీది పొక్కులు తొలగును. ఇది స్వచ్ఛమైన మూలకల ఔషధముతోను ఔషధగ్రహణములతోను చేయబడినది 1 డ్రస్ 0.2- , పజన 1.4-0. టి.ఎస్. స్వామినాథకాశ్రి, 1911 నెం. 1 ఎ అలంగాతా 5955 0వవర్గశిక్షి మద్రాసు.

సమ్యక్మగు ప్రైవేటుమాదిరీ నగలుదొరకు స్థానము ది ఆంధ్రాజ్యాయలరీ మానిఫాక్చరింగు కంపెని.

హెడ్డాఫీసు, బెజవాడ. బ్రాంచి 51, చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

మావద్ద అనేకరకములు ప్రైవేటుమాదిరీ గాజులు, మెడగొలుకులు, కానుకలలు అడ్డగి చెక్కులు మొదలు బంగారు నగలు నన్ను, నవరత్నములు వేసిన అనేకమాదిరీల అడ్డగిలు, బడవిళ్ళలు, నాగరములు, ఉంగరములు, చంపనరములు, పతకములు, మొదలగునవన్ని వెండి రైలుకూజాలు, టంబల్లు, పేలాగి న్నెలు, కాపి నెట్లు మొదలగు పాత్రసామానులను అనేక రకములు కాళ్ళగొలుకులు, మొదలగు అన్ని వస్తువులు యెప్పుడు సిద్ధముగా యుండును. కాను బంగారమునకున్న చాది నేండికిని రత్నములు మొలగునాటికి గారంటి యివ్వబడును. నచ్చనివి వాపసు తీసుకొనబడును.

సావైట్లు - కాకుమాను లక్ష్మయ్య చౌదరి, శనగపాటి కోటయ్య అండు బ్రదర్లు.

పుష్ప మాల తి

తలనూనె లన్ని టికిని మిక్కిలి శ్రేష్ఠమైనది

(ప్రతి చోట ను దొరకును)

ఆనందమును కలిగించు సుమారు మైన సువాసనగలది. వెంట్రుకలు నలుపుగాను, పొడుగుగాను పెరుగునట్లు చేయును. 3 ఔన్సుల బుడ్డి 1 కి ధర 1-0-0 వరకులకు ప్రత్యేక సదుపాయముగలదు.

సోల్ ఏజెంట్లు:— ఎస్. వైద్యా అండ్ కో., పార్కుచాను, మద్రాసు.

బ్రాంచి ఆఫీసు, చైనాబజారు, తిరుచూనాపల్లి, భార్గు.

ప్రదిర్శనగదులు నెం 6, బందరు వీడి, మద్రాసు

మలేరియా, ఇతర జ్వరములకు

వైరెక్సు

ఒక్కటే అమోఘమైన గుణమునిచ్చును. దీనిని ఉపయోగించి మంచుగుణమును, ఆరోగ్యమును పొందిన లెక్కలేనివారితో ఈ యోగ్యతాపత్ర నిచ్చియున్నారు. అందువల్లనే

వైరెక్సు అమితముగా

విక్రయమగుచున్నది రహస్యమైన ఔషధములుకాదు. ఫారములా వ్రాసిన ఫంక్షబుడును. బుడ్డి 1-కి ధర రు 0.18-0 వి. పి. చార్మిల్ ఫోర్మర్స్ 1.2-0.

చెప్పకంటే ఉపయోగించిచూచుట మంచిది

మైసూరు చందన సబ్బును

ఉపయోగించి మాకు తోడ్పడకోరెదము

స్వదేశోద్యమము జయపదమగునట్లు ప్రోత్సాహ మొనగుడు. హిందూదేశీయులకే

నూతనముగా తయారు చేయబడిన హిందూదేశపు సబ్బు.

సబ్బును తయారుచేయు శాస్త్రము ననుసరించి ఈసబ్బు మైసూరు గవర్నమెంటు సోప్ కార్పొరేషన్ వారిచే నిర్మింపబడినది. హిందూదేశీయుల అంతస్తుకు తగినట్లు ఇది ప్రత్యేకముగా తయారు

చేయబడినది.

(1560)

అన్ని చోట్లలోను క్రయమునకు దొరకును.

మహాత్ముడు మూసా హజీ ఇబ్రాహీం అండు కో, 32, గిడ్డంగివీధి, మద్రాసు

ఇతర ప్రత్యేకముగా తయారు

రక్తక్షి నం||రం కార్తికమాస బ|| ౪, శనివారము

మహాత్మని ప్రశంస

[దాసు వామనరావుగారు]

శా. శ్రీరామాజ్ఞను దాల్చి తౌ శిరమునన్
సీతానతిక గావ; నీ
చారిత్రంబు పవిత్ర మాట గని తా
స్వాత్మార్పణ జేయడే
యారా! రామునియంతవాడే? ఇదె నే
నర్థంబు నీకిత్తు; ర
మ్మా! రమ్యాంఘ్రుల దాల్చునాదల, మహా
త్మా! ఆంజనేయప్రభో! 1

శా. పట్టా పగ్గములేని కోతు లవియున్
స్వాధీనులై నీకడన్
గట్టా సేతువు గొట రాక్షసుల; నా
గాకేమి? నాబుద్ధి యే
గట్టా జేరగలేని కోతి యిది శి
క్షా జేసి పాలింపు; చే
పట్టాజాలు; భవాభినీదెద మహా
త్మా! ఆంజనేయప్రభో! 2

శా. నీసంకల్పము కార్యదీక్షయు భవా
నీరుద్రులు మాన్పుగా
శాసింపం దలపెట్టలే రెపుడు; నీ
శక్తి విచారింపగా
కాసంతేని యసాధ్యమెన్న నహి; న
గ్లాపాడుట భారమా?
దాసోహ మ్మని వేడినాడను మహా
త్మా! ఆంజనేయప్రభో! 3

మ. భళిచే! నీదగుభక్తిభావమును, నే
వాత్సర్యత్యంబును
బ్రహ్మాంతంబునగూడ వీడవుకదా
రామాఖ్యసంక్షేపనల్
కలదే యింతటిభక్తి యెందు గన? ని
ష్కామంబు నీదాస్య మా
దలతాకట్టుగ సేవజేతువు మహా
త్మా! ఆంజనేయప్రభో! 4

మ. బహుతత్త్వార్థ విశారదత్వమునకా
వాణిశుడేసాటి; నీ
కహింసాధుడైనమానుడార వరయో
గాభ్యాస సాహిత్యమం
దహావాహా! యేటికి వేయిమాట లిక? బ్ర
హ్మసామ్యహంసత్వమన్
మహిమన్ లోకములెల్ల జూపెడు; మహా
త్మా! ఆంజనేయప్రభో! 5

శా. శాకాహారము, బ్రహ్మచర్యము, మహా
సైన్యాధిపత్యంబునున్
నీకుగల్గెను యోగమార్గమహిమా
నీకంబు నదృక్తియున్
సాకల్యంబగు జ్ఞానస్థాయను శ
క్యత్కర్మసంసిద్ధియున్
మా కాదర్శము మీచరిత్రము మ
హాత్మా! ఆంజనేయప్రభో! 6

యాత్రికుఁడు

[ఒకడు]

వింత! ఇది యేమి? యాత్రిక! ఇంతమఱపు
ఇదియె శాశ్వత మనుచును మది దలంచి
మిన్నకుండుట తగునోయి? యన్న నీకు
వేగగట్టుము మూటలు సాగిపోవ!
తలచ యాత్రికు లుండెడు ధర్మశాల
కాని యిదినికుఁగాణాచి కాదునఖండ!
ఎల్లియో నేడా యేగుట తెల్లమయ్య!
వేగగట్టుము మూటలు సాగిపోవ!
తలచ నీచేయు యాతాపభక్తులందు
సంభవించెడుకష్టము ల్పరగ బాపు
నట్టి పుణ్యపూరుషనిష్ఠితాలయమ్ము
కాని యిది నీకు గాణాచి కాదు పథిక!
ఇందు నివసంప గడుపు నీ కెంత గలదో!
యంతపట్టుకె యిటనుండ నర్హుడగుదు
గడుపుదాటిన నిలువరు ఘడియయేని
వేగగట్టుము మూటలు సాగిపోవ!
“ఇందు నేనెంతకాలంబో యందు నంచు
దలఁపదగదయ్య! యాత్రికా! తలఁపదగదు
పథిక! కనవె? యాతాతాతాపభక్తవరుల
వారునినుఁబోలువారలు కారటయ్య?
వేగ గట్టుము మూటలు సాగిపోవ!
నీకు ధర్మకర్త యిసిన నూకలైన
నిమునమైనను నిన్నిటు నిలువనిక
“పామ్మపా”మ్మంచు బుత్తురు సుమ్ము పథిక
ఎంతకూరులో! యీభటు లెంచుకొనుము
కాన ముందుగ మూటలు కట్టుమయ్య!!
నఖండ! నీదగుగమ్యంబు సరగ జేర
గలుగుయత్నంబు సేయుము కాని యిటుల
సంధత “నిదియ నాగమ్య” మనుటతగదు
నిజము నామాట వినుమోయి నేస్త కాండ!
వేగ గట్టుము మూటలు సాగిపోవ.

శా. నీకున్ సాటిగ భీష్ము నెన్నదగునా
నీబ్రహ్మచర్యంబుకున్
వీకన్ బాహుబలంబు జూప ననిలో
భీమాదులున్ సాటియే
నీ కెవ్వారిల సాటి చంచలులకున్
నేర్పంగ నదృక్తులన్
మాకున్ లేరు శరణ్య మన్యులు మహా
త్మా! ఆంజనేయప్రభో! 7

శా. ఆజ్ఞా తాత్రము; రామచంద్రునెడ దా
స్వాసక్తియున్ బొల్పు; నా
హా! జ్ఞానమహత్వ మేర్పడగ బ్ర
హ్మజ్ఞాని వీ వైతివా
తేజోమూర్తివి, శాంతరూపుడవు; నీ
దివ్యోపదేశంబులే
మాజన్మంబు తరించు మార్గము మహా
త్మా! ఆంజనేయప్రభో! ౮

తరణి

వరగధాత నాఁ బరగెడు పాచకుండు
కడలియనియెడు మహితంపు ఘటము నెలమి
ఘనమగు బడబాసలముచే గాచుచుండ
నందు జనియించునావిరి యనగఁ బరగఁ
నధికఘనపంక్తి వినువీధి నలముకొనియె
నలల మొత్తము లాకన మంటజొచ్చె!
ఘనతరారావళితయై కడలి యొప్పె,
బ్రబలగాఢాంధకారంబు బల్లినె దిశల!
విపులఘంఘాఖ్యవాయువు వీవజొచ్చె!
గడుభయద మయి యొప్పె నీ కడలి కంటె!!
మేలుకొ మ్మిక్! నావికా!! మేలుకొనుము!!
అలలరాపిడి నీనావ యడఁగునేమొ!
శిలల దాఁకిననీయొడ చెందు హాని!!
తరణిచుక్కాని చేబూని దారిజూచి
చిన్నయొడను నడపుము కన్ను గలిగి
వేదవేద్యుని మదిలోన బాదుకొలిపి
చెలగి సుజ్ఞానదివ్యము జేతబూని
ధైర్యకవచంబు దాల్చియవార్యగరిమ
నంబురాశిని దాటి తీరంబుజేర
జన్నయొడను నడపుము కన్ను గలిగి.

రాధ

[నందూరి బంగారయ్యగారు. సారస్వతసమాజము]
మ. రమణా! నీ మృదువేణుగీతరవముల్
రాగంబుతో నింపి య
య్యమునావాహిని వీచికానమితిపై
నాడించి క్రీడించు నీ
విమలప్రేమవిలాసముల్ దొరలి హృద్విధి
నటంపంగ నే
మమతన్ ముద్దిడుకొందు నీదుఃఖముల్
మన్నింపు రాధాపతి!

ఆంధ్రశబ్దచింతామణి

వ్యాఖ్యానము

కర్త:—సారనంది రామశాస్త్రిలుగారు
ఆంధ్రవాక్యమునందలి ప్రథమకవియగు నన్నయ
భట్టాచార్యుని రచించిన ఆంధ్రవాక్యకరణమున కిది చక్కని తెలుగు
వ్యాఖ్యానము. ఆనేక ప్రాచీన భారతప్రతులను విమర్శించి
నన్నయభట్టు సూత్రములకు సంస్కృతాంధ్రములయందు ఆంధ్ర
భారతలక్ష్యముల నుదాహరించుచు వ్రాయబడిన అపూర్వముగా
వ్యాఖ్య. ఆంధ్రశబ్ద చింతామణి నన్నయ కర్తృకము కాదను
వారి వాదములన్నియు ప్రమాణముగా ఖండింపబడినవి. భాషా
సేమ తెల్లరు ముఖ్యముగా చూడదగిన విశేషము తెన్నియో
లవు. వెల 0.12.0. పాణ్డేజి నేను.
ఆంధ్రపత్రిక కావ్యాలయ,
7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100.

దురదృష్టము

[కాశీ వ్యాసాచార్యులుగారు]

భానుఁ డాకనమున కెగ్రెబ్రాకుచుండ
జంతుసంతతి నాల్కలఁ జూచి యెల్ల
రోయుచుం జెట్లనీడల డాయుచుండ
నదుల మృగత్వస్థి కాజలం బొదలుచుండ?
మండువేనవి మలమల మాడ్చుచుండ
మెక్క భర్వాటుఁ డెవ్వఁడో యొక్కనాడు
ప్రక్క నుండిన యొక చిన్నివల్లె కరుగఁ
దలచి వెనువెంట వరలె మద్యాహ్నమున
పాప మాతఁడు నడిచెడి బొటయును
నెందుఁ గనుచూపుమేరలో వృక్ష మొక్క
తైలఁ గనుపింపకుండ; సూర్యాతపంబు
మంగలంబున వేయించు మాడ్కి వాని
నధికతాపజ్వరార్తుఁ జేయంగఁ దొడఁగె;
అక్కటా! పాదములు బొబ్బ లెక్కఁ జొచ్చె;
దేహమంతయు నల్ల నై దీప్తి దక్కె;
గనులు దిరుగఁగఁ జొచ్చె; నాల్కయును విడచ
కట్టుకొని పోయె; గనులను గాఱుచున్న
నశ్రుకణములు మాత్రమే యతని కొక్క
కొంత దాహలోపశమనంబు గూర్చుచుండ;
నయ్యయో! యేమి చెప్పదు నతనివృధల
చ॥ అతఁ డటు లేడ్చుచుండి, యెటులైన నొకించుక
నీడ చిక్కినఁ బ్రతుకుదు నై నమా' యను
చుఁ బారుచు దిక్కులచెంత కంతను, ధృతి నొక
కొంతదూరమునఁ దాళ మహిమ మొందు
గాంచుచు, గుతుకముతోడ దానికడకుఁ జని
క్రిందుగ నిల్చె; నిల్చినన్
గీ॥ అపుడె పరిపాకదశమంది యలరుచున్న
తాళఫల మొందు వాని మూర్ఖమునఁ బడియె;
కటకటా! తల రెండువక్రములుగఁ బగిలె;
ప్రాణములు వోయె; గాల్వలై పారె రుధిర;
మింతకును దత్తవ్యలన మూహించి మూఁక,
నధిక దురదృష్టవంతుఁ డౌనట్టి మనుజుఁ
డెందుఁ జేరినఁ జేరిని, డిత్తని యాప
దలును వెనువెంటనే వాఁ దఱునూచుండు

భారతి

న చిత్రమానవత్రిక

ప్రతిచంద్రమాసాదిని ప్రచురింపబడును

నచిత్రమానవత్రిక - ప్రతిసంచికయందును 3, 4
రంగులపటములు కలిగి ఇతర చిత్రపటములతో
ప్రచురింప బడును. వాఙ్మయము, చిత్రకళలు,
గానము, కథలు, నాటకములు మున్నగు అనేక
విషయములతో ప్రతిమాసమునను 200 పుటలు
కలిగియుండును.

సంవత్సర చందా	రూ	6	0	0
అర్ధసంవత్సరము	"	3	0	0
విడిపత్రిక	"	0	10	0

మాదిరిపత్రిక గోరువారు అణాలు 0-10-0

స్టాంపులు పంపిన పంపబడును. ఉచితముగ పంక
జాలము. మాదిరిపత్రిక తెప్పించుకొన్న తర్వాత
చందాదార్లుగ చేరినయెడల ఆ సొమ్ము మినహా
యించుకొని లెక్కినసొమ్ముమాత్రము పంపవచ్చును.

మే నే నరు, భారతి.

తపాలపెట్టె నెంబరు 212 మద్రాసు

వ్యావహారిక గాంధికభాషా

వివాదము

[మల్లాజీశ్వర సత్యనారాయణమూర్తిగారు]

కడచిన 24 లేదీ కుక్రవారమునాడు ఆంధ్రపరిశోధక
విశ్వవిద్యాలయమునకు సంబంధించియున్న మాయవజనసంఘ
ముయొక్క (League of youth) కోరికపైని, పల్నాటిమడివా
స్తవ్యులును, ఆంధ్రభాషాభిమానులు నగు మల్లారాజుగారు గిడుగు
రామమూర్తిపంతులు డి. యె. గారు శ్రీ విజయనగరము మహా
రాజావారి కళాశాలలో మల్లారాజు మామిడిపూడి వెంకటరం
గయ్య ఎం. యె. గారి అధ్యక్షతవలన "బడులలో బాలురకు
పాఠపుస్తకములుగ నెన్ని బడిన పాఠపుస్తకములలో ప్రస్తుత
మెట్టిభాష వాడబడినది?" అనేదు విషయమును గురించి యు
సంగిన ఉపన్యాసముయొక్క సారాంశ మంగ్రహణమున
కరింగించుట యుక్త మని నమియింపబడి పొందుపఱచు
చున్నాము.

"విద్యార్థులారా! సభాసభులారా! ఆసలవిషయమును
గురించి మాట్లాడక పూర్వము మిగుల నా ఆభిమతాన్ని కొంత
వఱకు విన్నవించును. పన్నెండేండ్లకుండల వ్యవహారిక భాష అంటే
ఆంధ్రలోకం అంతా మంపిపడేది. ఆరోజుల్లో నేను, డాక్టరు
బుర్రా శేషగిరిరావుగారు, కీర్తిశేషులైన గురజాడ అప్ప
రావుగారు మేము ముగ్గురం కలిసి ఆంధ్రులందరిని కొరిం
చేమంటే మొరందరు ఎలాగ మాట్లాడుతున్నారో అలాగ
మీకొచ్చిన భాషలోనే పుస్తకాలని కూడా వ్రాయండి అని
ఆహ్వానించాము. ప్రతివాడికి వచ్చిన భాషే దేశభాష. అయిదుసంవ
త్సరాలకి వచ్చిందేదో అది దేశభాషగాని, అరవైసంవత్సరా
లకికూడా పట్టుపడండి దేశభాష కాదే. అప్పుడు గ్రాంధిక భాష
కొసం చెప్పబడినవాళ్లంతా మమ్మల్ని కరవచ్చేరు. నేను
రాజమహేంద్రవరంలో మాట్లాడితే సభకువచ్చిన వాళ్లంతా
"షేష్. షేష్. షేట్ ఫారం దిగిపో. షే." అని ఒక్కరికిగా
గోలపెట్టి నన్నగతాళి చేసేరు. నే నేమిట న్నాను?
కురేమిలేదు. అందరికీవచ్చిన భాష మానేసి కొత్తభాష ఎందు
కన్నాను. మేము 1818 వాసంవత్సరమునుండి అప్పపడ్డ గ్రం
థాలములే నేం, అంతకుముందును బాటానుగ్రంథాలయిలే నేం,
గవర్నమెంటు ఓరియంటల్ లైబ్రరీ అయిలే నేం, అన్నీ వెరికి
చూచేం. పూర్వంబడులగుంచి, మేష్టర్లగుంచి, వాళ్లుచదివే
గ్రంథాలగుంచి తెలిసికొన్నాం. వ్యవహారిక భాష 1818 సంవ
త్సరమునుండి వ్యాకరణాలలోను ఉపన్యసితగ్రంథాలన్నట్టిక
ల్లోను వాడబడిఉండుట తెలుసుకొన్నాం. గ్రాంధికాంధ్ర
భాషలో గ్రంథాలువ్రాసేమని ఒగ్గివీగినవాళ్లలో, మే ముప
న్యాసా లిచ్చుటకు మొదలుపెట్టే కాలంనాటికి, వేదం వెంకట
రాయశాస్త్రిగారు, కందుకూరి వీరేశలింగంబాబు, చిలక
మర్తి లక్ష్మీనరసింహంబాబు, కొట్నండ్ల వెంకటరత్నంపం
తులుగారు ముఖ్యులు. వారికెవరికి భాష రాదని నిందించేను.
కొంతకాలంనాటికి వాళ్లలో వాళ్లే నీకు భాష రాదంటే నీకు
భాష రాదని గట్టిగా ఒకరినొకరు తిట్టుకొన్నారు. అప్పుడు వీరి
ప్రభావం పోయింది. వీరందరి గ్రంథాల్లోను అందరికీతెలిసే
మాటలున్నాయి. భాష నిర్దుష్టముకాదు. ఇప్పటికి గ్రాంధిక
భాషావలంబకుల గ్రంథముల్లో ఒక్కటి నిర్దుష్టమైనదిలేదు.
వారువ్రాసినగ్రంథాల్లో అనేకతప్పులను చూపెట్టెను. చిలకమ
ర్తి లక్ష్మీనరసింహంబాబు సంగమరామాయణమున అనేకతప్పులు
పట్టెను. నేను చూపెట్టిన తప్పున్నాదని న్యాయపరి నువ్వు
రావుగా రొప్పుకున్నాడు 'నీవుచెప్పేడు' అంటే ఎంతతప్పుందో
అంతతప్పు యావద్యంలో ఉంది.

క॥ ఏదిధమున - - - గానింపగ ఖండితు మియు

అనే పద్యంలో ఉంది. ఇదేకాదు ఇప్పుడు శ్రీకృష్ణ
భారతం రాస్తున్న శ్రీపాదకృష్ణమూర్తిగారు తనభారతంలో
సభాపర్యంలో "ఏమని కల్పించ జనుదెంచిరో యిచటకు" అని
వ్రాసేరు. "చనుదెంచిరో" అని గ్రాంధిక భాషలో ఉం
దాలి. "చనుదెంచిరో" అంటే శుద్ధతప్పు. "నీవు మాయంటికి
వచ్చువలెను, అన్నవాళ్లకి గ్రాంధికం ఎదుకంటా. గ్రాంధికాం
ధ్రభాషలో 'ఇవ్వగా' 'తఱవగా' 'పూనగా' అనే రూపములు
ఒప్పులు. వీటి తప్పులైన 'ఇవ్వగా' 'తఱవగా' 'పూనగా'
అనే రూపాలు గ్రాంధికాంధ్ర భాషావలంబకులు వాడు
తున్నారు.

భాష దేశవ్యవహారం జరగడానికి నియమింపబడింది.
ప్రాచీనభాష రాకపోతే మీకు భయమెందుకు? మీరు మాట్లా
డే భాషలోనే భయంలేకుండా ఎందు కందరికీ ఉపన్యాసాలు

యివ్వకూడదు? పుస్తకాలాభాషలోనే ఎందుకు రావకూ
డదు? భాషంటే కొన్నిమాటలను లెక్కపెట్టినట్లు నేర్చుకో
వడం కాదు. భాష సర్వాంగసంపన్నం. ఎవడికి తగిన భాష
వాడికి కలదు. అయితేళ్ల పిల్లవానికి తగినభాష వాడికి వచ్చును.
అరవైయేళ్లవాడు నేర్వలేని భాష వాడికి వచ్చును. కావల
సిన పంటసామాన్లు వంటింట్లో ఎలాగున్నాయో, పనిముట్లన్నీ
వెతుక్కొని ఆక్రమరేకుండా యంత్రకాలలో ఎలాగున్నాయో,
అలాగ్గా ఎవడి ఊహలు వాడు స్వప్నంగావిప్పి వైవాళ్లకి చెప్ప
దానికి, వాడికి భాషాపరికరాలున్నాయి. ఇలాగ ప్రతివాడూ
మాట్లాడే భాష మాతృభాషగాని యింకొక తెంతమాత్రం
కాదు. దీనిచేతనే వ్యవహారంగాని, విద్యగాని సులభంగా జరప
గలం. పాశ్చాత్యులలో 'డికెన్సు' అనువాడు పట్టుమని మూడే
శ్లోయినా బట్లో చదవకుండా వ్యవహారిక భాషను విపులంగా
ఎరిగి ఆభాషలోనే అనేక పవలలు వ్రాసి, నవలాచక్రవర్తి అని
అనిపించుకొనెను. ప్రాచీనభాష అయితేడ్డ పిల్లవానికి నూరి
పోస్తే అరవై యేళ్ల వాడికి నా వస్తుందా? ప్రాణాలు విగ్నాట్టి పాఠపుస్తకాల్లో ఏముంటే అదే చదువు
తాడు. గ్రంథాలు రాయడానికి అక్షరజ్ఞానమే అవసరం. పెద్ద
పెద్ద మంత్రులైతేనేం దేశభాషకులైతేనేం, అందరు విస్తారం
లోకజ్ఞానం కలవాడే. వాను మాట్లాడే భాష వందరికి తెలుసును.
చదువడానికి, వ్రాయడానికి మాట్లాడానికి తగినట్లు దేశభాష
ఉండాలి. రాజకీయ పరిస్థితులు సమీతం అందరికీ అనగా అక్ష
రాలు రానివాడికి కూడా తెలిసేటట్లు పుస్తకాల్లో రాయవలె
ను. గ్రాంధిక భాష నేర్చుకోవడాని కంటారా, ఎంతో శ్రమ
పడాలి. అప్పటికై నా యింకా తప్పులే కనబడతాయి. మొట్ట
మొదట ప్రయోగాలు మనస్సులో పరించుకోవాలి. అందులకై
పక్షిహేనేండ్లు రాత్రినక పగలనక గ్రంథరాజములను కంతతా
పెట్టాలి. వ్యాకరణం అత్యవశ్యకం. వ్యవహారిక భాషలోగాని,
లేకపోతే ప్రబంధభాషలోగాని గ్రంథాలుండాలిగాని మళ్లీ
రకంలో ఉండకూడదు. ఇన్నికష్టాలున్నాయి గనుక బడులలో
వ్యవహారిక భాషే ఉపయోగించాలి. పూర్వం ఎలిజబెత్తరాణి
యింగ్లాండుకు రాణిగా ఉన్నకాలంలో 'స్పెన్సరు' అనే కవి
అందరుకవులు తమవాడుకలో ఉన్న భాషలో పుస్తకాలు
రాస్తే తాను 'కేప్టరుబరీ' కథలను కొన్ని శతాబ్దాలకి పూర్వం
రాసిన 'చానర్' కవియొక్క భాషలాగ రాద్దా మని
తగుడు నడ్చు అని తయారుపడి "archaic" అను ప్రాచీన
భాషలో పుస్తకాలు రచించేడు. తేనిమాటలు కల్పించి,
కొన్నిమాటల్లోని ప్రత్యయాలు తీసేసి, కొన్నింటో కొత్తవి
కల్పించి, ఎలాగైతేనేం "బెన్ జాక్ సన్" మొదలైన
కవులంతా ఎదిగినా పుస్తకాలు వ్రాసేడు. వ్యవహారికపు
భాష భాష గాని, కొత్తగా ఎవళ్లకి రాని భాషాకటి
రాద్దామని నియమం పెట్టుకొని, పూర్వులు రాసిన భాషనే
మళ్లీ రాద్దామంటే ఎక్కడైనా వాగుందా? అలా రాస్తే అది
దేశభాషని అనిపించు కుంటుందా. పోనీ, ఆధునకు భాషయి
నా ప్రాచీన భాష లో గ్రంథాలు స్పెన్సరు
రానేడేమో అంటే వాడిగ్రంథాల నిండా అప్పటి వ్యవ
హారిక భాషలోని పదాలు మప్పమప్పలుగా కడకు తున్నాయి.
ఈ శ్రమ ఎవడు పడమన్నాడు? ఏం? అందరికీ తెలిసే
టట్టుగా పుస్తకాలెందుకు వ్రాయకూడదంటా. పాశ్చాత్యులలో
ఒకమమ్మరి మండలు చేయడం అనేవిషయం గురించి వ్యవహారిక
భాషలో పది పుస్తకాలు రాసేటట.

శతాబ్దములు గడుచుకొలికి భాషకూడా మారుతూ ఉం
టుంది. అదిదానికి సహజము. ఒకమాట కొకశతాబ్దంలో ఉన్న
అర్థం యింకొక శతాబ్దంలో ఉండదు. నన్నయకాలంలో
'రేపు' అంటే 'ఉదయం' అని అర్థము. ఇప్పుడో ఒకదినము
తరువాత వచ్చే దినానికి 'రేపు' అని అంటున్నాము. కేతన
తనకాలంలో 'ఉదయం' అను అర్థంలో 'రేపటి' 'మాపటి'
అని ప్రయోగించేడు. భాషంతా సాంకేతికం. భాష ప్రట్టిసమి
దట వ్యాకరణం పుట్టింది. వ్యాకరణం అంటే మనము యుక్తం
గా మాట్లాడుటకు యేర్పరచు కొన్నపదజాలముయొక్క నిబంధన
లు 'Analogy' అనగా సామ్యముమీద మనము భాష వ్రాయలే
ము. 'లాంగు' 'లాంగిండు' 'లాంగడియ' అను శబ్దములను ఉప
యోగించేటప్పుడు ప్రయోగవిమర్శన అవసరం. Syntax (వా
క్యపరిచ్ఛేదము) లేనిచో భాష నడువదు. ఇది మాటలను కలు
పును. శబ్దరత్నాకరంలో "దోయ" అనుశబ్దమునకు బడులుగా
చిన్నయనూరి "దోరిండు" అని వాడుకచేసేడు. ఈప్రయోగం
ఎచ్చటనులేదు. భారతం వ్రాతప్రతులలో లేదు. కాని అప్పు
ప్రతులలో ఉంది "త్రుండు" "త్రుంగిండు" వీట్లసాధు ఆసాధు
పుట విషయమైచెప్పడంకన్యం. ఎంచేతంటే ప్రయోగాలలాం

టివున్నాయి "పాగయ-పాగయ" అని ఉన్నాయికదా. అని పిటిసిబట్టి "కలయ-కలయ" అనకూడదు "కురిపియ" అను పదమును కూచి నరిసింపంగారు, పానుగంటి లక్ష్మీనరసింహ రావుగారు, పురాణపండ వల్లయ్యకాశ్రిగారు, మొదలైన వారు తమ గ్రంథములలో, వాడిరి. "కురియియ" అను శబ్దము సాధువు; "కురిపియ" అను రూపము. పచ్చిబూతు. అలాగునే "కరయ-కరయ", "తూగు-తూగు", ఉన్నాయికదా. అని "మూగు" కి "మూయ" అని అనరాదు. అటులనే "ఊడు" కి "ఊడ్చు" లేక "ఊడగొట్టు" అనవలెను. ఎర్రా రాజగోపాళాచారి "ఊడ్చు" అని అన్నాడు. ఇది తప్పు. అటులనే (1) "ఆడు" ధాతువునకు "ఆడ్చు" లేక "ఆడియ" (2) "వేడు" నకు "వేడియ" (3) "పడు" కి "పడియ" లేక "పడదొబ్బు" అను రూపములు. "చెట్టు పడు" "కట్టు పడు" అనుమాటలలోని "పడు" శబ్దము ఒకే ఆర్థములో వాడలేదు.

పుస్తకములలోని భాష సావాసముచేత వస్తుంది. రాదం బాతా మనచేతిలోని పని. ఒక సంవత్సరం కుతూమ చేస్తే చాలును. లోకజ్ఞానముచే భాష క్రమేణాభివృద్ధిచేసుకోవచ్చును. సంస్కృతం నేర్చుకోవడం సులభం. ఆంధ్రం నేర్చుకోవడం కష్టం. దానికి ప్రయోగాలన్నీ రావాలి. అంచేతనే ఆంధ్ర పండితుడు గొప్పవాడు; విషయం గొప్పది. గ్రాంథికాంధ్ర భాషాప్రణామిని విలక్షితులను వాళ్లందరూ చేసిన ద్రోహం (Forgery) చూసేరా? పూర్వం సంస్కృతగ్రంథాలకు టీకలు వ్యవహారిక భాషలో మనవాళ్లు రాస్తే వాటిభాష గ్రాంథికంలోనికి మార్చినారు. చిన్నయనూరి గ్రంథాన్ని వ్రాసినవాడినండి, వాటిని గ్రాంథిక భాషాభివృద్ధికోసం బడులలో పెట్టిన్నాటినుండి, అంటే 1873 సంవత్సరంనుండి గ్రాంథికవాడులు ప్రబలి తేటతెనుగులో వ్రాసిన టీకలను, వ్యాకరణములను, గణితశాస్త్రములను గ్రాంథికభాషలోనికి మార్చి వేసే దౌర్జన్యం చేయడానికి మొదలుపెట్టారు. ఇది సారస్వత దొంగతనం. వానికి కారణం. చిన్నయనూరి. ఇందుకు కొన్ని ఉదాహరణ లిస్తాను. చూడండి 1 వంతుతంత్రం 1878 లో పాశుపుస్తకంగా ముద్ద్రణలో పెట్టినపుడు గ్రంథకర్త పాపము వ్రాసుకొన్నమాటలను ఎలాంటినంటే [1] 'అందుకు' అంటే 'అందుకు' అని 2. 'కొడుకులు' అంటే 'కొమారులు' లేక 'కొమార్లు' అని 3. 'పిండ్లు' అంటే 'పిండ్లు' అని 4. 'చేసేభారము' అంటే 'చేసెను భారము' అని 5. 'పుట్టించడం' అంటే 'పుట్టించుట' అని మార్చినారు. [11] 1861 లోను 1870 లోను సంస్కృతాంధ్రవిద్యార్థుల ఉపయోగముకొరకు పెట్టబడిన రావిపాటి గురుమూర్తికాశ్రిగారి వ్యాకరణం (1886 లో రచించబడింది) లోని పదాలు మార్చినారు. ఉ. 'ఊన్నూ' అని ఉంటే 'మున్నూ' అని దిద్దారు. [11] పురూరి సీతారామకాశ్రిగారి "ప్రశ్నోత్తరరూపకమైన వ్యాకరణము (1884 లో వ్రాసి పుస్తకానికి మార్పులు చేసేను ఉ. "పింటికి" అని ఉంటే "పిటికి" అని దిద్దారు. ఇవి గాక నన్నయప్రయోగాలు "చెక్కలు" "మెక్కలు" అని ఉంటే "చెక్కులు" "మెక్కులు" అని దిద్దారు. ఇటీవలకారం గణితశాస్త్రంలోను, 1821 సం॥ వ్రాసిన "కథల పుస్తకం"లోను, బాలామహారాజునీ అనుదానిలోను ఉన్న వ్యవహారికపదాలన్నీ తీసి, వాటి స్థానే గ్రాంథిక పదాలు యిమిడ్చారు. ఇలాగచేయడం మాటతనం కాదా? ఆలోచించండి. మారే ఆలోచించండి. ఆసలువాళ్లు కష్టపడి పుస్తకాలు తమభాషలో వ్రాసుకుంటే వాటిని మార్చేసేతమ స్వంత పదాలు పెట్టడమా? ఎంతభారం. పోనీ నిర్దిష్టమైన గ్రాంథికాంధ్రగ్రంథం ఒక్కటైనా చూద్దామంటే ఒకడూ రాయలేదు. ప్రతివాడి పుస్తకంలోను బండతప్పులు వ్యవహారిక భాషాప్రయోగాలు. మొట్టమొదట ముద్రింపబడ్డ చిన్నయనూరి "స్థితిచంద్రిక" నిండా తప్పులే. కాని ఎవళ్లూ కనుక్కోలేదు. అంటేఏమిటి? ఎవడికి గ్రాంథికాంధ్రభాషంటే ఏమిటో తెలియవచ్చుమాట. ఇలానే ఉన్న దున్నట్టుగా మనకు తెలియజేసేక ప్రాత్రపదాలు దోపి భారతం అంతా బూడేదలో కలపినారు.

ఇక నేటివిషయంగూర్చి యోచిద్దాం. ఎలిమెంటరీ బడుల్లో పెట్టే వాచకాల్లో భాష ఎలాగుందో చూద్దాం. ఆవాచక గ్రంథకర్తలకు భాషంటే ఏమిటో తెలియదు. గ్రాంథికాంధ్ర భాషాప్రణామిని విలక్షితుడం మాత్రం చూస్తే చెప్పలేం. ఈవాచకాల్లో అనేకరకాలున్నాయి. (1) అనందాదీర్లు (2) మేక్స్ ముల్ రీడర్లు (3) సరస్వతీ రీడర్లు (4) కుమారవాచకాలు. అని చిన్న బాలశిక్ష (Primer) లో ఒకదానిలో ఆక్షరాలు నేర్చుకోడానికి బొమ్మలున్నాయి. ఆపుస్తకం రాసినాయన

రాస్తాడు. "చక్కలములు సాధారణముగా నూనెలో కాల్చుదురు." అని 'కాల్చుదురు' అన్నది అపభ్రంశం అని గాని అపభ్రంశం యిస్తుందని గాని అతనికి తెలియదు. మరొకచోట రాస్తాడు. "డబ్బినిండ బల్లనులు కొనిరమ్ము" పాపము దీర్ఘాంతడం కష్టంకాబోలు. మరొకాయన రాస్తాడు "తట్టయందు తాంబూలమున్నదే" పట్టంగాడు, తాంబూలకాడు. తట్టలో తాంబూలముండడం ఏమిటి? మరొకచోట "వలయందు చేపలు చిక్కుకొన బడుచున్నవి" అని, "కొకవలితో కట్టెలు కొలుచుదురు" అని వ్రాసేడు. ఇవి తెలుగు వాక్యాల్లో ఏమైనఉన్నాయి? స్కూలు అను పాశ్చాత్య కవి వేసే "నవల" అని వారానికొక్కొక్కటి వందలకొలది రాసేడు. ఆతడు I write as I speak అని అంటే "నేనెలాగ మాట్లాడుతానో ఆలాగే రాస్తాను" అని అన్నాడు. ఆలాగే మన మొందుకు మనభాషలో గ్రంథాన్ని వ్రాయకూడదు? ఈమాడు తరగతి రీడర్లవారికి ఒకరికి వచ్చినది, యింకొకరికి వచ్చుదు. అనందాదీర్లు వారికి 'రెండునర' అంటే యివం. "రెండున్నర" అంటే అపభ్రంశము. కాని మేక్స్ ముల్ వారికి, సరస్వతీవారికి మాత్రం యిట్టం. అనందవాచకం నాగ్గోరీడర్లో 'అందరికి, కొందరికి' అనునవి తప్పులని ఎంచబడి "అందరకు, కొందరకు" అని మార్చివేయబడినది. మిత్రలభం పదవచేరాలో "ఉన్న కాలమునదికి మంచివా డనిపించుకొని పోవలెగాని" అని ఉంది. ఇలాగుననే భారతంలో కూడ 'అందరికి' ప్రయోగం ఉంటే కూచి నరిసింపంగారును, పానుగంటి లక్ష్మీనరసింహంగారును, ఎందుకు "అందరకు" అని దిద్దాలంటే? వీరికి భాషరాకేనా? ఈరూపము 1918 వ సంవత్సర ఆనందవాచకంలో ఉంది. తిరిగి 1922 సంవత్సరం ఆనందవాచకాల్లోలేదు 'మంచివాపు' అని అంటే కాని వెంకటాచార్యకాశ్రిగారికి ప్రియంగాదు. "మంచివాడవు" అని అలాటి. కాని ఆనందవాచకం వారికి 'మంచివాపు' అంటే యిట్టం 'చాలు' అను భారతప్రయోగం ఉంటే 'చాలు' అని వీరంటేగాని సమ్యుతిగాదు. కుమారవాచకంలో "పిని...కదుపుచుండును" అని ఉంది. ఇది తప్పు. "కదపు" అని ఉండాలి కుమారవాచకం 51 వ, పేజీలో "పుల్లను ద్రోసి...త్రిపును" అని ఉంది "జోపి" అన్నదే సుశబ్దం "కిటికి" అని కూచి నరిసింపంగారు తమవాచకాల్లో వాడేరు "కిటికిలు" అన్నరూపం వీరికి వచ్చుదు కాబోలు. అక్కడికి గాని గ్రాంథికపదం కాదు కాబోలు! ఈ విధం గా తెలుగు రీతిద్ద నిండా తప్పుతప్పులు కనబడుతున్నాయి. దీర్ఘాంతం వలసినచోట వాటిని లాగిపారేడం, అక్కర లేనిచోట తగల్పడం: కరారాముడు అనవసరమైతే మానకపోవడం మొదలైన మార్పులు చిన్న పిల్లలికి పెట్టేవాచకాల్లో కనబడుచున్నాయి. ఇలాగూ తెలుగుభాషకు తగలజేల్లేరు. పాపము చిన్న పిల్లలకేమిటి తెలుస్తుంది. ఏమిటిచెప్పితే ఆదే అప్పచెప్పుతారు. ఇలాగునే సుశబ్దములైన మాను, పూము, కాము, కిటికిలు, పట్టాము, యశోవికారుడు, బాగా, కంసాని, అనువాటికి బదులుగా వాచకగ్రంథకర్తలు వ్రాసు, పూముడు, కాముడు, కిటికిలు, పట్టాం, యశోవికారులు, బాగుగా, కమసాని అను మారురూపములను తమపుస్తకాల్లో రాసేరు. ఒక్కొక్క వాచకం నాడు ఒక్కొక్క మతం గలవారే. మేక్స్ ముల్ వారికి రాళ్లు, లోపలికి, అచ్చటికి, మిరపకాయలు, తివాసి, నాల్లు, కొమార్తె, తోడ్పాటు, చారు, యాయ, మేతను, మేపించు, అను పదాలు ఒప్పులు. ఇవన్నీ ఆనందాదీర్లువారికి తప్పులు. రాలు, లోపలకు, అచ్చులకు, మిరపంగాయలు, తివాచి, లాడములు, కొమార్త, తోపాటు, చేరు, యిప్పు, మేతను, మేపించు అను పదాలు వారికి కావాలి. ఇక రేధరకారము కొత్తాత్మపదాల్లో తగిలిస్తున్నా రండోయి. 'దోఅకెను, యిటువో, యిటుప్రక్కల, మేతి, నేడుగోటు, అని వీరి ఆభిమతమున ఉండాలి. పోనీ, సంస్కృతపదాలైనా తిన్నగా వారికివచ్చునంటే అవికూడ తిన్నగారావు. "దివారాత్రము" అని ఏ క వ చ న లో అనవచ్చును. "దివారాత్రములు" అని బహువచనంలో ఉండకూడదు. కాని మన కవులలో "దివారాత్రములు" అనే అంటారు. "అహారాత్రములు" అనిగాని "రాత్రివిషము" అనిగాని అనవచ్చును. ఇదంతా వాళ్లసాహసమే గాని మరొకటి కాదు. వీళ్లందరికి యీ పాడు వారిచూపిన చిన్నయనూరి భాషను పాడుచేసేడు.

కాబట్టి యిలాంటి దుర్గతి పోగొట్టుకోవడానికి తల్లిదండ్రులైనా శ్రద్ధవహించి భాషాభివృద్ధికి తోడ్పడడానికి నిశ్చయించి, తమబాలలకు నిజమైన కళంకం లేనట్టి దేశభాషను నేర్పించి దేశసేవ చేయండి. దాని ఫలాన్ని పొందండి":—

ఒక చిన్న విమర్శనము.

[విద్యాన్ కట్టి వెంకటసుబ్బారావుగారు]

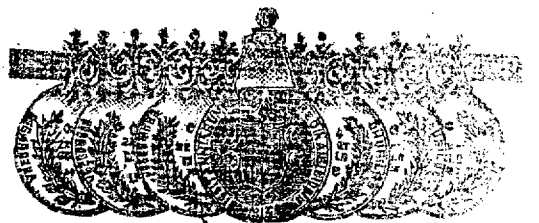
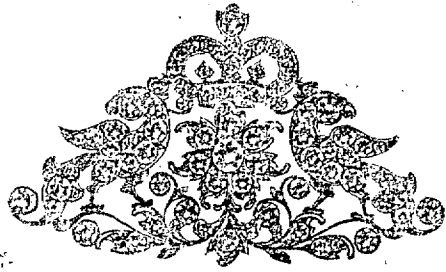
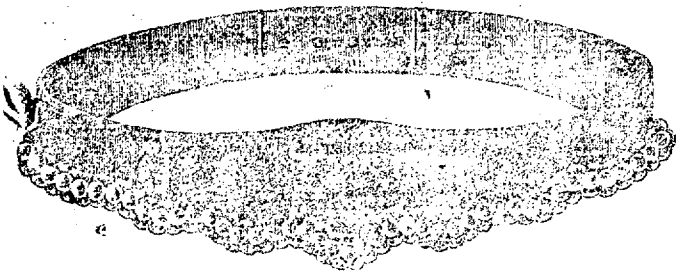
శ్రీ శ్రీ వాసా అన్నప్పకాశ్రి వ్యాకరణశాస్త్రము గారు వాడేసిన చిన్నవిమర్శను సాంతముగా జదివినందులకానందించుచుంటిని. వారికి ద్వారలోనే సమాధాన మివ్వవలయునని తలచితిని. కాని రెండుకారణములచే విలంబమైనందులకు తమింప వేడుచుంటిని. (1) నావ్రాసిన మొదటి వ్యాసమే సమాధానమగుననునది మొదటికారణము. (2) నేను స్వగ్రామమున కేగియుండుటచే గలిగిన విలంబము రెండవ కారణము. నేను "సుభగకుసుమకుమారం" అను శ్లోకములో "త్యం చిత్తం కురు తథా మృదులం" అను వానికి గారణము నాశ్లోకముననే నిరూపించిన సరసముగా నుండునని నుడిచియుంటిని. కాశ్రిగారు రాభాషమును గ్రహించిలో లేదో కాని వారి సమన్వయములో నాభాషము వివరింపబడలేదు. నేను మొదట "సుభగరూపం కుసుమకుమారం జగదనవద్యం విలోక్యతే మనస్తన తథా" అని యొకస్వతిరేకవాక్యమును స్ఫురింపజేసియుంటిని. అప్పుడు 'చిత్తం కురు తథా మృదులం' అనువానికి గారణ మాశ్లోకముననే లభించును. మితియొ మనఃకాతిన్యమును నామె యాతని వలచుటయు నునన్ముకు మృదులముగాఁ జేయుటకు హేతువులు. ఆమె వలనకబాయి నను మనస్సు మృదువుగానున్నను మనస్సును మృదువుగాఁ జేయువాని వేడుట యనవసరమగున గదా! ఇట్లు సమన్వయించుట సరసమగునో కాదో విమర్శకులే యూహించుదురగాక. ఇట్టి హేతువులను నా శ్లోకముననే సంపాదించక వైశాన్య సందర్భమును బట్టి సంపాదించరాదా యని నానుగ విచ్చును. కాని యది యంతయుక్తముకాదు. ఆశ్లోకముననే యట్టి కారణములను సంపాదించుట యుక్తమగున సరసము గదా. ఇట్లు గానున్నను "చిత్తం కురుతథామృదులం" అను వానివలననే మనఃకాతిన్యము వ్యక్తపడుచుండగా, నేను స్వంజ నావృత్తి నాశ్రయించివృత్తిరేకవాక్యమును స్ఫురింపజేయుటసిన యుగత్యయు లేదనవచ్చును. కాని పూర్వపాదమున నట్టియర్థమును సంపాదించుటయే న్యాయము. లేకున్న నే నట్టిశ్రమి పడవలసిన యవసరము లేదు. అప్పుడు పూర్వపాదవ్యయ మత్తరార్థమునకు హేతువై శ్లోక మత్యంతరమజ్ఞముగా నుండును. లేకున్న రూపము రమ్యమునే గోరుచుంటిని. మన సును మృదులముగాఁ జేయుమని చెప్పిన తుంటిగొట్టిన పద్ధతి విరిగిన ననునట్లుండును. మనఃకాతిన్యమును గొంచెము మొదటి పాదవ్యయమున విశదపఱచిన మనస్సును మృదులముగాఁ జేయుమని ప్రార్థించిన యుక్తముగా నుండును. దీనినే నేను 'సోక' మునకు సరియగు నర్థమెచ్చుటకు జెప్పబడలేదని నుడిచియుంటిని గాని యీశ్లోకమున కర్థము లేదని నానుభిప్రాయము కాదు. ఇదే నే స్ఫురింపజేసిన వృత్తిరేక వాక్యము మాత్ర పదవ్యయచ్ఛేద్యముగావున వ్యంగ్యముగాదని శ్రీ అన్నప్పకాశ్రి గారిభిప్రాయపడియున్నాడు. కాని యచ్చట మాత్రపద మున్నను నచ్చటిపదముల కట్టికత్తి లేదు. అట్టియర్థము వ్యంజనా వృత్తిచే సంపాదించడం దగియున్నది. మాత్రపదమున్నందున కొంచెవర్థ ముండగియున్నదని తేలును. ఇయ్యది వ్యంగ్యత్రయ ములలో నొకటియగు నధమవ్యంగ్యమనియు నద్దాని నొకతరి చూడవలయుననియు బ్ర||శ్రీ|| అన్నప్పకాశ్రిగారిచే సురల పార్థింపుచున్నాను. ఇట్లే కాకున్న "తాత్పర్యార్థోపి వ్యంగ్యార్థోపి" అను ప్రతాపరుద్రీయమత మెట్లు నిర్ధారితము కాగలదు?

ఇంతేకాక బ్ర||శ్రీ|| అన్నప్పకాశ్రిగారు నేను స్ఫురింపజేసినట్లు వృత్తిరేకవాక్యమున సంపూర్ణమైనదాని స్ఫురింపజేసిరి. ఆవాక్యమును వారెట్లు పూర్తిచేయుమనో తెలియుగోరుచున్నాను. నాకన్ననో మనస్సు నతథావిలోక్యతేయని వాక్యము పూర్తియగును. వీరివాక్యము "సుభగతే రూపం కుసుమకుమారం జగదనవద్యం విలోక్యమనః నతథా విలోక్య మను మానస మభిలిత్యం" అని పూర్తియగును. అప్పుడు వీరను కొనినట్లు కాక మనఃకాతిన్య మభిలాషలో హేతువుకావలయును గాన నీసమన్వయము సరికాదని చిన్నవిమరుచుంటిని.

అభిలిషతి యనునయ్యది సకర్మక మని సిద్ధాంతకాము దిలో 'రుచ్యర్థానాం ప్రియమాణః' అను నూత్రములో నుదాహరింపబడినది. కాశ్రిగారు లోకంలో సకర్మకముగా వాడిరి. మితియొకచో నకర్మకత్రయమును వివక్షించిరి. అట్లు రెండుపక్షముల నర్థమును జెప్పినను వచ్చుచి శేష మేమియు లేదు. ఈశ్లోకములో శ్రీకాశ్రిగారు చెప్ప విశేషములన్నియు నా సమన్వయములో గూడ వచ్చును. ఇదే నే చెప్పినట్లు హేతుజాలముల పూర్వార్థమునక జాపుట యుక్తమయిన సరసముననియు నేనువ్రాసిన విమర్శ కదియే యభిప్రాయమనియు మనవిచేయుచున్నాను. బహిర్భాగములనుబట్టియు మితిగొన్ని సందర్భములను బట్టియు హేతువు నూహించుటకంటె నద్దానిని గూడ శ్లోకములో నినుడుట్టల మంచిదిగదా! ఇక సంస్కృత కవులందఱు గొప్పవాతనుట యొకలోటని శ్రీ కాశ్రిగారిభిప్రాయపడిరి. కాని దండి మహాకవి కాడని శ్రీ కాశ్రిగారు నెలవీయ గలరా?

గడచిన 30 సం॥ రములనుండి మిక్కిలి ప్రసిద్ధిచెందినది, నమ్మకమైనది, కల్పితేని వెండికి, సవరముబంగారుకు శ్రేష్ఠమైన మణులకు, పూచి యివ్వబడును.

స్థాపితము 1893.

వంకిరెడ్డిగారు 25-45 పవరములనగు యెత్తుగలగు

కూర్చి తమకుతో సహా రూ॥ 55-0-0

పువ్వురాగములు, పచ్చులు, పట్టెకంపులతో చక్కైన

వజ్రాణము మోపు 1-కి ధర రూ॥ 250-850 వరకుగలదు

కాశిమాల

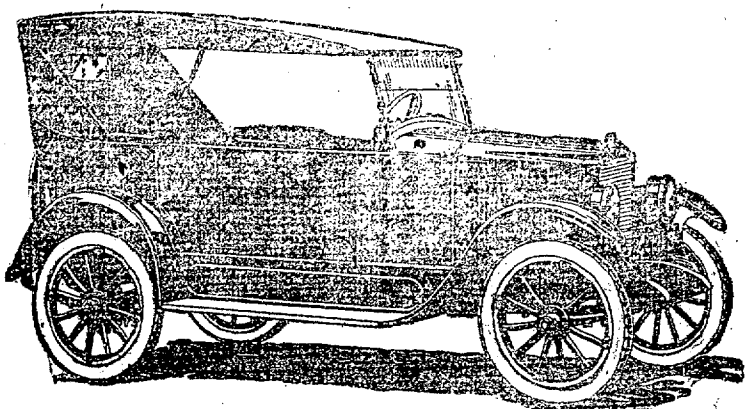
1 కి ధర రూ॥ 550-1000 వరకు గలదు

అన్ని రకముల వెండి, బంగారు, నీమకనులములు, పట్టెకంపులు, పువ్వురాగములు నగలు, యితర సామానులు గల క్యాటలాగునకు ఉత్తరమువ్రాసిన ఇనాముగా పంపబడును.

1687 ఏకంసి చీబిల్ దాన్ అండ్ సన్స్, నగలవర్తకులు, తపాలవెట్టె నెం 225, 112 చెనాబజారురోడ్డు మద్రాసు.

మిక్కిలి సరసమైనబండి

చిక్కు లేమియు లేనిది.

టూరింగు మాడల్
ధర రూ॥ 3250

మద్రాసున ఖర్చులులేక యివ్వబడును.

క్రొత్త రగ్బీ టూరింగు కారు.

అందమైన రేడియేటరుగలిగి మిక్కిలిగంభీరముగా నుండును. సాగసైన బానెట్, కీళ్లు అగపడకుండా అమర్చబడినది. కొక్కిలు, వంకరకమ్ములు, అల్పీనియముగుండు మొదలగునవి కష్టము విడదీయుటకు అమర్చబడినది. క్రొత్తమాదిరి ఇనుపచట్టము ద్రమ్మ పైపు హెడ్ లాండ్రలు, మురికినీళ్లు పైన పడకుండుటకై రేడియేటరు మొదలగునవికూడ గలిగి మిక్కిలిసాగుగా నుండును. తలుపులఅంచు ముందుకువచ్చియుండి మాయనప్పడు ఒకదానిపై మరియొకటి పడుటచే సౌకర్యముగాను, కబ్బములేకయు నుండును. ఒకమనిషికి తల, భుజములనుకప్పు టోపి, జిప్సితెరలు, ప్రక్కతెరలు తలుపులకే అమర్చబడియున్నది. గాలి లోన ప్రవేశించుకుండునట్లు ప్రస్తుత హైడ్రుప్రకారము తయారుచేయబడినది. పూర్తి పరికరములబోర్డు గలిగి భేదము స్పష్టముగా తెలుపునట్టి ఆకృతి గలదు.

వివరములకు వ్రాసిన తెలుపబడును.

1299

మిక్కిలి తక్కువధరగలది, నియమములను అనుసరించి హద్దుమీరక తయారుచేయబడినది.

దక్షిణఇండియా, మైసూరు, హైదరాబాదు, మొదలగుచోట్లకు సోల్ ఏజెంట్లు.

SPENCER & Co. Ltd., MADRAS.

UP-COUNTRY SUB-AGENTS:

Spencer & Co. Ltd., Bangalore, Coimbatore, Madras, Coorg, and Waltair. W. E. Hooper, Wellington. Alliance Motor Co.

Trichinopoly. Aerial Transport and Ropeway Co., Kottayam. T. N. Motha & Sons, Trivandrum.

M. E. Sheriff & Co., Salem.

K. Perraju, Cocanada.

(1998)

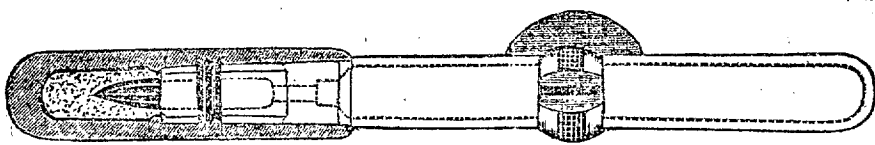
ధనవంతులకు మాత్రమే ?

అనంగప్రభయాకాలి

ముగిలినకము, ఇతరకారణములచే గలిగినసరముల బంపినక, ముడుతలుబడిన దిబ్బడలు, చిక్కినట్లు కనబడుట, మెదడుచెడుట అలసిపోవుట మొదలగు వాటిని విశేషకష్టము, ఖర్చులేకయే చాగుచేసి, కాశ్యతయవ్వనము నిచ్చుచు, శాస్త్రసమ్మతముగా తయారుచేసిన ఈవిశ్వవేదము నిరపయోగమైనట్టి స్థితులలో కూడ క్రొత్తనాగుతుకనమును పుష్టినియిచ్చుచు యింద్రజాలమువలె సూతనమార్పును కలిగించును. పూర్తిగాగల కవరములకు వ్రాసిన ఇనాముగా పంపబడును. 30 నగళ్లు గల బుడ్డి 1 కి రూ॥ 10 మాత్రమే

కందర్పసంజీవని తైలవ

ఒకతులము బుడ్డి 1-కి ధర రూ॥ 10-0-0. ఇతరవివరములకు వ్రాసిన మాక్యాటలాగు ఉచితముగా పంపబడును. రాజవైద్య నారాయణజీ, కోవజీ, నెం. 49 బుదరుపేటి, మదరాసు.

గ్లాసు పాళీలు

ప్రాంపెన్ పేనాల బంగారుపు పాళీలబడులు యీనూతనగ్లాసు పాళీలు దేశమంతయు వాడుకలోనున్నవి. గ్లాసు రూ॥ 14. ఒకతూరి సిరాలో ముంచివయెడల 5 నిమిషములవరకు చక్కగా వ్రాయును. గ్లాసు రూ॥ 14. గ్లాసుపాళీ ఖర్చుంపెన్ పేనా రూ॥ 1. దజను రూ॥ 10. మైలాపూరు విక్టోరియాజీవీ, మద్రాసు.

ప్రతాపకస్తూరి మాత్రలు

ఘాటును సువాసన గలవి 3351

తాంబూలములోగాని విడిగాగాని పుచ్చుకొనిన, అజీర్ణము, వాయువు, జలుబుజ్వరము, గున్నిపాతము, దగ్గు, ఉబ్బసము, కలరా, ప్లేగు, విషజ్వరములు, నీటిపోషములు మొదలగు వ్యాధుల కిది వ్యత్యాసమువలె పనిచేయును. 8 250 మాత్రల సీసా రూ॥ 0-4-0 దజన్ రూ॥ 2-9-0 వి.సి. అ 5 పి. జి. ఏ. అందు కంపెనీ. వెరిజేపి. (నెల్లూరుజిల్లా.

కలరా మాత్రలు

దబ్బి 1-కి 12 మాత్రలు వెల రూ॥ 0-6-0.

కలరా ప్లేగునలెకే ఒకవిధమైన అంటువాద్యము.

కలరా లెనిన బాట 3 వరకును తిడుట అవశ్యకము.

చుండుకు నూనె

వెల సీసా 1-కి రూ॥ 0-6-0 వి. సి. సహా 0-11-0

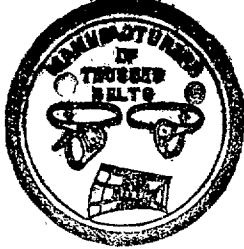
ఈ నూనెను రూచిన చుండు పొట్టురాలుట, ఇల, గొరుడు పుండ్లు మొదలగునవి కూనును. దీనికంద వెల్లెలకలకు హానిగలుగక చక్కగఁ జెడుగలదు. అమృతాంజనము డిపో బొంబాయి - మదరాసు.

కాంపాండువడ్డి బారువడ్డి జాబితా లపుస్తకం

వక్రిళ్ళకున్న, పర్తకులకున్న, వడ్డివ్యాపారస్తులకున్న అమూల్యము

అసలు మొత్త మెంతయినను యెంతకాలమునకై నను నెల 1.కి రు 100.కి రు 0.8.0 లు మొదలు రు 2.0.0 లు వఱకు 28 విధములగు వడ్డిరేట్లను సామాన్య కాంపాండువడ్డితో అయ్యే అనంతరము కలిసి నమోత్తులను నెల 1.కి రు 100.కి 0.4.0 లు మొదలు రు 8.2.0 వఱకు 50 విధములగు వడ్డిరేట్లను బారువడ్డిలను నెలశీత మెంతవయినను 28, 29, 30, 31 రోజులుగల నెలలలో యెన్ని రోజులకై నను యింతింతయు, జీతములు మొదలగునవియున్న కనపర్చబడియున్నవి. గ్లాజుకాగితములపై ముద్రితము. నిండు క్యాబిన్లో టైండు. నెల రు 2.0.0 లు తపాలాఖర్చు ప్రత్యేకము. నలయువార:—

వంక సూర్యనారాయణ బి. ఏ., బి. ఎల్. ప్రిడరు, రాజమండ్రి.

Powell's Extract of Golden

3421

వలుగారి అమోఘమైన గెనో
నెగ రోగమునకు
అద్భుతమైన గుణమిచ్చును.

ఆంగ్ల; ఆయుర్వేద ఔషధములనుండి తయారుచేయబడినది.

నెగరోగము, మేహరోగములు, మూత్రాశయము, మూత్రపిండములయొక్క వాపు, శుక్లవర్ణము, బలహీనము, వీపులో నొప్పి మొదలగు వాటిని ఇది సమృద్ధముగా కుచుర్చునట్టి దివ్యౌషధము.

గుణము:— 6 మోతాదుల గెనోను పుచ్చుకొనిన తక్షణమే ప్రవణము తప్పక నిలుచును. మరియు మూత్రసంబంధమైన చిక్కులన్నియు మాయమగును. మూత్రమందు మంటకూడ తగ్గును. దానియొక్క గుణము తెలియుటకై ఒకసారి దానిని వాడవలెను.

తీక్షణమైన వ్యాధికి బుడ్డి నెం 1 ఒకటికి ధర రు. 1—4—0

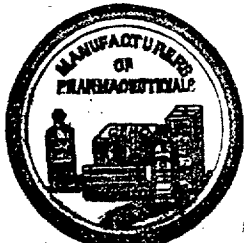
తీర్థ వ్యాధికి బుడ్డి నెం 2 ఒకటికి ధర రు. 1—8—0

మా దివ్యౌషధములు సుప్రసిద్ధమైనదుకాణములన్నిటిలోను దొరుకును.

మా చిత్రవిచిత్ర క్యాటలాగునకై వ్రాయుడు.

ఉత్తరము లన్నియు ఆంగ్లభాషలో వ్రాయవలెను.

N. Powell & Co.,
Manufacturing Chemists,
Lamington Road, Bombay.

అన్ని కేవిస్తులకు, ఔషధశాలలకు,

వైద్యశాలలకు

టిన్ క్చరు కార్డుమమ్, నెనెగె మొదలగు మైకమును గలి

గించు ఔషధములను తయారుచేయుటకు ఒక పరిశ్రమశాల కట్ట

బడినది. గవర్న మెంటువారు కొన్ని సదుపాయముల నొసంగుటచే

వీటిని మిక్కిలి చౌకధరలకు విక్రయించుటకు మాకు వీలు గలదు.

మెలిబ్రాండు టిన్ క్చరులకే వ్రాయుడు

టోకుగా విక్రయించు వారందరును ఉత్తరము వాసిన ధరల

జాబితా పంపబడును.

1587

"Depot for Burroughs Wellcome & Co.,"

W. E. SMITH & Co. Ltd.

Chemists, Druggists and Aerated Water Manufacturers.

MOUNT ROAD, MADRAS.

Tel: KARDYL
Branches: Esplanade,
Phone 37

Phone: 225
Vepery
102

P. B. No. 314
Ootacamund

చెన్నై పరి బజారుధరలు.

నవంబరు 15-వ తేదీ శనివారము

(1) ఖాన్యములు

బియ్యము బస్తా	1.కి రు 80.0.0	మొదలు	42.0.0	వఱకు
మియ్యము బస్తా	1.కి రు 80.0.0	మొదలు	42.0.0	వఱకు
కుసుమ తేనెలివి	ప 48 గలవి	రు	14.0.0	14.8.0
సెల్టూరి	డిటూ	రు	15.8.0	16.0.0
డిట్టి	డిటూ	రు	16.8.0	17.0.0
రాగలు	రా. 164 బస్తా 1.కి	రు	8.12.0	9.0.0
నువ్వులు	రు	రు	20.0.0	24.0.0

(2) పప్పు ఖాన్యములు

కందులు బస్తా 1.కి రు 205	రు	11.0.0	రు	14.0.0
నెనగలు	డిటూ	రు	11.8.0	12.4.0
నెనలు	డిటూ	రు	11.8.0	12.4.0
మినుములు	డిటూ	రు	18.0.0	16.0.0
ఉలనలు	రా 164	రు	9.4.0	11.4.0

(3) నూనె వస్తువులు

నువ్వులనూనె బా 1.కి	రు	170.0.0	175.0.0
నెయ్యి మా 1.కి	రు	14.0.0	26.0.0
కొండాపురం నేరునెనగపప్పుబా 1.కి	రు	65.0.0	68.0.0
ఇతరప్రదేశము	రు	60.0.0	62.0.0
జీరునెనగనూనె గానుగ బా 1.కి రు 150	మి.మ.క	రు	145
అమడము బా 1.కి	రు	175.0.0	

(4) చిల్లర వస్తువులు

చాయపసుపు బా 1.కి	రు	190.0.0	195.0.0
కూరకసుపు	రు	125.0.0	180.0.0
మిరపకాయలు (గుంటూరు) బా 1.కి రు 120.0.0		138.0.0	
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమండు మణుగు	1.కి రు	50,55	
కాళహ స్తిపాయకట్టు	రు	70, 75	
తెల్లము బా 1.కి	రు	85.0.0	60.0.0
చింతపండు బా 1.కి	రు	80.0.0	49.0.0

(5) ఇనుము

పట్టా రకం బా 1.కి	రు	81.0.0	82.0.0
చదరం	రు	81.0.0	82.0.0
రవుండు	రు	81.0.0	84.0.0

(6) లోహములు

నెండి 100 తులంకు	రు	76.0.0	79.0.0
బంగారము, తులము 1 కి	రు	22.8.0	28.0.0
ఫకరను 1.కి		14.12.6	
ఇత్తడి బా 1.కి	రు	249.0.0	255.0.0
రాగి డిటూ	రు	280.0.0	285.0.0
అస్కాచక్కెర బా 1.కి	రు	86.12.0	87.0.0

(7) రంగులు అలిజరై ను

ఆవుకృష్ణుడు	20 డిగ్రీలు రు	74.0.0	
తొట్టికృష్ణుడు	డిటూ		
సింహం	డిటూ		
గుర్రం	డిటూ		

(8) దూది

బోండా నెట్టుబాదన 1.కి	రు	820.0.0	
-----------------------	----	---------	--

(9) నూలు

కోయంబత్తూరు నెం 10 1/2 పెట్టె 1.కి	రు	9.0.0	
మధుర నెం 12 1/2 పెట్టె 1.కి	రు	8.6.0	
పుల్లూరు యెనుగ నెం 8 1/2 పెట్టె 1.కి	రు	8.12.0	
అహమదాబాదు నెం 12 1/2 పెట్టె 1.కి	రు	9.8.0	
డిటూ నెం 14 డిటూ	రు	10.0.0	
నూళయెనుగ నెం 20	రు	11.4.0	
జపాన్ నెం 20	రు	11.12.0	
,, ,, 40 ఏ తేబిలు అయినను	రు	14.4.0	
గోకాకు నెం 12 1/2	రు	9.8.0	
పద్మాక్ష నెం 24 1/2	రు	11.14.0	
14 1/2 క్విలక్ పక్షి	రు	9.8.0	

కష్టానందానబ్బు

దీనినివాడుటచే యేలాటిబాధ మంట్లలేకనే దేహమునం దేభాగమునందైనను యుండువెట్లకలను తక్షణమే తీసివేయును.

8 బెట్లలుగల పెట్టు 1 కి ధర రు 1.4.0.

8 పెట్టెలను ఒకేదేహ కొనుపానికి ఒక పాంట్లకే

యివాసుగా పంపబడును.

సుందరం అందో కో.

5 కృష్ణగార్లనుగిరి, పార్కుటోను, మద్రాసు.

యూనైటెడ్ ఇండియా లైఫ్ అన్యూరన్స్ కంపెనీ, లిమిటెడ్

హెడ్ ఆఫీసు మద్రాసు [స్థాపితము 1906]

1540

“యూనైటెడ్ ఇండియా లైఫ్ అన్యూరన్స్ కంపెనీ” చేయుచున్న పనిని గురించి కొన్ని అభిప్రాయములు.

“ఈ హిందూదేశీయ భీమాకంపెనీ నిజముగా జయముగాంచిన వాటికింద ప్రస్తుతము చేర్చ వచ్చును”-“ఇన్సూరన్స్ అబ్జర్వర్” లండను.

“స్వదేశీ భీమాకంపెనీలలో మిక్కిలి తెలివితోను పోడిమితోను వ్యాపారమునడపునట్టివిబహు కొద్దిగా గలవు అందులో యిదియొకటి” “ఇన్సూరన్స్ అండు పై నాన్ పియల్ రికార్డు” లండను.

కడకటిసారి 1000 కి రూ 75 లు చొప్పున బోనసుయివ్వబడినది. ఏజంటు కావలెను:—కమిషను, జీతము ధారాళముగాయివ్వబడును. ఆంధ్రజిల్లాలకు ఈ దిగువ విలాసమునకు దరఖాస్తులను పంపుకొనవలెను.

కామరాజు శ్రీనివాసరావుగారు, ఆంధ్రజిల్లాలకు ఛీఫ్ ఏజంటు, శ్రీకృష్ణవిలాసము, గుంటూరు, లేక కె. ఎస్. గోపాలయ్య, మేనేజరు,

కామినియానూనె

వెంట్రుక తేలందము. రాలిపోకుండ జాగ్రత్తపడుడు.

వెంట్రుకలు దువ్వినపుడు ఊడకమున్నే త్వరపడకపోయిన ఊడ మొదలుపెట్టి పూర్తిగా పాడగును. అట్లుకాకుండ

నేడే కామియానూనెను వాడి నత్వరముగా శిరోజముల గాపాడుకొనుడు. వెంట్రుకల కేజాడ్యమున్నను మాన్చి ఈ దివ్యావధము వానిని మొత్తముగా పట్టువలె నెదుగునట్లుచేయును. ఒకపరీక్షవల్లమీకే తెలియవలదు. మీ శిరోజముల నతిశుభ్రపరచును. బుడ్డివెల 1 రూపాయి. 3 బుడ్లభరిదు రూ 2-10-0.

126

వీశీచారీలు ప్రత్యేకము.

ఆటోదిల్ బహారు

(రిజిష్టరుచేయబడినది)

మీకు ఏ సువాసన ద్రవ్యము లేక అత్తరు కావలసియున్న ఆటోదిల్ బహారుకు వ్రాయుడు.

అవున్న బుడ్డి ధర రూ. 2-0-0 } మీ చేతిరుమాలునందు చుక్కలు వేసికొన్న పరిమళ
1 డ్రాం బుడ్డి 0-12-0 }
2 డ్రాం బుడ్డి 0-8-0 } మన్నిదిశలను వ్యాపిండును.

పై కామినియానూనె, ఆటోదిల్ బహారు మందునరకులమ్ము ప్రతిచోటను విక్రయింపబడును. లేకున్న సోలుపజెంట్లగు,

ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండ్ కెమికల్ కంపెనీ,

155 జమ్నామఠీదు, బొంబాయి అని వ్రాసిన బడయగలరు

వెలస్వల్పము! ఫలమత్యధికము!! ప్రతియొక్కరుతప్పక వాడతగినది!!

పాశ్చాత్య వైద్యవేదములను వారి లోకామయవార కన్యూమర్షలు:—ఈ దివ్యావధము మిక్కిలి విలువమైనదనకలరై, కుంకుమపువ్వు, పచ్చకర్పూరము, అమూల్యమైన వనమాలికలుచేర్చి తయారుచేయబడినది. ఇంత విలువగల ఔషధమువీడవారు మొదలు భాగ్యవంతులు వరకు కష్టములేక కొనుటకై 250-300 మాత్రలు (ల బుడ్డి 1-కి ధర 0-4-0 కే యివ్వబడుచున్నది. 6 బు 1-4-0. ప్యాకింగు, పోస్టభ్యుత్పన్నము. బిడ్డలు మొదలు పెద్దవరకు సాధారణమైన వ్యాధులన్నిటికి అనుపానభేదములతో వాడవలెను. ఇంకాక ఈ దిగువ తెలుపబడినవి అత్యద్భుతమగు గుణమిచ్చును.

వృద్ధరాజరసాయనము:—బలహీనము, రక్తిములేనివారు, నిశ్శక్తులు, జ్ఞాపకశక్తిలేనివారు, అతి శక్తికాక మొలగు వ్యాధులు కలవారి కిదిరామబాణముగాఁబడినది. వైద్యాధులను కుదుర్చుటయేగాక మంచిన కృత్తిని, అద్భుతమైన ధాతువృద్ధినికలిగించును. 2-0-0

మహాభృంగామలకలైలము:—కంఠమంటు, నిద్రలేమి, మనస్సుకు వ్యాధులము, విడువని తలనొప్పి మొదలు పనిచేయుకుండుట మొదలగు శిశో, నేత్రశోగములను తప్పక కుదుర్చును. 0-8-0

కృదుపరిహారి:—ఎక్కిరకము తీటు, పొడ, ఎంతకాలము నుండియున్నను మూడుపూటలలో మూడిపోవును. 0-4-0
కారికేశాంజనము: కండ్లలో ఎఱుపు, నీళ్లుకారుట, ముసక గాయండుట, కండ్లనొప్పి, కండ్లమంట మొదలగునవిమూచుచును 0-8-0

మా ఔషధములన్నియు ధరస్వల్పము, ఫలమధికము. దీనినిజను ఒకసారి మాఔషధములు కొనినవారికే తెలియును. పాశ్చాత్య వైద్యవేదములను, వైద్యకలాధికారి, ప్రధానవైద్యులు. 1

94)

శ్రీ సీతారాఘవవైద్యశాల, మైసూరు.

ఓ రియంటల్

గవర్నమెంటు సెక్యూరిటీ లైఫ్ అన్యూరన్స్ కంపెనీ, లిమిటెడ్

ప్రస్తుతము వి. గులబాయకరమగుకమిషన్ వరత్తుల నిచ్చుటకు కంపెనీ వారాంభించి యున్నారు.

ఏజెంటుగాను, కన్ వానర్లుగాను

పనిచేయుటకు శక్తిగల పెద్దమనుష్యులు ఉద్యోగిస్తులు దరఖాస్తులను సంపుకొన కోరెదము.

1924

ఈ ఫండ్ రమునందు కంపెనీకి యిదివరలో పచ్చిన నూతన భీమాసంఖ్య అత్యద్భుతమైయున్నది. హిందూ దేశమునందు ప్రఖ్యాతి చెందినదియు ప్రజల అభిమానము పొందినదియునైన యీ లైఫ్ అన్యూరన్స్ కంపెనీకి ప్రపోసల్సును సంపాదించుటకు శక్తిగలవారు మాతో సంబంధము సాపించుకొనగోరెదము. (672)

The Branch Secretary,
Oriental Assurance Buildings
Post Box No. 8, Madras.
Bangalore Branch:—No 3 South Parade
Bangalore.
Trivandrum Branch:—Trivandrum.

మానసోల్లాసినీ మాత్రలు

30 మాత్రలు 0-10-0 (కది అణాలు)

వెలనుభవము! (పోస్టభ్యుత్పన్నతేజకము) గుణమధికము! కఠిరములో ఉష్ణాధిక్యముచే కలిగిడి పెత్తెక్కాకల కీమాత్రలు దివ్యావధ్యము. అజీర్ణము, అరుచి, అపులింతలు, అగ్నిమాంద్యము, అతిదాహము, ఎక్కిళ్లు, స్వాంతముల యందు బలహీనము, పిక్కలు, పాచ్యములు, శిరస్సు, క్రేళ్లు, అనులు, మొదలగువారియందు గలిగిడి నొప్పిలను పోగొట్టి కేమామును నుంచి యాశోగ్యమునకు తెచ్చును.

ఈ మాత్రలు మేహవార నొప్పిలను వెంటనే మాన్చును. యిందు ఆనేకఔషధులు చేరినవి. ఆనుభవము గల ఔషధమగుటచేతను పరమహంసక్రియ యని చెప్పవచ్చును. ఒక్కసారి వాడిచూచిన నిజము తెలియగలదు. చిరునామా:—

ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం,
పోస్టు నిడుమెట్ట, ఎలమర్రు, కృష్ణాజిల్లా.

కంకుంది ఇండస్ట్రియల్ వర్కుస్

“టైక్స్ టైల్ శాఖ” పోస్టు, కుప్పం
రూ 7-4-0 లుకు

మీయింటివద్దకు 1 కుప్పము మెత్త

(27" X 78" కొలతగలది).

దానికి తగిన దిండుఒకటి.

మెత్తపైన పరచుటకు తగిన, అందమైన ఒకగుడ్డ తెల్లదియైనను లేక గీతలదియైనను పంపబడును. చాలకాలమువరకుండునట్లు బాగుగా నేయబడినది. చేతిమగ్గుములతో 2/30 నెంబరు నూలుతో గుడ్డ నేయబడినది. చాయ గట్టిగా నుండును. వారివారికి తగినట్టి రంగులలోగలదు.

అమృతాంజనము

మందరి తైలము

డబ్బీ 1-కి వెల రూ 0.8-0 వి.పి. 0-13-0

ఒక డబ్బీ తైలము విడుదల కాచిన ముఖమున వర్షము మెట్టిమలు పుచ్చులుమానును. ముఖము కాంతిబాంధి, నన్నుగా అద్దమువలె ప్రకాశించును. చర్మము మృదుత్వముకలిగి నాంజూ లేరును. ఈ తైలము మంచినువాసన గలిగి మిగడవలె నుండును.

గ్రహణి మాత్రలు

20 మాత్రల డబ్బీ 1-కి రూ.0-2-0

రక్తరేచనములు, బంకవిరేచనములు, జిగటవిరేచనములు, అక్షిర్ణవిరేచనములు, నీటివిరేచనములు, మొదలగువి ఈ మాత్రలను మూడుపూటలు సేవించిన తోడనే నిలిచిపోవును. ఓటిని పిల్లలకువాడ వాడవచ్చును. వెంటనే గుణ మిచ్చును.

సుఖభోగి తైలము

డబ్బీ 1-కి రూ. 1-0-0

అన్నివిధముల పుండ్లను, కొరకు పుండ్లను ఈ తైలము ఉపయోగించును. ఈ తైలమును రాచిన పుండ్లు మానును. లోపలికి మాత్రలను తినవలయును. అన్ని గాయములను మాన్పును. కాన సామాన్యమైన గాయములకును వాడవచ్చును.

అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి లేక నెం. 7 తంబుళెట్టివీది మదరాసు.

హనుమాన్ సబ్బు

లోక ప్రసిద్ధ మైనది.

(1727)

దీర్ఘ సమానమైనది వేరులేదు.

ఎస్. గంగనాథం తైట్టి లండు బ్రదర్, 12 బందరుపిడి, మదరాసు.

వాణిముద్రాక్షరశాల, బెజవాడ.

అమృతాంజనములు, రబ్బరుస్టాంపులు, స్టెప్పు, రాగి, బంగారము, వెండిసామానులపై చెక్కుట, జ్ఞాకులుచేయుట, స్టేషనరీ సామానులు. (60%)

ఎంగ్లీవింగు

మాన్సియర్ పెన్కూ:— యూరేక్ పెన్కూచే మిలిక్ నాకు చాల సంతోషముకలిగినది. ఇప్పుడు వివాహములేదు. మాత్రము విస్తారముగా పోవుట లేదు. నాకు మనుషటి బలముకలిగినది.
లిహోరియో ఎ. డి. సాంట్. రాస్సియో (లాయర్. ఇన్ పరీక్).

మాన్సియర్ పెన్కూ:— నయచేసి 2 బుడ్లవిన్ యూరేక్ పెన్కూ బ్రాహ్మణమును పంపకోరెదను. మీరుపంపిన సమానాబ్రాహ్మణముచే చాల గుణముగలిగినది.
చి తగించవలెను
ఏ. రాక్సు, ఎమ్. డి. కాయెన్. నక్. మర్.

వెన్ క్యూ యూ ర నే టె డ్ వై ను

బహుమాత్రమునకు అమోఘమైన ఔషధము

స్వయిను— హెర్మానిగై పజ్కోయందు డాక్టరు ఏ. వెక్కువారిచే తయారు చేయబడినది.

మిమ్రశము:— కలినయ, కైకోనా—లిలియం, బ్రోమైడ్ పీపెయిన్ ఎక్స్ట్రాక్టు యూరనియమ్, వైట్రెట్—ఫ్యూర్ గ్లిజిన్—ట్యువైన్ బుడ్డి 1-కి ధర రూ 10—0—0

ఇ డియాలో సోల్ ఏజంట్లు:—

మాడన్, నన్ను అండ్ కో.,

కెమిస్టులు, క్రాఫ్టర్లుమార్కెట్టు, బొంబాయి.

ఈ ప్రకటనను చదువువారు వారికి తెలిసిన బహుమాత్ర వ్యాధిగ్రస్తులకు ఈవిషయమై తెలుపవలెను.
మద్రాసు డిపో ఏజంట్లు:—

ఎ. ఎస్. ఆర్. మూర్తి అండ్ సన్స్,

9, పాపహాస్సు బ్రాడ్వే.

మాన్సియర్ పెన్కూ:— మాత్రానికి గడిచిన 8 దినములనుండి మాత్రమునందు గైకోసిన బొత్తిగాలేదని విక్కిని సంపదముతో తెలుపుచున్నాను.

మామూలుగా పంపు బుడ్డిని మరియొకటిని పంపకోరెదను. 5) 50 రమల నయస్సుగలిగిన ఒక ముసలి ఆయనకు. మాత్రమునందు లెట్టు 1.3 50 డ్రాముల గ్లైకో సిన గలను అతనికి ఈ ఔషధము కావలెను.

సావధనమును బహుమాత్రవ్యాధిగ్రస్తుల తరఫున పంపము చేయుచున్నాను.
చి తగించవలెను

డాక్టర్. మోనిన్ అలి. లి. శంపుల్ (ఆయిసు)

అయ్యో, నయచేసి ఇంక 10 బుడ్ల లెన్ యూరేక్ పెన్కూ ఆంటి-డయబెటిక్ ఔషధమును పంపకోరెదను. దీనిని ఉపయోగించుటచే మంచి గుణముకలిగినది. నా వ్యాధిగ్రస్తులు ఆసుకొనినదానికంటె ఎక్కువ గుణ మనుపడినది. నాకి గల బహు మాత్రవ్యాధి చాలవరకు తగిరినది. మీ ఔషధముచే బహుమాత్ర సంబంధమైన చిహ్నములన్నియు పటాభివృద్ధి పోవుచున్నది. ఇంత మంచి ఔషధము గలదని యిత రల కందరికిని తెలియగలండులకై నేను యీ యోగ్యతాపత్రమును పంపుచున్నాను.

డాక్టర్, ఎల్. మడేర్ ఔపవీలన్-సెయింటు. సెవర్ (లాండ్సు)